తెలుగు దినపత్రిక
website:www.netinijam.com
E-mail : netinijam93@gmail.com
హైదరాబాద్ గురువారం 8-8-2019 RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2018-20 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 సంపుటి :25 సంచిక: 276 పేజీలు 8 వెల: రూ.1/-

కైరోలో కారుబాంబుతో పేలుళ్లు
20 మంది దుర్మరణం

కైరో,ఆగస్ట్7(ఆర్ఎన్ఎ): ఈజిప్ట్‌లోని సెంట్రల్ కైరోలో బుధవారం ఉదయం ఆత్మాహుతి దాడి జరిగింది. క్యాన్సర్ ఆస్పత్రి సమీపంలో బాంబులతో ఉన్న కారు వాహనాలను ఢీకొనడంతో భారీగా పేలుళ్లు సంభవించాయి. ఈ దాడుల్లో 20 మంది మృతి చెందగా 47 మంది తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. క్షతగాత్రులను స్థానిక ఆస్పత్రికి తరలించారు. కారు నిండా బాంబులు పెట్టుకొని రద్దీ ప్రాంతంలో మరో మూడు వాహనాలను ఢీకొనడంతో భారీగా పేలుడు సంభవించిందని పోలీసులు తెలిపారు. ఈ దాడికి పాల్పడింది తామేనని ఇస్లామిస్ట్ బ్రదర్ హుడ్ అనే తీవ్రవాద సంస్థ తెలిపింది. ఈ దాడిలో చనిపోయిన మృతుల పట్ల ఈజిప్ట్ అధ్యక్షుడు అబ్దల్ ఫత్తా అల్ సిసి సంతాపం వ్యక్తం చేశారు.

భాజపా సీనియర్ నేత, కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ పార్థీవ దేహానికి నివాళులర్పిస్తున్న రాష్ట్రపతి రాజ్‌నాథ్ కోవింద్, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, సోనియాగాంధీ, రాహుల్‌గాంధీ

చిన్నమ్మకు నేతల ఘన నివాళి

- దేశానికి సుష్మా సేవలను స్మరించుకున్న నేతలు
- కన్నీటి పర్యాంతమైన ప్రధాని మోదీ
- నివాళులర్పించిన ప్రధాని మోదీ, అద్వాణీ, వెంకయ్య ఇతర నేతలు
- ఆమె మరణం బీజేపీకి తీరని లోటన్న ప్రముఖులు
- దేశవ్యాప్తంగా చిన్నమ్మకు ప్రజల నివాళి

న్యూఢిల్లీ,ఆగస్టు7 (ఆర్ ఎన్ఎ): భాజపా సీనియర్ నేత, కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ పార్థీవ దేహానికి రాజకీయ ప్రముఖులు, దేశ ప్రజలు నివాళులర్పించారు. ఆమె దేశానికి చేసిన సేవలను, బీజేపీ పార్టీ బలోపేతానికి చేసిన సేవలను గుర్తుచేసుకుంటూ కన్నీటి పర్యాంతమయ్యారు. సుష్మా పార్థీవ దేహాన్ని బుధవారం తన నివాసం నుంచి ప్రజలు, నాయకులు సందర్శనార్థం బీజేపా ప్రధాన కార్యాలయంలో ఉంచారు. కాగా ఆమె పార్థీవ దేహాన్ని కాంగ్రెస్ నేత సోనియా గాంధీ, రాహుల్ గాంధీ, ఇతర కాంగ్రెస్ ప్రముఖ నేతలు సందర్శించి నివాళులర్పించారు. ఆమెతో తమకున్న అనుబంధాన్ని గుర్తుచేసుకున్నారు. కాగా సుష్మాకు ఘన నివాళి అర్పించేందుకు బీజేపీ కార్యకర్తలు, ప్రజలు భారీ సంఖ్యలో బీజేపీ ప్రధాన కార్యాలయం వద్దకు చేరుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె దేశానికి, పార్టీ అభివృద్ధికి చేసిన సేవలను గుర్తు చేసుకున్నారు. ఆమె తీవ్ర గుండెపోటుకు గురైన మంగళవారం రాత్రి హఠాన్మరణం చెందారు. 67 ఏళ్ల సుష్మాకు మంగళవారం రాత్రి 10.15 గంటల సమయంలో గుండెపోటు రావటంతో కుటుంబ సభ్యులు ఢిల్లీలోని అఖిల భారత వైద్య విజ్ఞాన సంస్థ (ఎయిమ్స్)కు తరలించారు. ఆ వెంటనే ఎమ్జర్జెన్సీ వార్డుకు మార్చారు. చికిత్స అందిస్తుండగానే ఆమె తుదిశ్వాస విడిచారు. సుష్మా స్వరాజ్ అస్వస్థతకు గురయ్యారని తెలియగానే పలువురు కేంద్ర మంత్రులు హుటాహుటిన ఆసుపత్రి వద్దకు చేరుకున్నారు. ఆమె మృతికి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, హోంమంత్రి అమిత్‌షా తదితరులు తీవ్ర సంతాపం వ్యక్తం చేశారు. సుష్మా ఆకస్మిక మరణ వార్త భాజపా నేతలు, కార్యకర్తలను తీవ్ర దిగ్భ్రాంతికి గురిచేసింది. ఆమెకు 2016లో మూత్రపిండ మార్పిడి జరిగింది. అనారోగ్య కారణాల రీత్యా ఇటీవలి సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో ఆమె పోటీ చేయలేదు. ఆమెకు భర్త స్వరాజ్ కౌశల్, కుమార్తె బన్సురి ఉన్నారు.

మధ్యాహ్నం 3గంటలకు ప్రభుత్వ లాంచనాలతో సుష్మ భౌతికకాయానికి అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు.

సుష్మాకు రాజ్యసభ ఘన నివాళి..

కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ మృతిపట్ల రాజ్యసభ సంతాపం ప్రకటించింది. బుధవారం ఉదయం సభ ప్రారంభంకాగానే సుష్మా మృతిపట్ల రెండు నిమిషాల పాటు సభ్యులు మౌనం పాటించారు. 'సుష్మా స్వరాజ్ ఆకస్మికంగా మరణించడం బాధాకరమని, ఆమె మరణం తనతో పాటు దేశ రాజకీయాల్లో తీరని లోటని, ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్, సమర్థవంతమైన పరిపాలకురాలు, ప్రజావాణిని గట్టిగా వినిపించే నేత సుష్మా అని రాజ్యసభ ఛైర్మన్ వెంకయ్య నాయుడు కొనియాడారు

ప్రముఖుల ఘన నివాళి..

సుష్మా స్వరాజ్య పార్థీవ దేహాన్ని ప్రజలు, బీజేపీ కార్యకర్తల సందర్శనార్థం బీజేపీ ప్రధాన కార్యాలయం ఉంచారు. రాష్ట్రపతి రాజ్‌నాథ్ కోవిద్ పుష్పగుచ్ఛాలు ఉంచి నివాళులర్పించారు. అదేవిధంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మృతదేహాన్ని సందర్శించి నివాళులర్పించారు. ఈసందర్భంగా కుటుంబ సభ్యులను ఓదార్చారు. కొద్దిసేపు పార్థీవదేహం వద్దనే ఉన్న ప్రధాని మోదీ.. కన్నీటి పర్యాంతమయ్యారు. సుష్మా స్వరాజ్ మరణం తనని తీవ్రంగా కలచివేసిందని భాజపా కురువృద్ధుడు ఎల్.కె.అద్వాణీ అన్నారు. బుధవారం ఉదయం ఆమె మృతదేహానికి నివాళులర్పిస్తూ.. కన్నీరు పెట్టుకున్నారు. సుష్మా స్వరాజ్, అద్వాణీలది ప్రత్యేక అనుబంధం. రాజకీయాల్లో తనకు అద్వాణీ మార్గనిర్దేశకులని అనేక సందర్భాల్లో సుష్మా చెప్పారు. ఈ నేపథ్యంలో ఆమె మరణం ఆయన్ని తీవ్రంగా కలచివేసింది. పార్టీ పురుడు పోసుకున్న నాటి నుంచి పనిచేసిన వ్యక్తుల్లో ఆమె ఒకరని అద్వాణీ గుర్తుచేసుకున్నారు. పార్టీ ప్రారంభించిన నాటి నుంచి పనిచేసి.. స్వయంకృషితో గొప్ప నేతగా ఎదిగిన వ్యక్తి ఆమె. అనేక మంది మహిళా నేతలకు ఆమె ఆదర్శం. గొప్ప వక్త. ఆమె జ్ఞాపకశక్తిని చూసి నేను అనేక సార్లు ఆశ్చర్య పోయేవాణ్ని అని, అనేక ఘటనల్ని అత్యంత స్పష్టతతో, కచ్చితత్వంతో గుర్తుచేసేవారని కొనియాడారు. గొప్ప మానవతావాది. తన సహజశైలితో ప్రతి ఒక్కరి మనసుల్ని గెలుచుకున్నారన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం నా జన్మదినం రోజు నాకిష్టమైన చాకొలెట్ కేక్ తీసుకొచ్చేవారని, అలా తీసుకురావడం మరచిపోయినట్లు నాకు ఒక్క ఘటన కూడా గుర్తులేదంటూ సుష్మాజీతో ఉన్న అనుబంధాన్ని అద్వాణీ గుర్తుచేసు కున్నారు.

కంటతడి పెట్టుకున్న ప్రధానమంత్రి మోడీ...

కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మాస్వరాజ్ భౌతిక కాయానికి ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ బుధవారం నివాళులర్పించారు. అనంతరం ఆమె కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శి ంచారు. వారిని ఓదార్చారు. ఈ సందర్భంగా మోడీ భావోద్వేగానికి లోనయ్యారు. కంటతడి పెట్టారు. ఉబికి వస్తున్న బాధను అదిమిపడుతూ గంభీరంగా ఉండేందుకు ప్రయత్నిం చినా, ఆయన కంటి వెంట నీరు ఆగలేదు. సుష్మాస్వరాజ్ తో తనకున్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకుని మోడీ కన్నీటి పర్యంతం అయ్యారు.

మాటిచ్చి.. నెరవేర్చకుండానే వెళ్లిపోయావా దీదీ - ఇరానీ

కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మాస్వరాజ్ హఠాన్మరణం పట్ల కేంద్ర మంత్రి స్మృతి ఇరానీ తీవ్ర భావోద్వేగానికి గురయ్యారు. సుష్మను ప్రేమగా దీదీ అని పిలిచే స్మృతి.. ట్విటర్ వేదికగా ఉద్విగ్నభరిత సందేశాన్ని పోస్టు చేశారు. నాకు నీతో గొడవ పెట్టుకోవాలని ఉంది దీదీ(సుష్మను ఉద్దేశిస్తూ). బన్సూరీ(సుష్మ కుమార్తె) తో కలిసి నన్ను రెస్టరెంట్‌కు తీసుకెళ్తానని మాటిచ్చావు. ఆ ప్రామిస్‌ను నెరవేర్చకుండానే నువ్వు వెళ్లిపోయావు అని స్మృతి ఇరానీ ట్వీట్ చేశారు.

కంటతడిపెట్టిన కిషన్‌రెడ్డి ..

భాజపా సీనియర్‌నేత సుష్మా స్వరాజ్ పార్థీవదేహాన్ని చూసి కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి కంటతడిపెట్టారు. సుష్మాస్వరాజ్ ఇక లేరనే వాస్తవాన్ని జీర్ణించుకోలేపోతున్నట్లు ఉద్వేగానికి గురయ్యారు. 'సుష్మాజీ నాకే కాదు.. యావత్తు తెలంగాణకు చిన్నమ్మే. తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలను గుర్తించి రాష్ట్రం వచ్చేలా చేసిన ఆమె కృషిని ఎన్నటికీ మరువలేము. ప్రజా సమస్యలపై ఆమె స్పందించే తీరు మాలాంటి వారికి స్ఫూర్తి. సుష్మాస్వరాజ్ ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరుకొంటూ వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలుపుతున్నానని కిషన్‌రెడ్డి పేర్కొన్నారు.

అద్భుతమైన పార్లమెంటేరియన్‌ను కోల్పోయాం - మహారాష్ట్ర గవర్నర్ విద్యాసాగర్

కేంద్ర మాజీ మంత్రి, భాజపా సీనియర్ నేత సుష్మాస్వరాజ్ హఠాన్మరణం పట్ల మహారాష్ట్ర గవర్నర్ సీహెచ్ విద్యాసాగర్ రావు తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. దేశ రాజకీయ చరిత్రలో సుష్మ తనదైన ముద్ర వేశారని కొనియాడారు. ఈ సందర్భంగా ఆమెతో కలిసి పనిచేసిన క్షణాలను గుర్తుచేసుకున్నారు.

'స్వతంత్ర భారత రాజకీయ చరిత్రలోని ప్రముఖ మహిళా నాయకురాళ్లలో సుష్మాస్వరాజ్ ఒకరని, తన సుదీర్ఘ రాజకీయ జీవితంలో ఎన్నో పదవులు, బాధ్యతలు చేపట్టిన సుష్మ.. అన్నింటిలోనూ తనదైన ముద్ర వేశారన్నారు. మాజీ ప్రధాని అటల్ బిహారీ వాజ్‌పేయీ ప్రభుత్వంలో ఆమెతో కలిసి పనిచేసే అవకాశం నాకు లభించిందని, క్లిష్ట రాజకీయ పరిస్థితుల్లో సుష్మ నాకు అండగా నిలిచారని విద్యాసాగర్‌రావు గుర్తుచేసుకున్నారు. ఆమె బలమైన నాయకురాలు. ఎంతో గొప్పగా మాట్లాడటం ఆమెకు దేవుడిచ్చిన వరమని, తెలంగాణలో ఆమె ఎన్నో ప్రసంగాలు చేశారని, ఆ ప్రసంగాలను నేను అనువాదం చేయడం గర్వంగా భావిస్తున్నానని అన్నారు. నేడు భరతజాతి ఓ అద్భుతమైన పార్లమెంటేరియన్‌ను, ఛరిష్మా ఉన్న నాయకురాలిని కోల్పోయిందని విద్యాసాగర్ రావు సంతాపం తెలియజేశారు.

ఒక్క రూపాయికోసం రమ్మన్నారు. కానీ, అంతలోనే - హరీశ్ సాల్వే

కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్‌తో ఉన్న అనుబంధాన్ని సీనియర్ న్యాయవాది హరీశ్ సాల్వే గుర్తు చేసుకున్నారు. పాకిస్థాన్ అదుపులో ఉన్న భారతీయుడు కుల్‌భూషణ్ జాదవ్ కేసును అ ం త ం ా జ తీ య ం న్యాయస్థానం(ఐసీజే)లో హరీశ్ వాదించారు. సుష్మా విదేశాంగ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడే సాల్వే ఈ కేసు బాధ్యతను తీసుకున్న విషయం తెలిసిందే. సాధారణంగా ఆయన కోర్టుకు వస్తే రూ.6 లక్షల నుంచి రూ.15లక్షలు తీసుకుంటారు. కానీ, జాదవ్ కేసు వాదించేందుకు ఆయన తీసుకుంది కేవలం ఒక రూపాయి మాత్రమే. ఇటీవల ఐసీజేలో జాదవ్ తరఫున కేసు వాదించి భారత్‌కు చిరస్మరణీయ విజయం అందించారు కూడా. సుష్మా స్వరాజ్ చనిపోవడానికి గంట ముందు తనతో మాట్లాడారని, ఇరువురి మధ్య సంభాషణ భావోద్వేగంగా సాగిందని సాల్వే తెలిపారు. ఆమెతో రాత్రి 8:50 గంటల సమయంలో మాట్లాడాను. మా ఇద్దరి మధ్య సంభాషణ చాలా ఉద్వేగంగా సాగిందని, మా ఇంటికొచ్చి ఓ సారి నన్ను కలవండి అని సుష్మా నన్ను అడిగారన్నారు. మీరు జాదవ్ కేసు గెలిచారు కదా.. అందుకు నేను ఒక్క రూపాయి ఫీజు ఇవ్వాల్సి ఉందని ఆమె అన్నారని, దానికి బదులిస్తూ.. 'అవును నేను మీ ఇంటికొచ్చి ఆ విలువైన రూపాయిని తీసుకోవల్సిం దేనని చెప్పాను.. ఐతే, రేపు 6 గంటలకు వచ్చి నన్ను కలవండి అని సుష్మ తనతో చెప్పారని ఈ సందర్భంగా సాల్వే నిన్న జరిగిన సంభాషణను గుర్తుచేసుకొని ఉద్వేగానికి లోనయ్యారు.

ప్రజల గుండెచప్పుడు 'చిన్నమ్మ' - కరీంనగర్ ఎంపీ బండి సంజయ్

ప్రజా ఉద్యమంగా మారిన ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావానికి భాజపా జాతీయ నాయకురాలు, కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ చేసిన కృషి వెలకట్టలేనివని కరీంనగర్ భాజపా ఎంపీ బండి సంజయ్ కుమార్ అన్నారు. గత కొంతకాలంగా అనారోగ్యానికి గురైన సుష్మా స్వరాజ్ మంగళవారం రాత్రి కన్నుమూయడంతో... తమ ఆత్మీయురాలిని పోగొట్టుకున్నామన్న బాధ ప్రతి తెలంగాణ పౌరుడు మదిలో ఉందన్నారు. సామాన్య తెలంగాణ పౌరుడి మనోవేదనను ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధన దిశగా మలిచిన ధన్యురాలు సుష్మా స్వరాజ్ అని బండి సంజయ్ పేర్కొన్నారు. తమ ఇంటి ఆడపడుచు మరణం తీరనిదని, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి గవర్నర్గా వస్తుందన్న ఎదురుచూపులకు భాగ్యం లేకుండా పోయిందని సంజయ్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సుష్మా స్వరాజ్ మృతి పట్ల బండి సంజయ్ ప్రగాఢ సంతాపం వ్యక్తం చేస్తూ ఆమె అనుసరించిన సైద్ధాంతిక ఆలోచనా ధోరణిలో తెలంగాణ ప్రజలు పయనించడమే ఆమెకు తెలంగాణ ప్రజలు ఇచ్చే అసలైన నివాళి అని పేర్కొన్నారు.

సిరిసిల్ల జిల్లా కార్మిక ధార్మిక క్షేత్రం : కేటీఆర్

రాజన్న సిరిసిల్ల, ఆగష్టు 7 (నేటినిజం ప్రతినిధి): జాతీయ చేనేత దినోత్సవం సందర్భంగా సిరిసిల్లలో టీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ఇవాళ పర్యటించారు. పర్యటనలో భాగంగా సిరిసిల్ల ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఏర్పాటు చేసిన కంప్యూటర్ ల్యాబ్, అదనపు తరగతి గదులను ప్రారంభించారు. ఆ తర్వాత జిల్లా పరిషత్ తొలి సర్వసభ్య సమావేశంలో కేటీఆర్ పాల్గొని ప్రసంగించారు. సిరిసిల్ల జిల్లా కార్మిక ధార్మిక క్షేత్రం అని కేటీఆర్ పేర్కొన్నారు. ప్రజాప్రతినిధులందరూ ప్రతి సోమవారం చేనేత వస్త్రాలు ధరించాలి. సిరిసిల్ల జిల్లాకు అద్భుతమైన, అపురూపమైన అవకాశాలు ఉన్నాయి. త్వరలోనే ఈ ప్రాంతం గోదావరి జలలాతో సస్యశ్యామలం అవుతుంది. జిల్లా పరిమాణం చిన్నగా ఉన్నప్పటికీ ప్రజల సౌలభ్యం కోసమే కొత్త జిల్లాల ఏర్పాటు. కేసీఆర్ వల్లే 4 వేల తండాలు గ్రామపంచాయతీలుగా ఆవిర్భవించాయి. జిల్లాలు చిన్నగా ఉంటే ప్రజలకు సంక్షేమ ఫలాలు వేగంగా పారదర్శకంగా అందుతాయి. జిల్లా అభివృద్ధి కోసం రాజకీయాలకు అతీతంగా అందరం సమిష్టిగా పని చేద్దామని కేటీఆర్ పిలుపునిచ్చారు. స్థానిక సంస్థల్లో మహిళలకు 50 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించాం. పంచాయతీరాజ్ చట్టం పట్ల ప్రతి ఒక్కరూ అవగాహన పెంచుకోవాలి. కొత్త పంచాయతీరాజ్ చట్టంలో జవాబుదారీతనంపై ఎక్కువగా దృష్టి పెట్టారు. అధికారులతో పని చేయించుకోవాలంటే చట్టంపై అవగాహన ఉండాలి. విధులు, బాధ్యతలు తెలుసుకోకపోవడం వల్లే గొడవలు వస్తాయి అని కేటీఆర్ పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్యేలు రమేశ్ బాబు, సుంకే రవిశంకర్, రసమయి బాలకిషన్, జడ్పీ ఛైర్‌పర్సన్‌తో పాటు పలువురు ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

ఎమ్మెల్సీ స్థానానికి గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి నామినేషన్

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 7: తెలంగాణ రాష్ట్ర రైతు సమన్వయ సమితి అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎంపీ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి.. ఎమ్మెల్యే కోటా ఎమ్మెల్సీ స్థానానికి ఇవాళ నామినేషన్ దాఖలు చేశారు. తన నామినేషన్ పత్రాన్ని అసెంబ్లీ కార్యదర్శి నరసింహాచార్యులకు అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో మంత్రులు తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్, జగదీశ్ రెడ్డి, శ్రీనివాస్‌గౌడ్, ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి, వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డితో పాటు నల్లగొండ జిల్లాకు చెందిన టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు పాల్గొన్నారు.

ఎమ్మెల్యే కోటా కింద 2015లో టీఆర్ఎస్ తరపున ఎమ్మెల్సీగా ఎన్నికైన కే యాదవరెడ్డి.. గత ఏడాది జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికలకు ముందు కాంగ్రెస్‌లో చేరారు. పార్టీ ఫిరాయించడంతో టీఆర్ఎస్ ఫిర్యాదు మేరకు శాసనమండలి ఛైర్మన్ అనర్హత వేటువేశారు. దీంతో యాదవరెడ్డి హైకోర్టుతోపాటు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించినప్పటికీ అనర్హత వేటు సరైనదేనని తీర్పువచ్చింది.

ఈ ఎమ్మెల్సీ స్థానానికి 2021 జూన్ 3 వరకు పదవీకాలం ఉన్నది. ఉపఎన్నిక అనివార్యం కావడంతో కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం ఆగస్టు 1వ తేదీన షెడ్యూల్‌ను ప్రకటించింది. 7వ తేదీ నుంచి 14 వరకు నామినేషన్లు స్వీకరిస్తారు. 16న నామినేషన్ల పరిశీలన, 19న ఎన్నికల బరిలో ఉన్న అభ్యర్థుల తుదిజాబితాను ప్రకటిస్తారు. ఏకగ్రీవం కాకుంటే 26న ఎన్నిక నిర్వహిస్తారు. అదేరోజు సాయంత్రం ఓట్లను లెక్కిస్తారు. ప్రస్తుతం అసెంబ్లీలో ఉన్న బలాబలాలను పరిశీలిస్తే ఈ ఎన్నికలో టీఆర్ఎస్ ఏకగ్రీవంగా ఎమ్మెల్సీ స్థానాన్ని గెలుచుకోవడం ఖాయంగా కనిపిస్తున్నది.

చరిత్రలో నేటినిజం

తే॥ శ్రీయుత విద్యారణ్యుల
శ్రేయోరాజ్యము నిలుపగ చేసిన కౌశికిసన్
ధీయుతుల ఫలముని దలచెద
రాయుల పట్టాభిషేక రమ్య దినంబున్ !!

(ఆగష్టు 8 శ్రీకృష్ణ దేవరాయల పట్టాభిషేకం..)

-రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

కాబూల్‌లో బాంబు పేలుడు

•95 మందికి గాయాలు
•దాడికి బాధ్యులం తామేనని ప్రకటించిన తాలిబన్లు

ఆఫ్ఘనిస్తాన్, ఆగస్టు7(ఆర్ఎన్ఎ) : ఆఫ్ఘనిస్తాన్ రాజధాని కాబూల్ లో బాంబు పేలుడుతో దద్దరిల్లింది. కాబూల్ లోని హెడ్ క్వార్టర్ వద్ద బుధవారం ఈ ఘటన చోటు చేసుకుంది. స్థానికులు తీవ్ర భయాందోళనలకు గురయ్యారు. ప్రాణాలు రక్షించుకోవడానికి పరుగులు తీశారు. ఈ ఘటనలో 95 మందికిపైగా గాయాలపాలయ్యారు. వెంటనే పోలీసులు అప్రమత్తమై, క్షతగాత్రులను చికిత్స నిమిత్తం స్థానిక ఆస్పత్రులకు తరలించారు. బాంబుదాడిలో గాయపడిన వారిలో సాధారణ పౌరులే ఎక్కువగా ఉన్నారని తెలుస్తోంది. పోలీసులే లక్ష్యంగా ఉగ్రవాదులు బాంబు పేలుడుకు పాల్పడ్డారని తెలుస్తోంది. ఈ దాడికి తామే బాధ్యులమని తాలిబన్లు ప్రకటించారు. ఓ వ్యక్తి బాంబులు అమర్చుకుని తనకు తాను పేల్చుకున్నాడని వెల్లడించింది. హెడ్ క్వార్టర్ వద్ద రద్దీగా ఉన్న సమయంలో దాడి జరిగింది. ఆ ప్రాంతమంతా బీభత్సంగా తయారైంది. హాహాకారాలు మిన్నంటాయి. తమ వారు ఎలా ఉన్నారోనని కుటుంబసభ్యులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. 95 మందికి గాయాలయ్యాయని..ఇందులో సాధారణ పౌరులు, మహిళలు, చిన్నారులు ఉన్నారని ఆరోగ్య మంత్రి వెల్లడించారు. పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని సహాయక చర్యలు చేపట్టారు. ఉగ్రవాదుల కోసం గాలింపులు పచేపట్టారు. కాగా గాయపడిన వారిలో పలువురి పరిస్థితి విషమంగా ఉందని, వారికి మెరుగైన చికిత్స అందిస్తున్నామని అధికారులు తెలిపారు.

ఆగష్టు 4న హైదరాబాద్ రవీంద్రభారతి కాన్ఫరెన్స్ హాలులో జి.వి.ఆర్.కల్చరల్ ఫౌండేషన్ నిర్వహించిన ఒక కార్యక్రమంలో ఉప్పల రాధాకృష్ణ రచించిన 'ఇదే నా వేదభూమి', 'వై షుడ్ వుయ్ రీడ్ భగవద్గీత' సిరిగాద శంకర్ రచనకు ఆంగ్లానువాదాన్ని డా॥కె.వి.రమణాచారి ఆవిష్కరించారు. చిత్రంలో గుడిబండి వెంకటరెడ్డి, ఏనుగు నరసింహారెడ్డి, పొత్తూరి సుబ్బారావు, చిర్రావూరి శివరామకృష్ణ శర్మ, పెద్దూరి వెంకటదాసు .

వంశీ ఆర్ట్ థియేటర్స్ ఆధ్వర్యంలో ఏసీగార్డ్స్‌లోని నఫీజ్‌మంజిల్‌లో తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కె.వి. రమణాచారి క్యాంపు కార్యాలయంలో సోమవారం ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసులు పురాణం పురుషోత్తమ శాస్త్రి 95వ జయంతిని పురస్కరించుకొని సంగీత ప్రచార సేవారత్న కె.ఎస్. బాలకృష్ణ శాస్త్రికి జీవన సాఫల్య పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో వంశీ సంస్థల వ్యవస్థాపకులు రామరాజు, అధ్యక్షురాలు తెన్నేటి సుధాదేవి, మేనేజింగ్ ట్రస్టీ సుంకరపల్లి శైలజ, పురాణం పురుషోత్తమ శాస్త్రి, సతీమణి సుబ్బలక్ష్మి, కుమార్తెలు తరంగిణి రామరాజు, కన్య, అల్లు ప్రసాద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రముఖ మృదంగ విద్వాంసులు కోలంక లక్ష్మణరావుకు ఆకాశవాణి కళాకారుడు చెవిటి భాస్కర్ పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేసి సత్కరించారు. ఈ కార్యక్రమం కిన్నెర సంస్థ మద్దాళి రఘురాం ఆధ్వర్యంలో గానసభలో జరిగింది. ఆకాశవాణి, విశ్రాంత డిప్యూటీ డైరెక్టర్ మంగళగిరి ఆదిత్యప్రసాద్, వి. తిరుపతయ్య (కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం), రఘునందన్ పాల్గొన్నారు. కేఎస్ చార్యుల శాస్త్రీయ సంగీత కచేరి అలరించింది.

సోమవారం రాత్రి నాంపల్లి పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో పసిడి కిన్నెరవీణ లలిత గీతాల శ్రవ్య సంపుటి, 'వెల్ సైట్'ల ఆవిష్కరణ జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు డాక్టర్ కె.వి. రమణాచారి, మండలి బుద్ధప్రసాద్, తనికెళ్ల భరణి, ఆకాశవాణి విశ్రాంత సహాయ సంచాలకులు డాక్టర్ కె. విజయ, జయజయ శంకర టీవీ ఛానల్ సీఈఓ డాక్టర్ ఓలేటి పార్వతీశం, కందుకూరి పుండరీకాక్షుడు, సంస్థ కార్యదర్శి మద్దాళి రఘురామ్, దివంగత కందుకూరి రామభద్రరావు, కుటుంబ సభ్యులు సూర్యనారాయణ, నట్‌రాజ్, రాధామనోహర్, వంశీ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గొర్రెల పథకాన్ని నీరుగార్చరాదు

ప్రభుత్వ లక్ష్యాన్నిదెబ్బతీయొద్దు

మెదక్,ఆగస్ట్7(ఆర్‌ఎన్‌ఎ): గొర్రెల కాపరుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపాలనే బృహత్తర లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం గొర్రెల యూనిట్లను పంపిణీ చేస్తోందనీ గొర్రెల సహకార సంఘం అధ్యక్షుడు రాజయ్య యాదవ్ అన్నారు. ఎక్కడైనా యూనిట్లను విక్రయిస్తే ఆయా సంఘాల అధ్యక్షులను బాధ్యులను చేస్తామని స్పష్టం చేశారు. ప్రభుత్వం ఓ మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఆర్థిక సాయం చేస్తుంటే కొందరు దానిని పక్కదారి పట్టించే పనిచేశారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇటీవల కొన్నిచోట్ల కొందరు గొర్రెలను తరలిస్తూ పట్టుబడ్డ సంఘటనలు సిగ్గు చేటన్నారు. ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా ఎదగాలని తోడ్పాటును అందిస్తే దానికి తూట్లుపొ డుస్తున్నారని అన్నారు. కొందరు లబ్ధిదారులు గొర్రెల యూనిట్లను అమ్ముకుంటున్నట్లు సమాచారం ఉందనీ, సదరు వ్యక్తులు వెంటనే గొర్రెలను వెనక్కి తెచ్చుకో వాలని సూచించారు. ప్రభుత్వం అందించిన యూనిట్లను అమ్మడం.. కొనడం నేరమని తెలిపారు. గొర్రెలను అమ్మితే అక్కడి గొర్రెల కాపరుల సంఘాల అధ్యక్షులను బాధ్యులను చేస్తామని చెప్పారు. ఈ సంఘాలు లబ్ధిదారులపై నిఘా వేసి ఉంచాలని సూచించారు. ఇప్పటికే గొర్రెలను అమ్ముకున్న వారు తమ గొర్రెలను తిరిగి వెనక్కి తెచ్చుకోవాలని కోరారు. గొర్రెల యూనిట్లు దుర్వినియోగం కాకుండా ఉండేందుకు సంఘాల వారు చర్యలు తీసుకోవాలని అన్నారు. గొర్రెల యూనిట్ల పంపిణీ పారదర్శకంగా చేపడుతున్నామని చెప్పారు.

మహారాష్ట్ర ఇసుకతో జోరు వ్యాపారం

రుసుము చెల్లించకుండానే అమ్ముకుంటున్న వ్యాపారులు

నిజామాబాద్,ఆగస్ట్7(ఆర్‌ఎన్‌ఎ): మహారాష్ట్ర ఇసుకతో జిల్లాలో జోరుగా వ్యాపారం సాగుతోంది. జిల్లాకు మహారాష్ట్ర సరిహద్దులో ఉండడంతో అక్కడి నుంచి ఇసుక భారీగా జిల్లాకు తరలివస్తోంది. జిల్లా సరిహద్దులో అధికారుల పర్యవేక్షణ కొరవడడంతో ఇసుక అక్రమ రవాణా దందా యథేచ్ఛగా సాగుతోంది. కొందరు వ్యాపారులు మహారాష్ట్రలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి లారీల్లో ఇసుకను జిల్లాకు తీసుకువస్తూ అధిక ధరలకు విక్రయిస్తున్నారు భారీగా సొమ్ము చేసుకుంటున్నారు. మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చే ఇసుక లారీలు మన రాష్ట్ర సరిహద్దులో టన్నుకు రూ.200 చెల్లించాల్సి ఉండగా అధికారులు ఇవేమీ పట్టించుకోవడం లేదు. ఫలితంగా ప్రభుత్వానికి రావాల్సిన ఆదాయం కోల్పోవాల్సి వస్తోంది.జిల్లాలో నాణ్యమైన ఇసుక లభించకపోవడం ఇసుక వ్యాపారులకు వరంగా మారింది. ఇదే అదనుగా మహారాష్ట్ర నుంచి ఇసుకను లారీల్లో తరలిస్తున్న కొందరు వ్యాపారులు అధిక ధరలకు విక్రయిస్తూ భారీగా సొమ్ము చేసుకుంటున్నారు. పన్నులు చెల్లించకుండానే వీరు లారీలను దింపుతున్నారు. ధర ఎక్కువైనా ఇక్కడి యజమానులు కొనుగోలు చేయడానికి వెనుకాడడం లేదు. దీంతో ఇసుక వ్యాపారం దందా జోరుగా సాగుతోంది. మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చే ఇసుకను తీసుకువచ్చే వాహనాలకు మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ అధికారులు జిల్లా సరిహద్దు ప్రాంతంలో పన్నుల వసూలు చేయాలి. రోజూ లారీల్లో వందల కొద్ది టన్నుల్లో ఇసుక తరలివస్తున్నా ఎలాంటి పన్నులు వసూలు చేయడం లేదు. దీంతో ప్రభుత్వాదాయానికి నష్టం వాటిల్లుతోంది. అధికారుల పర్యవేక్షణ లేకపోవడంతో ఇసుక వాహనదారుల ఇష్టారాజ్యం కొనసాగుతోంది. మహారాష్ట్ర నుంచి ఇసుక జిల్లాకు చేరుతున్నా ఈ విషయంలో అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదనే విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

అధికారులు ఇప్పటికైనా స్పందించి మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చే లారీలకు పన్నులు వసూలు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇసుక ఉన్నా నాణ్యత సరిగా లేకపోవడంతో ఇక్కడి ఇసుక వినియోగం తక్కువగా ఉంటుంది. దీంతో భవన నిర్మాణాలకు పక్కనే ఉన్న గోదావరి, పెన్‌గంగా ఇసుకను వినియోగిస్తారు. ఈ ఇసుక మేలు రకంగా ఉండడంతో వినియోగం అధికంగా ఉంటుంది. మేలురకమైన ఇసుకను వినియోగిస్తుండడంతో మహారాష్ట్ర ఇసుకకు రోజురోజుకు డిమాండ్ పెరుగుతోంది. దీంతో అక్కడి నుంచి ఇసుకను తరలించే వారు సైతం క్రమంగా పెరుగుతున్నారు. మహారాష్ట్రలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి రోజు 15 నుంచి 20 లారీల వరకు ఇసుక జిల్లాకు రవాణా అవుతోంది. కొందరు అక్కడి నుంచి ఇసుకను అక్రమంగా తరలిస్తుండగా మరికొందరు అక్కడి ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం డబ్బులు చెల్లించి ఇసుకను తీసుకువస్తున్నారు

ప్రియాంకను ఒప్పించేలా పార్టీలో పలువురు యత్నాలు

ఆమె మాత్రమే అధ్యక్ష స్థానానికి అర్హులంటున్న విధేయులు

న్యూఢిల్లీ,ఆగస్ట్ 7(ఆర్‌ఎన్‌ఎ): ఇటీవల దేశంలో జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామాలు కాంగ్రెస్ పార్టీని కుదేలు చేస్తున్నాయి. కాంగ్రెస్ విముక్త భారత్ అన్న నినాదానికి అనుగుణంగా మోడీ,షా ద్వయం రాజకీయాలు చేస్తున్నారని కాంగ్రెస్ ఆందోళన చెందుతోంది. దీనికితోడు రాహుల్ రాజీనామా వ్యవహారం ఇంకా ఎటూ తేలడం లేదు. ఇంతవరకు కొత్త అధ్యక్ష ఎన్నిక జరగలేదు. ప్రియాంకకు బాధ్యతలు అప్పగించాలన్న డిమాండ్ ఉన్నా దానిని కూడా ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. ఇకపోతే కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా పూర్వ వైభవం కోసం మళ్లీ అడుగులు వేసి చతికిల పడింది. రాహుల్ గాంధీ వ్యూహాత్మక తప్పిదాల కారణంగా కాంగ్రెస్ నష్టపోతోందని పార్టీలోని ఓ వర్గం భావిస్తోంది. ఇంతకాలం రాహుల్‌ను అధ్యక్షబాధ్యతలు స్వీకరించాలని కోరుకున్న వారు సైతం ఇప్పుడు ప్రియాంక వస్తే మంచిదని భావిస్తున్నారు. ఆమె వీలైనంత త్వరగా పార్టీ పగ్గాలు చేపట్టాలని కోరుకుంటున్నారు. ప్రియాంకను ప్రత్యక్ష రాజకీయాల్లోకి తీసుకుని రావడం ద్వారా పార్టీని బలోపేతం చేసుకోవాలని చూస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా వచ్చే యూపి అసెంబ్లీ ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పావులు కదుపుతున్నారు. ఇందుకోసం ఓ వర్గం గట్టిగానే ప్రయత్నాలు చేస్తోంది.

ఈ మేరకు పార్టీ అధిష్ఠానం ఒక నిర్ణయానికి రావాలని ఒత్తిడి పెంచారని సమాచారం. పార్టీకి మళ్లీ పూర్వ వైభవం రావాలంటే ఆమె ప్రత్యక్ష ఎన్నికల్లో పోటీ చేయించాలని అనుకుంటున్నారు. ప్రియాంక ద్వారానే కాంగ్రెస్ కు దేశ వ్యాప్తంగా పునరుజ్జీవనం సాధ్యమని ఏఐసీసీ వర్గాలు కొన్నేళ్ళుగా సూచిస్తున్నాయి. ఆమె ప్రత్యక్ష రాజకీయాల్లోకి రావడానికి అంగీకరించకపోయినా, యూపిలో ఇటీవల ప్రచార బాధ్యతలు నిర్వహించారు. ప్రియాంకగాంధీ వస్తే మార్పు వస్తుందని ఆశిస్తున్న వారుఆమె కోసం పట్టుబడుతున్నారని సమాచారం. అమరీందర్ సింగ్లాంటి వారు బాహాటంగానే కోరుతున్నారు.

బంగారు తెలంగాణ లక్ష్యం

కార్యక్రమాల అమలులో ప్రత్యేకత: ఎమ్మెల్యే

సిద్దిపేట,ఆగస్ట్ 7(ఆర్‌ఎన్‌ఎ): దేశంలోనే సంక్షేమ పథకాల అమలులో తెలంగాణ నెంబర్‌వన్ స్థానంలో నిలిచిందని దుబ్బాక ఎమ్మెల్యే రామలింగారెడ్డి అన్నారు. పోరాడి సాధించుకన్న తెలంగాణను బంగారు తెలంగాణగా తీర్చి దిద్దడం లో అందరం కలిసి పని చేద్దామని అన్నారు. కాళేశ్వరం కల సాకారం కాబోతున్న వేళ జిల్లాలో కూడా చేపట్టిన ప్రాజెక్టులు పూర్తి కానున్నా యని అన్నారు. మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెకట్ పూ÷-తయితే నేరుగా గోదావరి వచ్చిచేరుతుందని అన్నారు. హరితహారంలో భాగంగా ప్రతీ ఒక్కరూ మొక్కలు నాటాలని, నాటిన మొక్కలను సంరక్షించాలని సూచిం చారు. అన్నికార్యక్రమాల్లో ప్రజలు భాగస్వావులై బంగారు తెలంగాణ కోసం ప్రతిఒక్కరూ పాటుపడాలని అన్నారు. విద్యార్థుల్లో నూతన చైతన్యం వచ్చిందని స్వచ్ఛందంగా విద్యా ర్థులంతా టీఆర్‌ఎస్వీలో చేరుతు న్నారని, స్వచ్ఛందంగా సభ్యత్వం తీసుకుంట ున్నారని అన్నారు. ప్రతి ఒక్క విద్యార్థి సైనికునిల్లా పిడికిలి బిగించి బంగారు తెలంగాణ కు బాటలు వేయాలని పిలుపునిచ్చారు. ప్రభుత్వం విద్యారంగానికి వేలాది కోట్లు కేటాయిస్తూ మౌళిక సదుపాయాల కోసం పెద్దపీట వేసిందన్నారు. తెలంగాణలో మరెక్కడా లేని విధంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ గురుకుల పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేసి అత్యాధునిక మౌళిక సదుపాయాలు కల్పించిందని చెప్పారు. దేశంలో మరెక్కడా లేని విధంగా విద్యార్థులకు సన్నబియ్యంతో మధ్యాహ్నం భోజనం పెట్టిన చరిత్ర సీఎం కేసీఆర్‌దేనని అన్నారు. కుల, చేతి వృత్తుల బలోపేతం కోసం ప్రభు త్వం అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తోంద న్నారు. భూపరమైన సమస్యలతో రైతులు ఇబ్బందులకు గురికావద్దనే లక్ష్యంతో రెవెన్యూ అధికారులను నేరుగా గ్రామాలకే పంపించి సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు కృషి చేస్తోంద న్నారు. కేసీఆర్ కిట్ పథకంతో గ్రామాల్లోని పీహెచ్‌సీలో ప్రసవాల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగిందన్నారు.

కెసిఆర్ సొంత మిషన్లకే ప్రాధాన్యం

-రైతు సంక్షేమం పట్టని సర్కార్

నిజామాబాద్,ఆగస్ట్7(ఆర్‌ఎన్‌ఎ): రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల సంక్షేమంపై శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లయితే రైతులు ఆత్మహత్యలు ఉండేవి కావని కాంగ్రెస్ నేత,డిసిసి అధ్యక్షుడు మహ్మద్ హుడాన్ అన్నారు. పంటలను అమ్ముకుందామన్నా ధరలు లేక రైతులు విలవిలలాడుతుంటే సిఎం కెసిఆర్ ఎందుకు సమీక్షించడం లేదన్నారు. ఇటీవల మిర్చి, కంది రైతుల ఆందోళనలు కనిపించలేదా అని ప్రశ్నించారు. కేవలం మిషన్ కాకతీయ, మిషన్ భగీరథ పనులకే పరిమితమవుతున్నారంటే రైతులపై ఉన్న ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఎలా ఉందో అర్థమవుతుందన్నారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మోసపూరిత మాటలు విన్న రైతులు తాము పండించిన పంటకు కనీస గిట్టుబాటు ధర లేక కడుపుమండి రోడ్డెక్కుతున్నారని అన్నారు.

తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు ఆధ్వర్యంలో సోమవారం నిర్వహించిన బెజవాడ గోపాలరెడ్డి జయంతి ఉత్సవాల్లో గోపాలరెడ్డి సాహితీ పురస్కారాన్ని ప్రముఖ రచయిత్రి సి. వేదవతి అందుకున్నారు. పరిషత్ అధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి ఆమెకు 5116 రూపాయల నగదు, శాలువా, జ్ఞాపికను అందించి సత్కరించారు. అనంతరం బెజవాడ గోపాలరెడ్డి జీవన సౌరభం అనే అంశంపై ప్రసంగం చేశారు. పరిషత్తు ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టర్ జె.చెన్నయ్య, పరిషత్తు కోశాధికారి రామారావు తదితరులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

స్వరాష్ట్ర సాధన వ్యూహకర్త తెలంగాణ జాతిపిత జయశంకర్ సార్

-రాష్ట్ర బీసీ కమీషన్ చైర్మన్ బీఎస్. రాములు

రాష్ట్ర ఆవశ్యకత గూర్చిన భావజాల వ్యాప్తిని విస్తృతం చేసి, ఉద్యమంలోకి అన్ని సామాజిక శక్తులను ఆహ్వానించి స్వరాష్ట్ర సాధనకు వ్యూహకర్తగా తెలంగాణ జాతిపిత ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ సార్ నిలిచారని బీసీ కమీషన్ చైర్మన్ బీ.యస్.రాములు అన్నారు. అరుదైన వ్యక్తిత్వం, సహనం, జీవితాన్ని ఉద్యమానికే త్యాగం చేసిన మహనీయుడని కొనియాడారు. ప్రొ. జయశంకర్ సార్ జయంతి 85వ జయంతి సభ గానసభలో జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని తెలుగు భాషా చైతన్యసమితి బడా సాహెబ్, లక్ష్యసాధన సమితి, ఎన్‌డీఆర్ ఫౌండేషన్ సంస్థ నిర్వహించాయి. తెలంగాణ ఉద్యమసౌధానికి జయశంకర్‌సార్ పునాది అని వక్తలు పేర్కొన్నారు. జయంతి సభకు బీసీనేత కందారం గణేషాచారి అధ్యక్షత వహించారు. కార్యక్రమంలో జనార్ధనమూర్తి, మల్లేశ్, ప్రజ్ఞారాజు, సరస్వతీ ఉపాసకులు దైవజ్ఞశర్మ అతిథులుగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ప్రొ. జయశంకర్‌సార్ పురస్కారాలను వివిధ రంగాలకు చెందిన 19 మంది ప్రతిభావంతులకు ప్రదానం చేసి ఘనంగా సన్మానించారు.

9న ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవం

ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవాన్ని ఈనెల 9వ తేదీన ట్యాంక్‌బండ్‌లోని కుమ్రంభీం విగ్రహం వద్ద వేడుకలు నిర్వహించనున్నట్టు గిరిజన ఐక్యవేదిక జాతీయ అధ్యక్షుడు వివేక్ వినాయక్ తెలిపారు. సోమాజీగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో మంగళవారం ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో కార్యక్రమానికి సంబంధించిన కరపత్రాలను ఎరుకల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షులు నల్లగొండ శ్రీనివాస్, ప్రధాన కార్యదర్శి వెలుగు నాగార్జున్, ఉపాధ్యక్షులు శేఖర్, ఎరుకుల సంక్షేమ సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం. వెంకట్రాములతో కలిసి ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ఆదివాసీ దినోత్సవం సందర్భంగా 9న ఉదయం 10 గంటల నుంచి అంబేద్క భవనం నుంచి ట్యాంక్‌బండ్ వద్దగల కుమ్రుం భీం విగ్రహం వరకు ర్యాలీ నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఈ వేడులకు రాష్ట్ర మంత్రులు కొప్పుల ఈశ్వర్, శ్రీనివాస్ గౌడ్ హాజరవుతారని తెలిపారు.

సుష్మలేని లోటు తీర్చలేనిది

నివాళి అర్పించిన నేతలు

నిజామాబాద్,ఆగస్ట్ 7 (ఆర్ ఎన్‌ఎ): బిజెపి నేత, కేంద్రమాజీ మంత్రి సుష్మాస్వరాజ్ ఆకస్మికమరణం భారత రాజకీయాలకు తీరని లోటని పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు పల్లె గంగారెడ్డి అన్నారు. ఆమె మరణం తమను తీవ్రంగా కలచి వేసింద న్నారు. ఆమె ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరారు. దేశంలో అత్యున్నత విలువలు కలిగిన రాజకీయాలకు ఆమె ప్రాధాన్యం ఇచ్చారని అన్నారు. ఆమో లోటును భర్తీ చేయలేమన్నారు. ఇదిలావుంటే బూత్‌స్థాయి నుంచి పార్టీని బలోపేతం చేయాల్సిన అవసరం బిజెపి కార్యకర్తలపై ఉందని అధికారమే లక్ష్యంగా నాయకులు, కార్యకర్తలు సమన్వయంతో పనిచేయాలని అన్నారు. జాతీయ అధ్యక్షుడు అమిత్‌షా పిలుపుమేరకు పార్టీని ముందుకు తీసుకుని వెళతామని అన్నారు.

భారతదేశాభివృద్ధి భాజపాతోనే సాధ్యమవుతుందని అన్నారు. అందుకోసం ప్రతి బూత్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. పార్టీ కోసం పనిచేసే వారికి గుర్తింపు ఉంటుందన్నారు. ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్య హక్కులను కాలరాస్తోందని అన్నారు. భాజపాని అణచివేయాలని కుహనా లౌకికవాదులు ప్రయత్నించినప్పటికీ వారు సఫలం కాలేరని తెలిపారు. కులం, మతం, భాష, ప్రాంతం పేరిట ప్రజలను రెచ్చగొట్టే తత్వాన్ని వీడాలని హితవు పలికారు. ముస్లిం రిజర్వేషన్లకు తాము వ్యతిరేకమని మరోమారు స్పష్టం చేశారు. సర్కారు ముస్లింలకు 12 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలు చేయాలని ప్రయత్నిస్తోందని, రాజ్యాంగ విరుద్ధమైన ఈ నిర్ణయంపై తమ పార్టీ పోరాటం చేస్తుందన్నారు.

భారీ వర్షాలకు పట్టాలు తప్పిన గూడ్సు

భువనేశ్వర్,ఆగస్ట్7(ఆర్‌ఎన్‌ఎ): ఆంధ్రా సరిహద్దు ఒడిశా రాష్ట్రంలోని అంబోదల-దోయికల్లు రైల్వేస్టేషన్ సమీపంలో గూడ్స్ రైలు ఒకటి పట్టాలు తప్పింది. ఎగువ ఒడిశాలో కురుస్తున్న భారీ వర్షాల వల్ల వరద నీటికి పట్టాలు దెబ్బతినడంతో ఈ ప్రమాదం జరిగినట్లు అధికారులు గుర్తించారు. దీంతో ఆ మార్గంలో పలు రైళ్లను రద్దు చేస్తున్నట్టు రైల్వే అధికారులు ప్రకటించారు. ట్రాక్ పునరుద్ధరించేంత వరకు ఆ మార్గంలో వెళ్లే ఎనిమిది రైళ్లను రద్దు చేస్తున్నామని, మరో ఐదు రైళ్లను దారి మళ్లిస్తున్నామని తెలిపారు.

నేటి కవిత

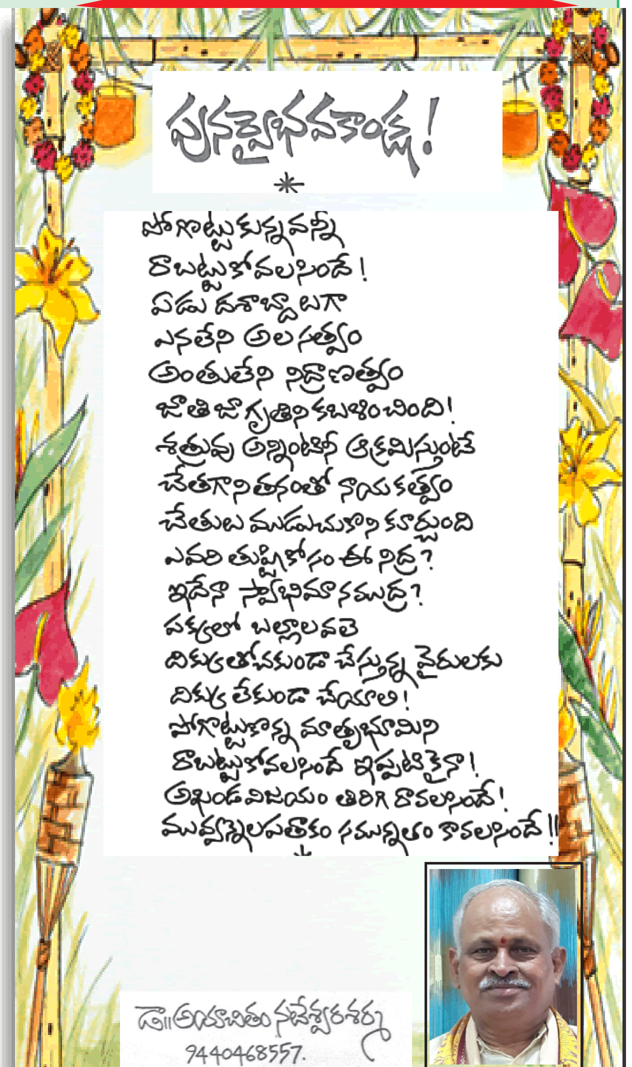

నేటి నిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com
గురువారం 8-8-2019 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 హైదరాబాద్ 3

నమ్మలేని నిజాలు

అమ్మకు బోనం
గత్తరకు కత్తెర
జనం జాతర.

పసిడి బొమ్మ
అదని చందమామ
సగటు జీవికి.

విచిత్ర పెళ్లి
ప్రకృతి విరుద్ధం
కొత్త పోకడ.

కృత్రిమ కిడ్నీ
అందుబాటు ధరల్లో
ప్రగత పథం.

చిన్నారి మొగ్గ
హింసకు పరాకాష్ఠ
వార్త సశేషం.

– రేడియమ్
9291527757

శ్రీనిజాలు

భారత ఉపఖండంలో
కశ్మీరం గొప్ప విలువ!
ఇన్నాళ్లకు తేలిందోయ్
సరస్సులో తెల్ల కలువ!

ప్రకృతికే తలమానికం
ప్రపంచానికే వండర్!
కేంద్రపాలిత ప్రాంతమిక
ప్రత్యేక హోద అండర్!

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

స్వర్గీయ ప్రొ॥ జయశంకర్ సార్‌కు ఘన నివాళి

రాజకీయ, ఉద్యమ శక్తులను ఏకం చేసిన ఉద్యమశాలి ప్రొ. జయశంకర్ సార్ అని రాష్ట్ర బీసీ కమీషన్ సభ్యుడు డా. వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్ రావు అన్నారు. గానసభలో స్వర్గీయ జయశంకర్ చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాళులర్పించారు. కార్యక్రమంలో బైస దేవదాసు, బిక్కి కృష్ణ, గానసభ అధ్యక్షుడు కళా వీవీఎస్ జనార్ధన మూర్తి పాల్గొన్నారు.

డా॥ తిరునగరికి అభినందన-సినారె సాహితీ పురస్కారం

ప్రముఖ సాంస్కృతిక సేవాసంస్థ అభినందన ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం త్యాగరాయ గానసభ సుబ్బారావు కళావేదికలో జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీత సినారె జయంతి నిర్వహించారు. అభినందన-సినారె సాహితీ అవార్డును 2019వ సంవత్సరానికి ప్రముఖ కవి, సాహిత్యకారుడు డా॥ తిరునగరికి ప్రదానం చేశారు. ముఖ్య అతిథి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥కేవీ రమణాచారి తిరునగరిని సినారె సాహితీ పురస్కారంతో సత్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ అగ్రేసర సాహితీవేత్త సినారెను స్మరించుకుంటూ ఆయనకు అభిమాన పాత్రులైన తిరునగరిని సత్కరించి గౌరవించడం చాలా ఆనందంగా ఉందన్నారు. మొదట సినారె రచించిన కొన్ని ప్రసిద్ధ చిత్ర గీతాలను నూకల ప్రభాకర్, వింజమూరి రేవతి, సాయి మేఘనలు ఆలపించారు. ఇ. భవాని నాంది ప్రసావన చేశారు. సంస్థముఖ్యులు డి. వసుంధరా దేవి, ఎం. లలితారావు, విశాలాక్షి, డా. శోభాపేరిం దేవి, సూర్యకుమారిలు పర్యవేక్షణ చేశారు. జయజయశంకర్ టీవీ ఛానల్ సీఈఓ డా. ఓలేటి పార్వతీశం అధ్యక్షత వహించారు. ప్రముఖ రచయిత, విమర్శకులు రమణ వెలమకన్ని, డా॥ కొత్త కృష్ణవేణి పాల్గొన్నారు.

డా॥ తిరునగరిని సన్మానిస్తున్న డా॥ కేవీ. రమణాచారి, రమణవెలమకన్ని, డా॥ఓలేటి పార్వతీశం, ఇ.భవాని, కొత్త కృష్ణవేణి.

పాపం పెరిగింది

ప్రజాస్వామ్యానికి
ఏదో జబ్బు చేసింది.
అర్థం కాదు
తీవ్రమైన కడుపు నొప్పి

లోపల గడ్డ పెరిగిందన్నారు
హాస్పిటల్లో
ఆపరేషన్ చేసి
ఓ గడ్డను బైటికి తీశారు.
తీరా చూస్తే అది అధికారపు ముద్ద !
మరింత స్పష్టత కోసం
బయాప్సీకి పంపించారు.

బయట చెట్టుకింద కూర్చొని
ఓ వృద్ధుడు
పాపం పెరిగిపోయిందని
అంగలారుస్తున్నాడు.

పాపం పెరిగిందంటే ఏమిటి?
లోకంలో ధనాశ
పెరిగిందనే కదా!
పరిపాలన వక్రమైందనే కదా !!
వ్యవసాయం పైనా
ఇతర వృత్తుల పైనా
పిడుగులు వర్షిస్తున్నాయనే కదా !
వర్షం పైన నిందలు వేస్తాం
కన్నీళ్లు కూడా ఇంకి పోవడానికి
కారణాలున్నాయనే కదా!

మరికొందరు
కొత్త రోగులు
అంబులెన్సుల్లో దిగుతున్నారు.

పాపం పెరిగిందంటే ఏమిటి?
ప్రజాస్వామ్యం
వెయ్యంచుల కత్తిలా
తళతళా మెరుస్తుందనే కదా !
ఒక్కొక్క కోతకు
ఒక్కో సారాంశం.
నన్నడిగితే
కొన్నిసార్లు ఓటర్లు కూడా మతలబీలే
ఓటర్ల స్వార్థం పెరిగిందంటే
పాపం పెరిగినట్టే కదా !
పాపం ! ప్రజాస్వామ్యం
గందరగోళమే దాని గమ్యం.

–డా॥ ఎన్. గోపి
సెల్:9391028496

మనసు 'వడి'

చిన్నిచేతులు మెడనల్లుకునే మధురక్షణాలు
మనసువాకిట్లోకి మళ్ళీ మళ్ళీ వసంతాలను దెచ్చు
చుక్కల మెరుపులు పలకరించినట్టు
వెన్నెల కుప్పలు కంటి రెప్పలకద్దినట్టు
ఆ కొంటె నవ్వులు, ఆ కొంటె మాటలు
తడవ తడవకు పిలుపుల పసందులయ్యే
సంతసానంద సందోహాల హేలలు

వాడి అంతరార్థ విన్యాసాల్లో
నేనో జైంట్ వీల్‌నే!
ఎక్కేచోటనే దిగేముచ్చటను
కారణాలేముంటాయి
అమాయకతలోంచి
అధికార స్వర ఝురులలోంచి
అనురాగాల మధురిమల్లోంచి
ఆగని రాగాల ఏడుపు సంకెళ్ళలోంచి
సాధన వాడివైపు వంగి
నన్ను తరాజులో తేలిక చేస్తుంది
విలువ నాదో వాడిదో,
తగ్గుహెచ్చుల బేరీజుగాదు
నేనంటే వాడికో అధికార దర్పం
నేనంటే వాడికో అజమాయిషీల నేస్తం
నా వయసులోంచి ఓ ఏబది తీసేస్తాడు
నొప్పుల కాళ్ళకు బలమయ్యే పప్పుబెల్లాలంటి
మిఠాయిలు పంచుతాడు
అలసటల కాయానికి ఉత్తేజమయ్యే
చిలిపి కథలు చెబుతాడు
అక్క తో కలిసి చేసే రకరకాల అల్లరులు
తీవలు దీరిన హరివిల్లులు
నవ్వుల జలపాతాలు ఈదే చేపపిల్లనై
గెంతుల కొండలెక్కే పక్షి చేష్టనై
నేను వాడికో అక్కరకొచ్చే అమ్మమ్మను
నాకేమో ఆనందపు అవసరాల వరాలు దీర్చే
ముద్దుల మనుమడు
ఎంత కావాలన్నా
కావ్యమీమాంసాల కోణాలు పట్టనట్టు
ఎంత వద్దకునుకున్నా వచ్చే ఆంగ్ల పదకోశానికి
కట్టిపడేస్తాడు
కాలం కలివిడిలో, కనువిందుల సందడిలో
మనసు 'వడి' ఎన్నడూ తగ్గొద్దనే
కోరికల కొత్త ఆకాశం 'వాడు'

– కొండపల్లి నీహారిణి
సెల్: 9866360082

తెలుగు సాహిత్య ప్రహేళిక "భూమిక"

పుస్తక సమీక్ష

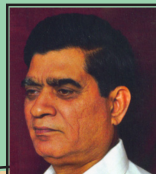

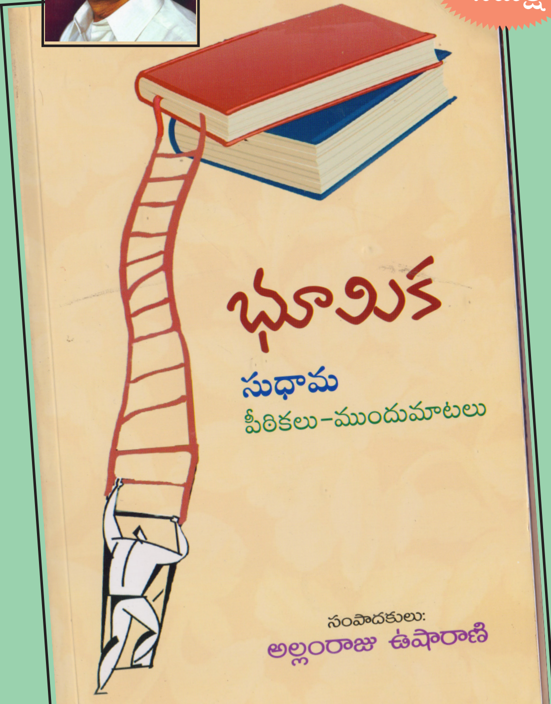

ఆధునిక సాహిత్యంలో పీఠిక లకు ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఉంది. ఈ పీఠికలు, ముందు మాటలు గ్రంథ రచయితల కన్నా ఇతరులు రాసినవే ఎక్కువ. ఆధునిక గ్రంథాలకు పీఠికలు రాయడం తప్పనిసరి అయింది. తొలిపలుకు, మున్నుడి, భూమిక, ప్రవేశిక, ప్రస్తావన లాంటి పేర్లతో పీఠికలు మనం చదువుతూనే ఉంటాము. ఆధునిక కవులు తమ కవితా సంపుటలకు విపులమైన పీఠికలు రాయడం లేదా రాయించడం అలవాటుగా మారిపోయింది. ఈ పీఠికలలో కవుల పరిచయం కన్న కవిత్వ స్వరూప స్వభావాలపైన, కవిత్వ పరిణామాల పైనా, సాహిత్యం పైనా వివరణ ఉంటుంది. అదీ తప్పని సరే. ఎందుకంటే రచన స్వరూప స్వభావాలను అంచనా వేసే ముందు కాస్త పూర్వ సాహిత్యాన్ని తలుచుకోవడం ఆ కవికి లేదా ఆ గ్రంథానికి ఇచ్చే మర్యాద ఇది అని చెప్పవచ్చు. ప్రాచీన కావ్యాలను పరిశీలించి పీఠికలు రాయడం మొదట్లో ఎక్కువగా ఉండేది. ప్రాచీన గ్రంథాలకు కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, బండారు తమ్మయ్య, వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి, జయంతి రామయ్య పంతులు, చిలుకూరి పాపయ్యశాస్త్రి మొదలైన వారు రచించిన పీఠికలు సిద్ధాంత వ్యాసాల స్థాయిలో విశేషమైన వివేచనత కూడుకుని ఉండేవని కొందరి ఉపన్యాసాల ద్వారా, కొంత పఠనం ద్వారా తెలుసుకున్నాను. విశ్వనాథ, తల్లావజ్ఝల, పింగళి లక్ష్మీకాంతం, నిడదవోలు వెంకటరావు, దొరసామిశర్మ, సంపత్కుమార, దేవులపల్లి మొదలైనవారి పీఠికలు సైతం సాహిత్య విలువలను ఇనుమడించే విధంగా ఉంటాయనడంలో సందేహం లేదు. ఆధునిక సాహిత్య విమర్శలో శ్రీశ్రీ పీఠికలకు ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉంది. శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానానికి చలం రాసిన పీఠిక, 'వైతాళికులు' కి ముద్దుకృష్ణ రాసిన పీఠిక, నగ్నముని కొయ్యగుర్రానికి చేకూరి రామారావు రచించిన పీఠిక, చిక్కనవుతున్న పాట కవితా సంపుటికి జి.. లక్ష్మీ నరసయ్య పీఠిక, 'ప్రవహించే పాట' బి.ఎస్ రాములు పీఠిక, అలాగే ప్రతి సంవత్సరం వెలువడుతున్న కథాసంపుటాలకు, నవీన్, పాపినేని గార్ల పీఠికలు, విశేషంగా ఆలోచింపజేసాయి. ఆ కోవలోకే "సుధామ" గారి గ్రంథం 'భూమిక' (పీఠికలు-సంపాదకీయాలు) కూడా చెందుతుంది.

అల్లంరాజు వెంకట రావు పేరు గల వీరు 'సుధామ' అనే కలంపేరు తెలుగు సాహిత్యానికి చిరపరిచితమైన పేరు. కవిత్వంలో తమదైన ముద్ర వేసిన రచించిన ప్రతి కవితా చిరకాలం నిలిచి పోవాలనే సంకల్పంతో రచించే కవి వీరు. అందుకు వీరి అద్భుతమైన కవితా సంపుటి 'చిత్రగ్రంధి' చక్కని ఉ

పరిచయం. ఎందు కంటే అనేకమంది కవులు వీరి ద్వారా ప్రోత్సహించ బడ్డారు. కానీ వీరు కరీంనగర్‌లో రెండు సంవత్సరాలు లెక్చరర్‌గా ఉద్యోగం చేసా రని, కొన్నాళ్ళు బి.ఆర్ అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యా లయం ఎం.ఏ ద్వితీయ తెలుగు విద్యార్థులకు అకడమిక్ కౌన్సిలర్‌గా బోధన చేసారని సంపాదకులు, సుధామ గారి సతీమణి అల్లంరాజు ఉషారాణి గారి తొలిపలుకులో తెలిసింది. కవిగా, రచయితగా, కార్టూనిస్టుగా, కాలమిస్టుగా, సమీక్షకునిగా, ఒక వక్తగా పజిల్స్ నిర్మాతగా ఇప్పటికీ మనకు ప్రముఖ పత్రికలలో మనకు కనిపిస్తూనే ఉంటారు. అదీ కాక సమకాలీకులు, వర్ధమాన కవులు, కవయిత్రుల రచనల్ని ఎంతో విపులంగా పీఠికలు, ముందు మాటలు రచించారు. సమీక్షకి, ముందుమాటకు ఎంతో వ్యత్యాసం ఉంది. ముందుమాట ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగా ఉండాలి. సమీక్ష వ్యక్తిని మరచిపోయి గ్రంథాన్ని మాత్రం చదవి అందులోని లోటుపాట్లను వివరిస్తూ సవరించగలగాలి. నేడు అనేకమంది రచించిన ముందుమాటల్లో రెంటికీ పెద్ద తేడా కనిపించడం లేదు. కానీ 'సుధామ' గారు ఆ వ్యత్యాసాన్ని గుర్తిస్తూ చాలా జాగ్రత్తగా రచించడం విశేషం.

ముందుమాట అనేది సాహిత్యాన్ని వివరించే ప్రక్రియ. కొందరు తమ గ్రంథాల్ని స్థాయిని తెలుసుకోవాలని ఇస్తుంటారు. కొందరు స్నేహపూర్వకంగా, మరి కొందరు సాహిత్యంలో పేరున్న పెద్దవారు తమ గ్రంథానికి ముందుమాట రచిస్తే ఆ గ్రంథం విలువ పెరుగుతుందని కూడా ఇస్తుంటారు. అలా భిన్న ఆలోచనల్ని మనసులో ఉంచుకుని అడిగినా కొందరు పెద్దలు ముందుమాట రాయడం ఇష్టంలేక, అలాగని రాయనని చెప్పలేక పుస్తకాలను తీసుకుని ఏమీ మాట్లాడకుండా మౌనంగా ఉండటం చేస్తుంటారు. అడినప్పుడు లేదా కనబడినప్పుడు మాత్రం ఇదిగో ఇక వారంలో ఇచ్చేస్తాం అంటుంటారు. ఇంకొందరు రాయడం ఇష్టంలేక మీలాంటి వారికి ముందుమాట అవసరమా? అని తప్పించుకుంటారు. ఎందుకంటే ఎదుటివారికి రాస్తే తమకేంటి లాభం? అదే ఏ గొప్పవారినో పొగిడితే సాహితీ పరంగా ఏదైనా ఉపయోగం ఉంటుందంటేనే రాయడానికి అంగీకరిస్తారన్న మాట. అంటే ముందు మాట రాయాలంటే కూడా తమకేంటి? అని అంచనా వేసే స్థితికి నేడు సాహిత్యం దిగజారిపోయింది. ఇంతేకాకుండా ముందుమాట రాయమని మరొక సాహితీవేత్త సిఫారసు చేస్తేనే గానీ రాయరు. ఇదీ నేటి తెలుగు సాహిత్యపు (దు)స్థితి. ఇది ఇటీవల కాలంలోనే మొదలైందని నేను అనుకుంటున్నాను. అందుకే అనిపిస్తుంది. ఒక బంగారు యుగం పోయింది. ఒకప్పుడు ఒక కవి మరొక కవిపై పద్యాలు రాసేవారు. ఒక కవి మరో కవి కవిత్వంలోని సొగసుల్ని తెలుసుకుని నిస్వార్థంగా వివరించేవారు. కానీ, ఇంకా ఇంకా కొందరు ఈ కాలంలో ఆ విలువల్ని కాపాడే వారు మిగిలిపోయారు. కొందరు వెళ్ళిపోయారు. కానీ వారి సేవ ద్వారా చిరస్మరణీయులయ్యారు. చేకూరి రామారావు గారు, అద్దేపల్లి రామ్మోహనరావుగారు, ప్రస్తుత 'భూమిక' గ్రంథ కర్త 'సుధామ' లాంటివారు ఇంకా అక్కడక్కడా ఉండి అనునిత్యం తెలుగు సాహిత్యాభివృద్ధికి తమ వంతు కృషి తాము చేస్తూనే ఉన్నారు. అందుకు పెద్ద, చిన్న తేడా లేకుండా అందరినీ సమానంగా గుర్తించి రచించిన ఈ గ్రంథమే ఉదాహరణ. ఎందుకంటే నాకు కూడా 'సుధామ' గారు ఇన్ని పీఠికలు రచించారని ఈ గ్రంథం చూస్తే తెలిసింది. ఆచార్య తిరుమల మొదలుకొని నా మినీ కవితా రచన 'అగ్నిపూలు' దాకా కూడా ఎంతో చక్కని వివరణల్ని అందించి ప్రోత్సహించారు. దాదాపు అందరు కవులు, కవయిత్రులు, ఎందరో ప్రముఖ కథకులు రావిపల్లి నారాయణరావు, గంటి బానుమతి, పోలాప్రగడ సత్యనారాయణ మూర్తి, తమిరశజానకి, సింహప్రసాద్, శ్రీ ఎస్‌పి పార్వతీశం, ఎస్వీ కృష్ణ జయంతి లాంటి ప్రముఖుల కథలకు ముందుమాట రచించడం అంటే అంత సులభం కాదు. అలాగే కాకాని చక్రపాణి గాని నవల, శ్రీ ఎస్ ఎస్ కామేశ్వరరావు నాటకం బారతీయం, గురజాడ వారి ద్వాదశి, డా॥ బండ సరోజన, శ్రీ తిరుమల వెంకట స్వామి గార్ల నాటక రచనలకు కూడా ముందు మాట రాసారు. వేదుల శకుంతల నుండి ఆరుద్ర, వైవి.రత్నం, శ్రీ శేషం రామానుజాచార్యులు, వానామామలై వరదాచార్యులు, శ్రీపులిపర్తి కృష్ణమూర్తి, దివాకర్ల వెంకటావధాని కె.అరుణా వ్యాస్, శ్రీమతి శారదా శ్రీనివాసన్, వంటివారి వ్యాస సంపుటలకు కూడా పీఠికలు అలవోకగా రచించారు. వీటితో పాటు అనేక రచనలు అవి సామెతలు కావచ్చు, ఎన్ఆర్ఐ కబుర్లు, ముచ్చట్లు, నుడులు, క్రీడలు, జోకులు, వ్యక్తిత్వ వికాసం లాంటి గ్రంథాలపై సైతం అద్భుతమైన విశ్లేషణ అందించారు. అంటే మనకు అర్థమయ్యింది. వీటిని చదివిన తర్వాత వీరు అనేక రచనలకే కాదు అనేకానేక ప్రక్రియలకు కూడా ముందుమాట రచించారని అర్థమవుతోంది. ఒక కవి, కవిత్వాన్ని మాత్రమే విశ్లేషించగలడు. ఒక రచయిత, కథలను గూర్చి లేదా నవలను గూర్చి మాత్రం విశ్లేషణ చేయగలరని మనలో అనేకమంది అనుకుంటూ సభకు ఆయా ప్రక్రియకు సంబంధించిన వారినే వెతికి పిలుస్తుంటారు. కానీ ఆ ఆలోచనను పూర్తిగా పక్కకు తోసి, అన్నింటికీ న్యాయం చేసారు. కారణం వీరికి అన్ని ప్రక్రియల్లో ప్రవేశం, ప్రావీణ్యత ఉండటమే..

అయితే..ఎలా రచించారు? అనే విషయానికి వస్తే.. ప్రతి పీఠికలో ఆయా సంబంధిత విషయాల్ని, ఆ సందర్భంలో రచించిన పెద్దల విషయాలను వివరిస్తూ రచించిన తీరు ఎంతో ఆకట్టుకునేలా సాగింది. ఒక్కోసారి అంటుంటాం. ఆ కవి రచించిన గ్రంథం కంటే ఆ గ్రంథానికి ముందుమాట బావుంది అని. అదే స్థాయిలో 'సుధామ'గారి వివరణ సాగింది. ఈ గ్రంథంలో, మరొక ఆకట్టుకునే విషయం ఏమిటంటే ప్రతి గ్రంథాన్ని ఒకే స్థాయిలో చూడటం. ఉదాహరణకు తిరుమల గారి కవిత్వాన్ని ఎంత సున్నితంగా గమనించి, విపులీకరించారో , అంతే సున్నితంగా

ఎంతో ఆనందంగా అనిపించింది. అంశం కొత్తదైతే చాలు ఆ కవి కొత్తవారైనా వారి కవిత్వంలో కొత్తదనాన్ని ఎత్తి చూపి ప్రోత్సహించడం చాలా బావుంది అనిపించింది. అంటే ప్రతి గ్రంథాన్ని వీరు ఒక బాధ్యతగా తీసుకున్నారు అని చెప్పడంలో ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు.

ఒక్కోసారి ముందుమాటలకు అనేక ప్రక్రియలు వస్తుంటాయి. అన్నీ అందరూ రాయలేరు. రాసినా పేరుకు తప్ప, ఆకట్టుకోలేవు కూడా. ఉదాహరణకు కవికి నాటక ప్రక్రియల గ్రంథాలు వస్తుంటాయి. అరె! మనకు నాటకం రాయడం రాదు కదా? ఈ గ్రంథానికి ముందుమాట ఎలా రాయాలి? అనే ఆలోచన వస్తుంది. నా విషయంలో కూడా అనేక సార్లు అలా జరిగింది. కానీ, నేడు 'భూమిక' లో 'సుధామ' గారు రచించిన నేడు తొలి సజీవ నాటకం ఎస్ ఎన్ కామేశ్వరరావు గారి గ్రంథానికి వీరు రచించిన పీఠిక నిజంగా చాలా గొప్పగా సాగింది. ఒక నాటకం అనేది జీవితంలో ఎంత పాత్ర పోషిస్తుంది అనే విషయాన్ని వివరిస్తూ, కామేశ్వరరావు గారు జీవితంలో మానవ ప్రవర్తనను కళాత్మకంగా ఎంత చక్కగా తీర్చిదిద్దారో అనే విషయాన్ని చదువుతుంటే నాటకాలు ఇంత బావుంటాయా అనిపించింది. అలాగే బండ సరోజన గారి వ్యాస సంపుటి 'వికసిత స్త్రీ చేతనా సరోజం' అనే వ్యాస సంపుటిపై వీరు రచించిన ముందుమాట ఎంతో విపులంగా ఉంది. అసలు వ్యాసంలో ఇంత లోతు ఉంటుందా అనిపించేలా రచించారు. అలాగే వేదుల శకుంతల గారి వ్యాస సంపుటి. ఇలా ఒక్కటేమిటి? అనేక సామెతలు, సరదాలు, కబుర్లు, సమకాలీన విషయాలతో ఏ గ్రంథాన్ని పరిశీలించినా వీరి పీఠిక ఆయా సంబంధిత గ్రంథానికి కిరీటం లానే అమరింది. వీరి రచనలు అగ్నిసుధ (కవిత్వం), సంసారాలు (కాలమ్ వ్యాసాలు), మనసు పావన గంగ (కవిత్వం), చిత్రగ్రంధి (కవిత్వం). సుధామ కవికాలమ్ (కవిత్వం) పూతరేకులు, మన తెలంగాణ (సుధామయోక్తి) పూతరేకులు (జోక్స్),వీటన్నింటికీ భిన్నంగా రామాయణ పథం(ప్రశ్నోత్తర మాలిక) గ్రంథం అన్నీ అందరికీ సుపరితమే. ఏ గ్రంథానికి ఆ గ్రంథం తెలుగు సాహిత్య చరిత్రకు మకుటాయమానమే. తెలుగు సాహిత్యం అంటే ఏ ఒక్క ప్రక్రియకు సంబంధించింది కాదని తెలిపే అరుదైన గ్రంథం ఇది.

ప్రతులకు: అల్లంరాజు ఉషారాణి
జి-12, సాదత్ టవర్స్,
పద్మావతి అపార్ట్‌మెంట్స్
సలీంనగర్ కాలనీ
మలక్‌పేట
హైదరాబాద్-36.
ఫోన్: 9849297958
వెల:రూ. 300/-

–శైలజామిత్ర
9290900879

నేటి నిజాలు

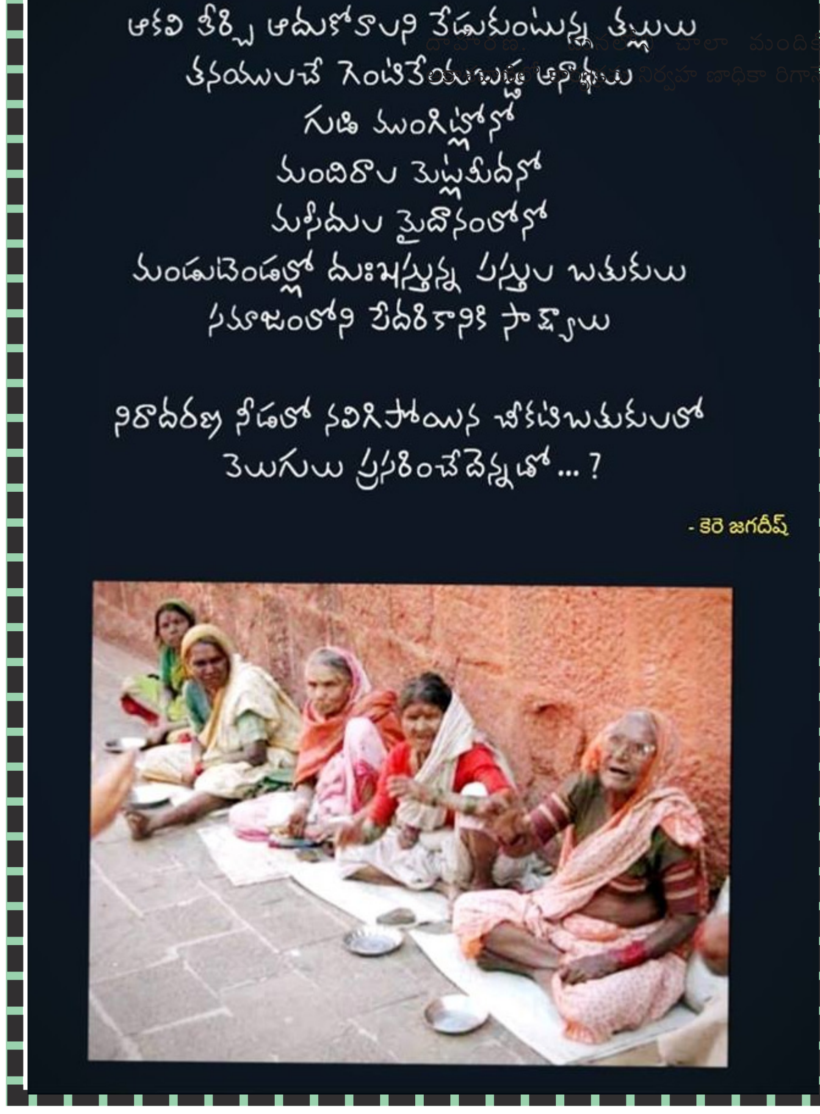

370 రద్దు..

కొందరికి వద్దు
అందరికి ముద్దు
మూడొందల డెబ్బై
ఆర్టికల్ రద్దు!!

డెబ్బది ఏండ్ల చెర
తొలగిందిలే తెర
ఆగస్టు ఐదు రోజు
చరిత్ర పుటకు చేర

అమిత్ షాది ధైర్యం
మోడీజీ స్థైర్యం
కాశ్మీరుకు స్వేచ్ఛ
దేశానికే గర్వం!!

తొలగిందీ చీకటి
ప్రజలందరూ ఒకటి
భారత దేశంలో
కాశ్మీర్ కేది సాటి!!

రాష్ట్రాలన్ని ఒకటే
ఎగురు జండా ఒకటే
జమ్ము కాశ్మీరు కూడ
దేశమంతయు ఒకటే!!

–డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి
9490367383

నిజాలు!!

తీయని బాధ విరహం
ప్రతీక్షే ప్రతి క్షణం నరకం.

జీవిత నాణెం చెల్లుబాటు
ఇల్లాలో ప్రియురాలో ఎడబాటు.

భిన్న ధృవాల మధ్య ప్రపంచం
విభిన్న భావ సమ్మిళితం జీవితం.

ప్రతి ప్రతిపక్షం ప్రజాపక్షం
పబ్బం గడుపు కోవాలనుకుంటేనే దుర్భిక్షం.

ఓరుగల్లు పట్నం కావాలన్నా
పట్నం పై పట్టురావాలన్నా..పట్టాలి ఓపిక

చూరుకట్టిన జాబిలి బోరే.
అందీ అందనప్పుడే అందం... మహదానందం

కావాల్సింది..సంయమనమే
పాటించాల్సింది...మనమే.

యోగితో రాదు సామరస్యం
సెక్యులర్ భావన., ఓ చిదంబర రహస్యం.

రెండక్షరాలే ప్రేమ, స్నేహం
అనుబంధపు నాణానికి బొమ్మ బొరుసులై.

–గొల్లపెల్లి రాంకిషన్
9849693324.

అమ్మనే సర్వస్వం

నవమాసాలు మోసిన అమ్మ
ఎన్ని జన్మలైనా నీ రుణం తీరునా
కంటికి రెప్పల నన్ను పెంచిన అమ్మ
మీ త్యాగం చెప్పడం నా తరమా
నా ప్రాణం నువ్వు
నా రూపం నువ్వు
నువ్వు లేనిదే నేను లేను
ఎన్ని జన్మలైనా
నువ్వే నా ప్రాణం
నువ్వే నా లోకం

- కయ్యాల శ్రావ్య
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూర్
నారాయణరావుపేట
సిద్దిపేట-502 276

మంచి నాన్న

నాన్న అన్న పదం కన్న
గొప్పది ఏది లేదు
నాన్న పెంపకంలో కఠినత్వం
మన భవిష్యత్తుకు పునాది
నాన్న దేవుడి కన్న గొప్ప
నాన్న ఎల్లప్పుడు కష్టపడేది మన కోసం
ఉద్యోగం కోసం ఉదయాన్నే లేచి
ఇంటి పట్టున ఉండలేక కంటికి నిద్రలేక
మన కోసం కష్టపడే నాన్న
నీ రుణం ఎలా తీర్చుకోను?

- మిద్దెసాయి
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

దైవ స్వరూపిణి

సృష్టికి జీవం పోసేది అమ్మ
మన ప్రేగు బంధం అమ్మ
మనను లాలించేది అమ్మ
మనకు తినిపించేది అమ్మ
అమ్మ మనకు దైవ స్వరూపం
అమ్మ లేనిది జీవితం లేదు
అమ్మ లేకపోతే మనం ఉండలేం
అమ్మనే సృష్టికి ఆరంభం.

- రాగుల భవిత
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

అమ్మ ప్రేమ అమృతం

అమ్మ అనే పిలుపు అమృతం లాంటిది
మనవెన్నుండి ధైర్యం చెప్పేది అమ్మ
తన బిడ్డని చూసి ఆనందించేది అమ్మ
బిడ్డపై అనురాగం, ప్రేమను చూపేది అమ్మ
అనురాగంతో గోరుముద్దలు పెట్టేది అమ్మ
అమ్మ ప్రేమ అమోఘమైనది
అమ్మ మాటలు మధురమైనవి
ప్రతిరోజూ కనిపించే దేవత అమ్మ
అమ్మ ప్రేమ అజరామం
అమ్మ అంటే నాకెంతో ఇష్టం.

- జి. సాయినాథ్
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

ఓ నాన్నా

నాన్నా ఓ నాన్నా
నీ ప్రేమ కావాలి నాన్నా
నీవు లేనిదే నేను లేను
నీవు నేర్పిన నడక
నా పయనానికి తొలి అడుగు
నీవు నేర్పిన విద్య
నా బతుకుకే వేదం
నీవు ఇచ్చిన ధైర్యం
నాకు కొండంత అండ.

- ఎన్. పూజిత
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

బాల వికాసం

మహాకవి డా॥ దాశరథిగారి జన్మదినాన్ని పురస్కరించుకుని సిద్దిపేట జిల్లా జక్కాపూర్ ఉన్నత పాఠశాలలో "బాలకవి సమ్మేళనం" ప్రధానోపాధ్యాయులు ఆర్. పద్మయ్య అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమాన్ని ఉపాధ్యాయులు భైతి దుర్గయ్య నిర్వహించారు. న్యాయ నిర్ణేతలుగా ఉపాధ్యాయులు ఆసర్ల చెన్నకేశవులు, బొంతపల్లి దయానంద్ సరస్వతి వ్యవహరించారు. 25 మంది విద్యార్థులు పాల్గొన్న ఈ బాలల కవితలు ఈ వారం నేటినిజం పాఠకుల కోసం..

ఆడవాళ్ళు

అనుబంధాలకు ఆనవాళ్ళు
మన పల్లెలు
ఆత్మీయత మమకారాలకు
పుట్టినిల్లు మన పల్లెలు
పచ్చని పంట పొలాలకు
నిలయాలు మన పల్లెలు
ఎంత స్థాయికి ఎదిగినా
ఎంత గొప్ప పని చేపట్టినా
తల్లి లాంటి పల్లెను
తప్పక గుర్తుంచుకో..

- ఎస్.శ్రేయ
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

అనుబంధం

నాన్న నీ మనసు ఎంతో వెన్న
నీ ప్రేమ నాకు ఒక ఆయుధం
నీవు నాపై చూపిన ప్రేమ
తరగని సిరిసంపద
నీవు నాకు చూపిన మార్గం
నా జీవితం గమనానికి తొలి అడుగు
ఆకాశమంత అభిమానం
నీవు నాకిచ్చే బహుమతి
ఆకాశానికి భూమికి మధ్యదూరం
ఉంటుందేమోకాని
విడదీయలేని
అనుబంధం మనది.

- గొడుగు వంశీ
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

డబ్బు

నోరు లేకుండానే మనతో పలికిస్తుంది
కళ్ళు లేకుండానే శాసిస్తుంది
చేతులు లేకుండానే ఆశిస్తుంది
కాళ్ళు లేకుండానే నడిపిస్తుంది
లేని మనుషులను దగ్గర చేస్తుంది
ఉన్న మనుషులను దూరం చేస్తుంది
డబ్బు ఒక విచిత్రం
దాని బారిన పడితే
మన బతుకు చిందర వందరం.

- బి. శ్రావణి
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

జీవిత గ్రంథం

సృష్టికి మూల స్తంభం
ఆపదలలో ఆదుకునే స్నేహితుడు
బడిలో పూజలు అందుకునే దేవుడు
మన ఎదుగుదలకు సోపానం
తిట్టినా, కొట్టినా చేరదీసేవాడు గురువు
గురువే దైవం
గురువే ధైర్యం
గురువే మన జీవిత గ్రంథం.

- ఎర్రం అంకిత్ రెడ్డి
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

ఆటలు జీవన పోరాటాలు

శారీరక వికాసాన్ని మెరుగుపరిచే
సరదాగా సాగే ఆటలు
మానసిక ఉల్లాసాన్ని పెంపొందించే
మధురామృతాన్ని పంచే ఆటలు
గెలుపు ఓటములు గుణపాఠాలు
నిజజీవితంలో ఆటుపోటులు
ఐక్యతను సంఘటిత పరిచే
సహచరుల సమిష్టి కలయికలు
సుఖదుఃఖం మధుర సంగమం
క్రీడా వినోదాల చదరంగం
మన జీవితమే ఒక ఆటస్థలం
నిరంతరం గెలుపునకై అన్వేషణ
ఎదురయ్యే ప్రతి ఓటమి
రేపటి విజయానికి సోపానం
ఆటలు ఒక ఆనందం
ఆటలు ఒక పోరాటం
ఆటలు ఒక లక్ష్యం
గమ్యం చేరేంత వరకు
విశ్రమించని పయనం.

- కరికే నితీష్ కుమార్
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

జీవిత పోరాటం

జీవితం ఒక పోరాటం
అంతులేని ఈ పోరాటంలో
అవమానాలు, నిందలు, కష్టాలు
ఎన్నో ఎదురౌతుంటాయి.

అయినా కృంగిపోకు మిత్రమా
కృంగిపోతే నువ్వేమి సాధించవు
లే.. లేచి నిన్ను నీవు
నిరూపించుకునే దానికి
ఇదే అవకాశం మిత్రమా
నీలో దాగి వున్న
ఆత్మ బలమెరిగి
ప్రయత్నించు మిత్రమా
నిన్ను నువ్వు బలపరుచుకో...
రాత్రి తర్వాత పగలుఎట్లా
అయితే వస్తుందో
కష్టం తర్వాత సుఖం వస్తుంది
భయపడకు మిత్రమా..
ఈ జీవన పోరాటంలో
అంతులేని ఆవేదన
నిరంతరం ఉంటూనే ఉంటాయి
సాగిపో.. సాగిపో.. సాగిపో
నువ్వొక శక్తివి
అనంత శక్తులు నీలోనే ఉన్నాయి
నువ్వు గెలుస్తావు.. గెలుస్తావు..

- కర్రె రాఘవ
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

మా గురువులు

గురువు అంటే గుడిలో దేవుడు
విజ్ఞానం అనే వెలుగును వెలిగించే భానుడు
ఏదైనా తప్పు చేస్తే
చల్లని మాటలతో
సరిదిద్దే చక్కని చంద్రులు
మట్టి లాంటి మనల్ని
మని మాణిక్యాలుగా చేసేవారు
ఆపదలో ఆదుకునే స్నేహితులు
చీకటిలో వెలుగునిచ్చేవారు
వీరే మా గురువులు.

- కోడి. రాజష్
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

మా బడి

మా బడి-అమ్మ ఒడి
మా గురువులే మాకు దేవుళ్ళు
మేమే వారికి భక్తులం
విద్యార్థికి చదువు అవసరం
చదువుకి గురువు అవసరం
బడి యొక్క గొప్పతనాన్ని తెలుసుకో
నిన్ను నీవు నిరూపించుకో
తేనెటీగకి తేనే అవసరం
విద్యార్థికి చదువు అవసరం.

- బోల్ల వందన
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

దీపావళి

చిచ్చుబుడ్డీల చిటపటలు
టపాకాయల టపటపలు
కాకరపుల్లల కాంతులతో
దివ్య వెలుగుల దీపావళి
గడిచిన చేదు జ్ఞాపకాలను వీడండి
బంగారు భవిష్యత్తుకి స్వాగతం పలికి
దివ్య జ్యోతులను వెలిగిద్దాం.

- రాగుల చంద్రలేఖ
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

పర్యావరణ పండుగ

ప్రకృతి అనేది
దేవుడు ఇచ్చిన వరం
పర్యావరణాన్ని కాపాడుదాం
దీపావళిని దీపాలతో ఆరాదిద్దాం
వెలుగును పంచుదాం
టపాసులు వద్దు
పచ్చదనం ముద్దు
గాంధీజీ బాటలో నడుద్దాం.
దీపావళిని పర్యావరణ
పండుగగా భావిద్దాం.

- తోకల కావ్య
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

నేర్చుకో

బడి మన దేవాలయం
గురువు మన పూజారి
గుడిలో మంచి నేర్చుకో
బడిలో లక్షణాలు నేర్చుకో
గుడిలో, పూజారి అర్చనలే
దేవుడి ఆశిస్సులు
గుడిలో దేవుడి దీవెనెలు
బడిలో గురువు చెప్పె బోధనలు.

– తోకల కావ్య
10వ తరగతి
జి.ప.ఉ.పా. జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్
సిద్దిపేట-502 276

సంక్రాంతి

భాగ్యాలను పంచే భోగి పంటలు
సంక్రాంతి లక్ష్మీ, ఆనందాలను, ఆత్మీయలను
సరదాలను సంతోషాలను, ముంగిట పరిచే
కనుమ, సంక్రాంతి పండుగ
భోగి మంటల వెలుగులో మీరు ఎల్లప్పుడూ
సకల భాగ్యాలతో తులతూగాలని
కోరుకుంటూ మీకు భోగి పండుగ
సంతోషాల సంక్రాంతి రైతన్నల గుండెలల్లో
నింపుతావు ఆనందాల కాంతి సరదాలు
సంతోషాలు ముంగిట్లో ఆనందాలు

-పి. జయంత్
10వ తరగతి, జి.ప.ఉ.పా.
జక్కాపూరు
నారాయణరావు పేట్,
సిద్దిపేట-502 276

కడారు మనో గీతికలు

తెల్లవారక ముందే
నిద్రలేవడం పల్లె సంస్కృతి!
నిద్రలేస్తేనే తెల్లవారడం
పట్టణాలకు పట్టిన గతి!

నిజాయితీ అంటే నిటారుగా నిల్చోవడం
కష్టనష్టాలకు తట్టుకోవడం!
కప్పులో టీ ఉంటేనే కదా
తుఫాను తాకిడికి వెరవడం!

కలిసి పంచుకుంటే
కరిగిపోతాయి కష్టాలు!
కలకాలం కలిసి వుంటే
రెట్టింపవుతాయి సుఖాలు!

గుమ్మడికాయ కొండంత ఉంటేనేమి
కత్తిపీట ముందు దాని లెక్కెంత
గాలి తిత్తి ఆకాశమంత ఉంటేనేమి
గుండుసూదికి లోకువే కదా!

కొండంత మనిషికి
పిడికెడంత గుండెకాయ!
కుతికె బడిందంటే
గొంతులో ఎలక్కాయ!!

కష్టతరం శ్రమ జీవితం
సులభతరం అక్రమ సంపాదనం
ఆటవిడుపు కాదు నిజ జీవితం
ఆకళింపు చేసుకుంటే అమృతం!

అధికారం ఓ మాయాజాలం
ఒకప్పుడు 'ఇషారా'తో పని!
ఇప్పుడు సీను మారింది
'హొషియార్' తోనే పని!

కడుపు నిండిన పులికి
రేపటి వేట గురించి తెలియదు!
అమాయకపు జింకకు
తన ఆయువెంతో తెలియదు!

తుంచినా, తుంచక పోయినా పువ్వు
కొంత కాలానికి వాడిపోవాల్సిందే!
వాడినా, వాడకపోయినా
యవ్వనమూ అంతే!

ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల హక్కులు
అస్తిపంజరానికి అలంకరణ దుస్తులు!
రెక్కాడినా డొక్క నిండని విధానాలు
యంత్రాంగం రూపొందించిన
అందమైన నినాదాలు

-కడారు వీరారెడ్డి
సెల్: 9392447007

మువ్వన్నెల జెండా

తెల్లవార్లూ కురిసిన
వానలో
స్నానం చేసి
శుభ్రమైన
తెల్ల చీర కట్టుకుని
భాసిస్తున్న
నేలతల్లి
ఆకసానికి
కాషాయం పులుముతూ
వేంచేసిన
గోరు వెచ్చని సూరీడు !
పచ్చదనం
సింగారించు కుంటున్న
వరి నాట్ల
సయ్యాటలు ..
కాషాయం..
ఆకుపచ్చ వర్ణాల
రెండంచుల
తెల్ల చీర కట్టుకున్న
ప్రకృతిమాత ..
నా దేశపు
మువ్వన్నెల జెండాలా
భాసిస్తోంది!

-రాజశ్రీ కేతవరపు
+91 8500-121990

తలఎత్తి ఎగిరింది మన జండా

ఆకాశంలో విహంగమై
స్వాతంత్ర్య చిహ్నమై
రెపరెపలాడుతూ ఎగురుతోంది
మువ్వన్నెల జండా మనది
త్యాగం,శాంతి,సౌభాగ్యాలే
గుర్రాలై పరుగెడుతుంటే
ధర్మచక్రమే మనపాలనా రథచక్రాలై,
ముందుకు సాగిపోతుంటే,
ప్రజాస్వామ్యమే
మన సిద్ధాంతంగా
చట్టాలు చేస్తూ పోతుంటే
దేశం శరవేగంతో ముందుకు సాగుతోంది
తన లక్ష్యాలను చేరుకుంటోంది
బానిస సంకెళ్ళు త్రెంచుకుని
పరపాలన చీకటిని అంతంచేసి
ప్రచండ సూర్యునిలా
వెలిగే స్వరాజ్యమే సాధించాము
భాషలు వేరైనా
రంగు,రూపు వేరైనా
మన మందరము ఒకటేనని
ఆనాడు పోరాడాము
అదే భారతీయతను ఈనాడు, అడుగడున
ప్రమిదల్లా వెలిగించి
దేశ పురోభివృద్ధి పథంలో
రాకెట్ లా దూసుకు పోవాలంటే,
క్రమశిక్షణ తో సైనికులై అడుగేద్దాం
శ్రమించి, చెమటోడ్చి
ఇటుక పై ఇటుక జోడించి
నవభారతదేశం నిర్మిద్దాం
ప్రపంచానికే మార్గదర్శిగా
మనం దేశాన్ని నడిపిద్దాం

-ఎస్.ఎమ్ .షరీఫ్
9618045319

నిజ భారతం

భరతకేతనం ఎగిరింది హిమగిరి శిఖరాన
త్రివర్ణ పతాక పాడింది జనగణమన కాశ్మీరాన
ఉండీలేదను భావనవీడి నిండు దేశమే మురిసింది
కన్యాకుమారికి కాశ్మీరానికి అవిరళ మార్గం వెలిసింది
వందే మాతరం సుజలాం సుఫలాం మలయజశీతలాం

పొరుగు దేశపు పొగరణిగేలా ప్రభుత సత్తా చాటింది
ఉగ్రమూకల కలచెదిరేలా సింహ గర్జనే చేసింది
గజగజ వణికే భూతలస్వర్గం సహజాకృతినే పొందింది
స్వాతంత్ర్యానికి సరియగు అర్థం దేశమంతటికి తెలిసింది
సారే జహాఁసె అచ్ఛా హిందూస్తా హమార హమారా

తెగువకు ఎగువన ప్రాణాలొడ్డే వీరజవానులు
కంటికి రెప్పగ నిజ సరిహద్దును కాచే సైనికులు
నౌకా వాయు పదాదిదళముల యుద్ధ యోధులు
జగతే మెచ్చగ జనతను నడిపే పాలకవర్యులు
జయజయజయ ప్రియభారత జనయిత్రీ దివ్యధాత్రి

-గొల్లపెల్లి రాంకిషన్
9849693324.

బాలల కోసం బాలగేయాలతో రచయిత్రి, కవయిత్రి వడ్డేపల్లి సంధ్య వెలువరించిన "చిటపట చినుకులు" పుస్తకంలోని గేయాలు ఇవి.

మా బడి

మాకిష్టం, మాకెంతో ఇష్టం
మాబడి అంటే మాకిష్టం
గుడిలో ఉండే దేవునివంటి
బడిలోని గురువులు ఇష్టం
ఆటలు ఆడుడు మాకిష్టం
పాటలు పాడుడు మాకిష్టం
ఆట పాటలతో నేర్పించేటి
బడి పాఠాలు మాకిష్టం
మంచిమాటలు మాకిష్టం
నీతి గాథలు మాకిష్టం
మానవత్వం పంచేటి
మనిషి తత్త్వం మాకిష్టం
భవితకు పునాదులేసి
భావి పౌరులుగా దిద్దేటి
మాబడి అంటె మాకిష్టం
మా గుడి అంటె మాకిష్టం.

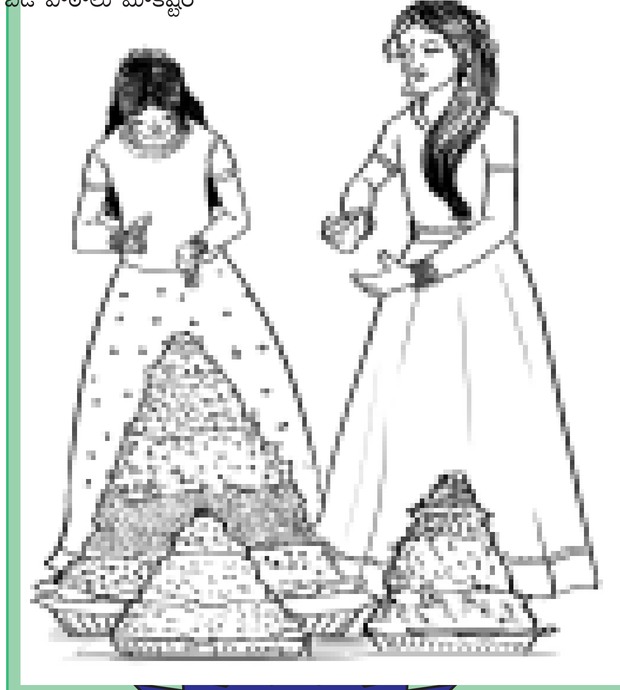

బతుకమ్మ

తెలంగాణ మెంతో
పులకించే నేడు
ఊరువాడ ఒక్కటై
ఆడిపాడె చూడు ॥బ॥
ఆశ్వీయుజ మాసం
వచ్చింది చూడు
బతుకమ్మ పండుగను
తెచ్చింది నేడు ॥బ॥
తంగేడు, గన్నేరు
గునకపూల తేరు
బతుకమ్మను పేర్చి
పూజలు చేసేరు ॥బ॥
ఆడిపాడి పూజించి
హారతులు ఇచ్చేరు
బంగారు బతుకమ్మ
తల్లిని కొలిచేరు ॥బ॥
పోయిరా బతుకమ్మ
పోయిరావమ్మ
మళ్ళొచ్చే యేడాది
మళ్ళీ రావమ్మా ॥బ॥

బోనం

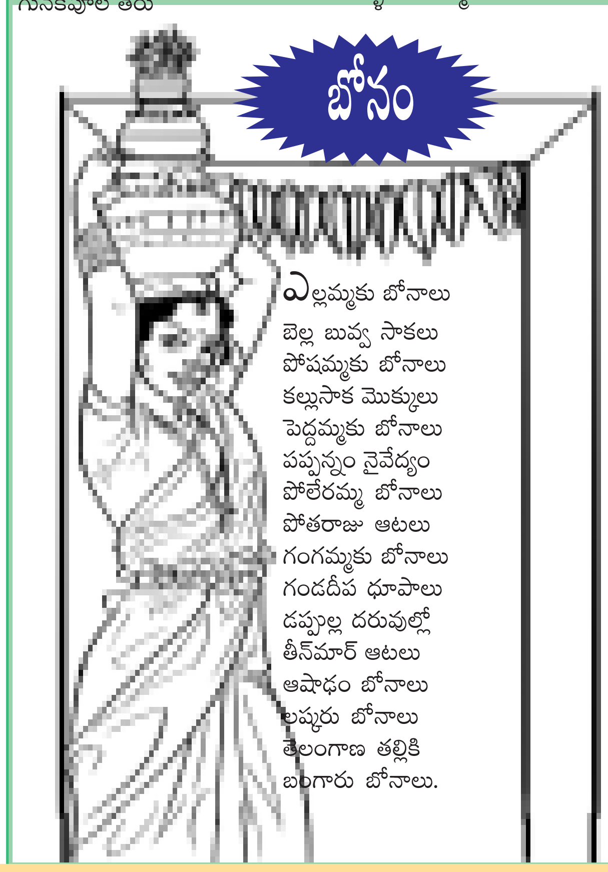

ఎల్లమ్మకు బోనాలు
బెల్ల బువ్వ సాకలు
పోషమ్మకు బోనాలు
కల్లుసాక మొక్కులు
పెద్దమ్మకు బోనాలు
పప్పన్నం నైవేద్యం
పోలేరమ్మ బోనాలు
పోతరాజు ఆటలు
గంగమ్మకు బోనాలు
గండదీప ధూపాలు
డప్పుల్ల దరువుల్లో
తీన్‌మార్ ఆటలు
ఆషాఢం బోనాలు
లష్కరు బోనాలు
తెలంగాణ తల్లికి
బంగారు బోనాలు.

స్వచ్ఛ భారత్

బాలలం భావి పౌరులం
మేమే రేపటి వారసులం
పరిశుభ్రత పాటిస్తాం
పరిసరాలు రక్షిస్తాం
కరెంటు ఆదా చేసేస్తాం
లైటు, ఫ్యాను కట్టేస్తాం
నీటిని పొదుపు చేసేస్తాం
మేటిగ మేము నిలుస్తాం
కాలుష్యాన్ని అరికడుదాం
భూమితల్లిని కాపాడుతాం
స్వచ్ఛమైన మన భారతావనికి
సరిలేదంటూ చాటి చెబుతాం.

చందమామ...

చందమామా వచ్చాడు
చల్లని వెన్నెల తెచ్చాడు
వెన్నెల్లోన మంచం వేసి
తాత ముచ్చట చెప్పాడు
ఒడిలో బజ్జోపెట్టుకుని
కథలను ఎన్నో చెప్పాడు
నాకు నిద్దుర వచ్చింది
కథ కంచికి చేరింది
కాళ్ళ నిండా పారాణి
నేనేమో మహారాణి.

పరిశుభ్రత

పరిసరాలు చక్కగుంటె
ప్రగతిపథం అదేఅదే
ఊరు, వాడ బాగుంటే
సౌభాగ్యం అదేఅదే
పరిశుభ్రత పాటిస్తే
ఆరోగ్యం మనదే
చెత్తను తొలగించేస్తే
స్వర్గసీమ మనదే
ప్రతిఒక్కరు పదేపదే
ప్రతినపూని నిలవాలి
స్వచ్ఛతయే జండగా
కదంతొక్కి నడవాలి.

సంక్రాంతి

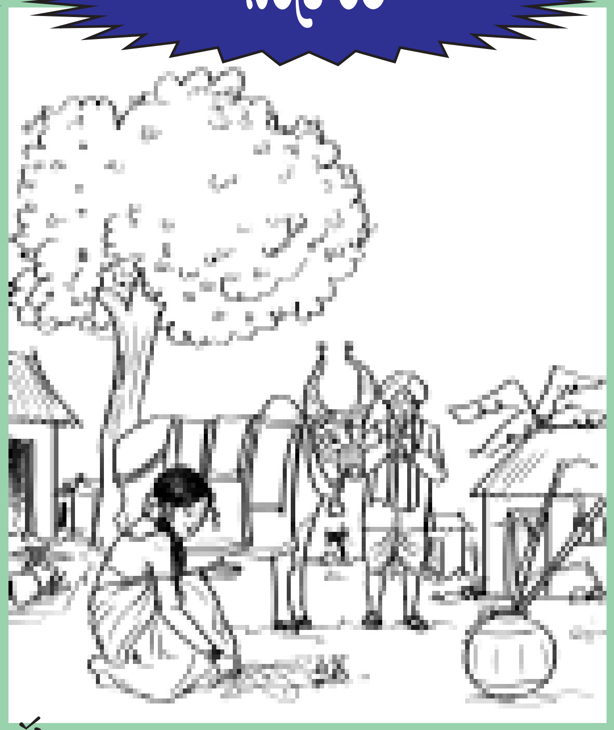

సంక్రాంతి పండుగ
సరదాల పండుగ
ముగ్గులేసె పండుగ
ముద్దుగొలుపు పండుగ
ఆకాశంలో ఎగిరేటి
అందాల పతంగులు
ముంగిట్లో రంగులు
గడపల్లో గొబ్బిళ్ళు
పరమాన్నం పాయసాలు
నట్టింట్లో నవధాన్యాలు
గంగిరెద్దుల ఆటలు
హరిదాసు కీర్తనలు
బోసినవ్వు బాలలకు
బోగిపండ్ల మురిపాలు
ఆడపడుచులు అందరు
దీవెనలు ఇచ్చేరు.

గాంధీతాత

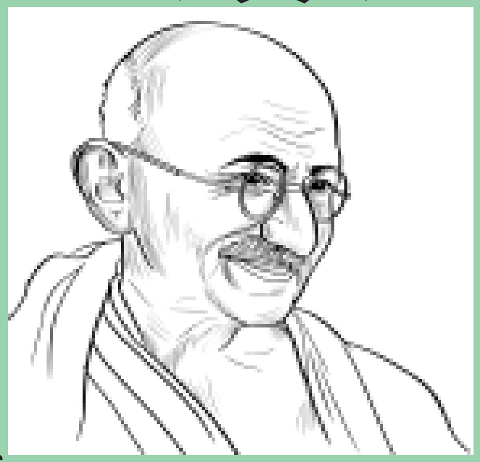

బోసినవ్వుల మా తాతా
పిల్లల పాపల మా తాతా
వందనం అభివందనం
పిల్లల పాపల వందనం
సత్యం, ధర్మం, శాంతుల్ని
చాటి చెప్పగ నిలిచాడు
అహింస పరమోధర్మమని
అవని అంతటా చాటాడు
మానవులంతా ఒక్కటని
చాటి చెప్పి నిలిచాడు
కుల మతాలు లేవని
నేటి తరానికి చాటాడు
గాంధీతాతకు జైజైజై
గాంధీ మార్గం జైజైజై
బాపూజీకి జైజైజై
బాలల తాతకు జైజైజై.

తొలకరి

తొలకరి జల్లులు కురిసాయి
బిరబిర వాగులు పారాయి
కుంటలు బిరబిర పొంగాయి
కాల్వలు నిండుగ పారాయి
చెరువులు పొంగి పొర్లాయి
పొలాలు, చేలు మురిసాయి
పచ్చదనానికి జలహారం
భూమితల్లికి సింగారం.

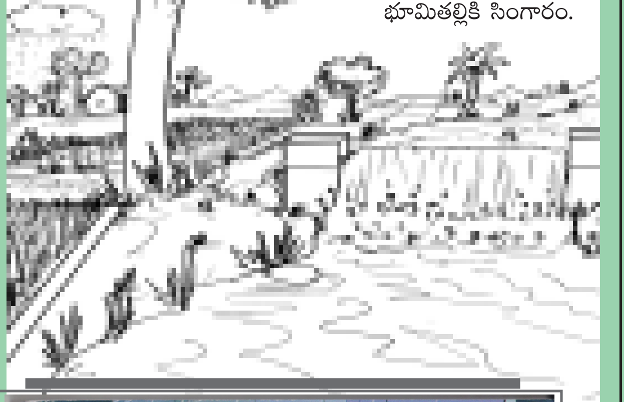

అన్నదాత రైతన్న

ఆకాశంలో మెరుపు మెరియగ
చిటపటమంటూ వాన కురిసెను
మట్టి వాసన మదిని దోచగా
ఆనందంగా రైతు మురిసెను
నాగలి పట్టుకు పొలాని కెళ్ళి
భూమితల్లికి దండం పెట్టెను
ఎండా, వానలు లెక్కచేయక
పొలాలనన్నీ హలాల దున్నెను
పచ్చనిపంటతో భూమి నవ్వగా
ధాన్యరాసులతొ పల్లెలు వెలిగెను
బంజరులో బంగారం పండగ
ఉత్సాహంగా ఊరు మురిసెను.

ఎవరు...?

ఎవరు నేర్పారు, మీకెవరు నేర్పారు
ఆటల్లు, పాటల్లు, అందాల మాటలు ॥ఎ॥
కమ్మని పాటల మన కోకిలమ్మకు
కూకూ గానాలు ఎవరు నేర్పారు ॥ఎ॥

అందాల నాట్యాల నెమలిభామలకు
పురివిప్పి ఆడడం ఎవరు నేర్పారు ॥ఎ॥
పట్టుదలే పెట్టుబడిగ నిలిచిగెలిచేటి
సాలీడు కెవ్వరు కలనేత నేర్పారు ॥ఎ॥
భువనాన అందాల గూడు గట్టేటి
గిజికాని కెవ్వడూ అల్ల నేర్పారు ॥ఎ॥
చిన్నారి పొన్నారి మన చిట్టిపాపలకు
నవ్వుల పువ్వులు ఎవరు అద్దారు ॥ఎ॥

సోపానం

గడియారం గడియారం
గంటలుకొట్టే గడియారం
పదపదమని ప్రతిక్షణం
నడిపించే గడియారం
నిద్దర వద్దని అణుక్షణం
పరుగులు పెట్టిస్తుంది
ఉదయాన్నే మేలుకొలిపి
కొక్కొరకో అని కూస్తుంది
ఆ రోజుల్లో ఆకాశం
ఈ రోజుల్లో గడియారం
అయ్యిందీ కొలమానం
కాలగణనకు ప్రమాణం.

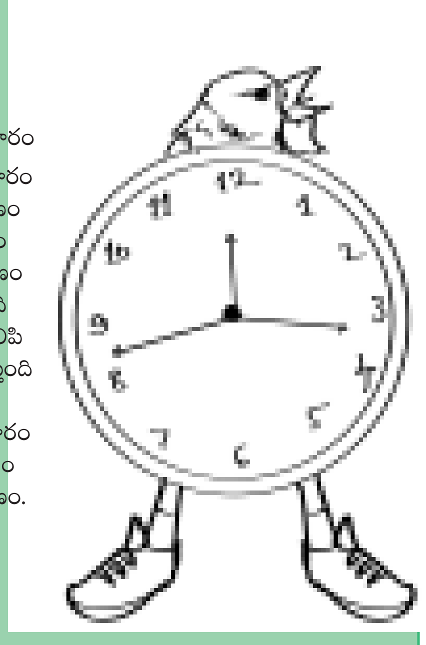

పుస్తక సమీక్ష

'చిటపట చినుకులు' కురిపించిన సంధ్య

వడ్డేపల్లి సంధ్య 'చిటపట చినుకులు' కురిపించింది. తన పాటలతో బాలలను మురిపించింది. తేలికైన పదాలలో, చిన్న వాక్యాలలో మంచి భావాలనందించింది. అనేక కవితలలో సృజనాత్మకతను చిందించింది.

"అమ్మంటే మమకారపు మహాకావ్యము...
నాన్నంటే దారిచూపు దీపస్తంభము"

అమ్మా నాన్నల గొప్పతనాన్ని అందంగా వర్ణించింది.

"అమ్మచేతి కమ్మనైన పాలబువ్వ తెలుగు...
ఈ తెలుగు, ఈ వెలుగు వేల యేండ్ల మన జిలుగు"

కవయిత్రికి తెలుగు భాషంటే మక్కువ. తెలుగును కాపాడుకోవాలనే తపన ఆమెలో ఎక్కువ.

చెట్టు – పలకగా, గిలకగా, బొమ్మగా, బ్యాటుగా, కుదురుగా, నాగలిగా, ఎన్నో వృత్తుల పనిముట్టుగా, ప్రాణ వాయువుగా – వివిధ రూపాలలో మన వికాసానికి వినియోగపడుతున్న విధమును అవగతం చేసింది.

కష్టమైన పనినైనా ఇష్టంగా చేయడం, పెద్ద బరువునైనా ప్రేమతో మోయడం చీమల లక్షణం.

"సోమరితన మెరుగక పనిలో ముందుంటాయి
చదువుకున్న మనకన్నా సఖ్యతగా మెదలుతాయి"

అని చీమల శ్రమశక్తి, క్రమశిక్షణ, సఖ్యత– మనుషులందరూ అలవరచుకోవాలని చెప్పకనే చెప్పింది.

'చిటపట చినుకులు' అనే కవిత చిటపట, టపటప, పదపద, బిరబిర, జలజల, గలగల వంటి అనుకరణ శబ్దాలతో అందంగా అమరింది. మబ్బులు నవ్వినాయని, నీటి ధారలు నేలను ముద్దాడినాయని, పచ్చపచ్చగ 'నేల పండుగ'లా విరిసిందని అనడంలో కవిత్వం గుబాళిస్తుంది. వానలు కురిస్తే, చెరువులు నిండితే, కాల్వలు పారితే, పొలాలు చేలు మురిస్తే

"పచ్చదనానికి జలహారం – భూమి తల్లికి సింగారం".

వడ్డేపల్లి సంధ్య ఉపాధ్యాయిని. బడి పిల్లలతో ఆమె అనుబంధాలు, ఆలోచనలు ఇందులో ప్రతిఫలిస్తాయి.

"అమ్మతనపు లాలన / నాన్న ప్రేమ పాలన
గురువుల రూపాన / మన కందును ఇక్కడే"

ఎంత గొప్పవాళ్ళైనా తొలి అడుగు వేసేది 'తరగతి గది'లోనే. భవిష్యత్తు భవనాలకు పునాదులు ఇక్కడే. ఆమె దృష్టిలో – బడి "శక్తులుగా తీర్చిదిద్దే చదువులమ్మ క్షేత్రం".

బడి పిల్లలు ఎగిరే పతంగులు. రంగుల హరివిల్లులు. ఎగురుతూ, దుంకుతూ, అల్లరి చేస్తూ, ఆడుతూ పాడుతూనే చదువులన్నీ చదువుతారు. అంతేకాదు, 'చదువుతూ పని నేర్వాలన్న గాంధీ మాట' పాటిస్తారు. పిల్లలకు బడిలో ఉన్నప్పుడే పని విలువ తెలియాలి. చిన్నప్పుడే పని విలువ తెలిస్తే, పెద్దయ్యాక సోమరులుగా మారరు అనేది రచయిత్రి భావన. "బాధ్యత నెరిగిన వాళ్లం – రేపటి వెలుగుల దివ్వెలం" అని అనుకునే విధంగా వారిని తీర్చిదిద్దాలి.

ఈ సంపుటిలో స్వచ్ఛభారత్‌కూ సముచిత స్థానం ఉంది.

"స్వచ్ఛమైన మన భారతావనికి
సరి లేదంటూ చాటి చెబుతాం"

భారతావని పట్ల చిన్నప్పటి నుంచే అందరికీ అంత ప్రేమ ఉండాలి.

"పరిశుభ్రత పాటిస్తే / ఆరోగ్యం మనదే / చెత్తను తొలగించేస్తే / స్వర్గసీమ మనదే"

పరిసరాలు మాత్రమే కాదు. మనుషుల మనసులూ స్వచ్ఛంగా ఉంటే భరతభూమి స్వర్గసీమ కాదా! కోకిలమ్మ గానం, నెమలిభామ నాట్యం, సాలీడు కలనేత, గిజిగాని అల్లికలాగా మనం ఏ పని చేసినా సహజసిద్ధంగా, సృజనాత్మకంగా ఉండాలి.

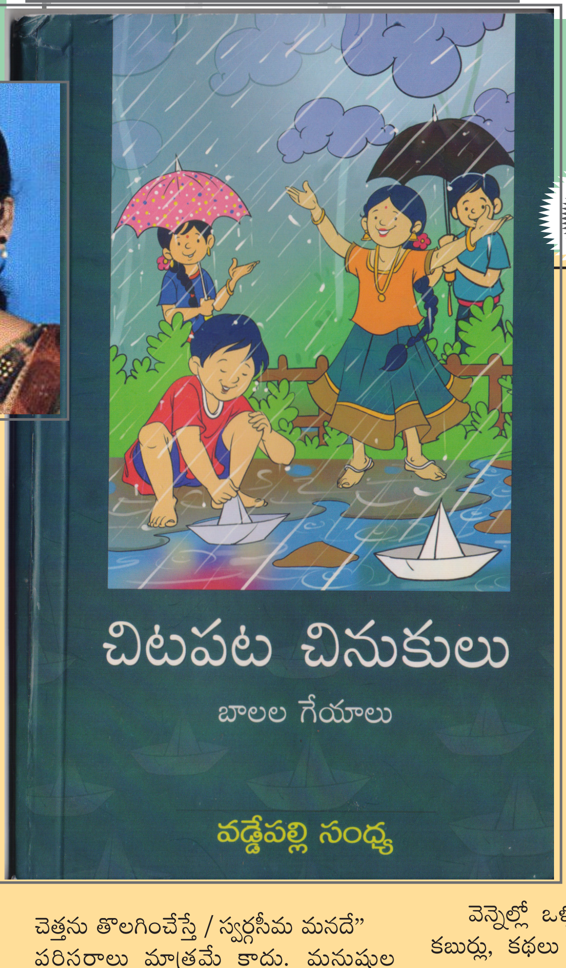

"చిన్నార పొన్నారి మన చిట్టి పాపలకు
నవ్వుల పువ్వులు ఎవరు అద్దారు?"

చిట్టి పాపల నవ్వుల పువ్వులలో ఎంతటి స్వచ్ఛత ! పెద్దవాళ్లు కూడ అంతటి స్వచ్ఛతతో ఉంటే జీవితాలకు ఎంతటి ధన్యత !

'ఏమేమి' శీర్షికన ఉన్న కవిత – ప్రతి రెండు పాదాలలో ఒక ప్రశ్న, ఒక జవాబు. పిల్లలను పాడేలా చేస్తుంది. పాడుతూ ఆడేలా చేస్తుంది. 'గాంధీ తాత' గేయం 'బలే తాత మన బాపూజీ' అనే సినిమా పాటను గుర్తు చేస్తుంది. సర్కారు బడి, బడిబాట గేయాలు ప్రభుత్వ బడులకు ప్రచార గీతాలుగా పనికి వస్తాయి.

వెన్నెల్లో ఒళ్లో బజ్జో పెట్టుకొని తాత చెప్పే కబుర్లు, కథలు వింటూ నిదురలోకి జారుకునే అనుభూతి, బతుకమ్మ పండుగకు తెలంగాణ పుల కింత, బోనాల విన్యాసాలు, సంక్రాంతి సంబరాలు, అన్నదాతల ఔన్నత్యం, గడియారాల నయగారాలు – ఈ కవితలలో కనిపిస్తాయి.

ఇందులోని కవితలే కాదు – ఆ కవితలకు వేసిన బొమ్మలు కూడ సహజ సుందరంగా, భావ బంధురంగా ఉన్నాయి. వడ్డేపల్లి సంధ్యకు అభినందనలు. ఈ కవయిత్రి ఇంకెన్నో కావ్యాలు రాయాలి. తెలుగు కవితా సరస్వతి మెడలో మరెన్నో బాల గేయాల మాలలను వేయాలి.

ప్రతులకు: వడ్డేపల్లి సంధ్య
10-1-17జి, శ్రీహరినగర్
రాంనగర్, కరీంనగర్-505 001
సెల్: 9848082822

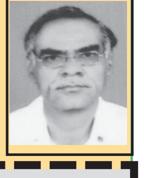

- ఎ. గజేందర్ రెడ్డి
9848894086

నేటినిజం చందా వివరాలు

ప్రతి వారం ప్రచురిస్తున్న 'సాహితీ కెరటాలు' గల 'నేటినిజం' 260 సంచికలు + పోస్టల్ ఛార్జీలు కలుపు కుని **5** సం॥రాలకు రూ.**700/-**, **10** సం॥రాలకు రూ **1200/-** మీ చందాను 'నేటినిజం' తెలుగు దినపత్రిక పేరిట ఎం.ఓ. లేదా డిడిగానీ, ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపగలరు.

'నేటినిజం' దినపత్రిక, ఎస్ఆర్‌టి-74,
జవహర్‌నగర్,
హైదరాబాద్-500 020.

ప్రేమ - పెళ్లి

కాలాతీతంగా సాగే జీవనది

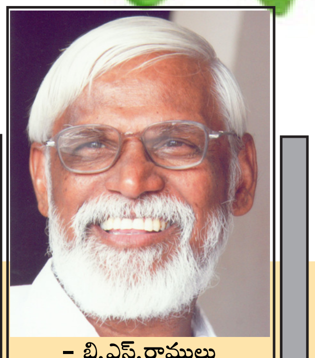

- బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
ఛైర్మన్, బీసీ కమిషన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

స్త్రీ పురుషుల మధ్య స్నేహం, ఆకర్షణ, ప్రేమ సహజమైనవి. సహజాత మైనవి. ప్రకృతిలో, జంతుజాలంలో, పశుపక్ష్యాదుల్లో కూడా ప్రేమ ఒక సహజాతం.

ప్రేమ, స్నేహం చరిత్ర పూర్వకాల నుండి, జ్ఞానం, జ్ఞాపకం, వివేచన, వివేకం, సామాజిక నిర్మాణం ఏర్పడక ముందునుండి కొనసాగుతూ వస్తున్నాయి.

స్త్రీ పురుషుల మధ్య స్నేహం, ఆకర్షణ, ప్రేమ సహజమైనవి. సహజాత మైనవి. ప్రకృతిలో జంతుజాలంలో, పశుపక్ష్యాదుల్లో కూడా ఇవి చరిత్ర పూర్వకాల నుండి, జ్ఞానం, జ్ఞాపకం, వివేచన, వివేకం, సామాజిక నిర్మాణం ఏర్పడక ముందునుండి కొనసాగుతూ వస్తున్నది. కాలక్రమంలో బంధాలు, అనుబంధాలు, వావివరుసలు, సంబంధాలు, కట్టుబాట్లు, వర్ణం, కులం, వర్గం, భాష, సంస్కృతి, పరిధులు, పరిమితులు ఏర్పడుతూ వచ్చాయి. ఎన్ని పరిమితులు, పరిధులు ఏర్పడినప్పటికీ వాటన్నిటినీ అధిగమించి స్త్రీ పురుషుల ఆకర్షణ, స్నేహం, ప్రేమ ప్రతి తరంలో కొనసాగుతూ వస్తున్నది.

కుటుంబ వ్యవస్థ కోసం పెళ్లి

కుటుంబ వ్యవస్థకోసం ప్రేమ, పెళ్లి అనే నిర్మాణం రూపంలో స్థిరపడుతున్నది. ఆయాకాలాల్లో సమాజ నిర్మాణ పద్ధతులను, సంప్రదాయ నిబంధన లను కాదని ముందుకు సాగిన ప్రేమలు కొన్ని విషాదాంత మయ్యాయి. కొన్ని సుఖాంతమై మానవాళికి ఆదర్శంగా నిలిచాయి. నూతన సంప్రదాయా లను, నూతన సంస్కృతిని నెలకొల్పాయి. ఇలా ప్రేమ, స్నేహం, ఆకర్షణ నిత్య చైతన్యవంతమైనది. నిత్య నూతనమైనది. జీవజాల పరిణామానికి, సహజీవనానికి అవసరమైనది. అనివార్యమైనది. ప్రేమ, ఆకర్షణ, సహజాతాలు లేని జీవితం నిస్సారమైనది. సమాజానికి జీవితాన్ని అంకితం చేసేవారు సమాజాన్ని ప్రేమిస్తారు. మానవాళి పట్ల ప్రేమను సహజాతంగా మలుచుకుంటారు. సన్యాసులు సమాజాన్ని ప్రేమించవచ్చు. తమను తాము, తమ భావాలను తాము ప్రేమించవచ్చు. పిల్లలు పుట్టడం ద్వారా స్త్రీ పురుషులు, భార్యాభర్తలు, దంపతులు, తల్లిదండ్రులవుతుంటారు.

తల్లి జ్ఞాని, విజ్ఞాని, తొలి గురువు

తొలుత తల్లికే ఈ జ్ఞానం, విజ్ఞానం, వివేచన తెలుసు. కాలక్రమంలో సంతానం ఎలా కలుగుతుందో తెలుసుకోగలిగారు. తండ్రిని గుర్తించగలిగారు. మాతృస్వామిక వ్యవస్థలో మహిళలదే, తల్లులదే అధికారం. జ్ఞానం, విజ్ఞానం. సమాజాన్ని తల్లే ముందుకు నడిపించింది. మూడు తరాల పిల్లలతో మాతృస్వామిక వ్యవస్థ గుంపు సమాజంగా ప్రారంభమై క్రమంగా పురుషాధిపత్య, పితృస్వామ్య వ్యవస్థ ఏర్పడింది. పితృస్వామిక వ్యవస్థ ఏర్పడడంతో మగవారి ఆధిపత్యం పెరిగింది. కాలగమనంలో యుద్ధాల్లో, దండయాత్రల్లో స్త్రీలను చెరబట్టారు. గెలుచుకున్నారు. మలుచుకున్నారు. అనేకమంది స్త్రీలతో కాపురం చేశారు. అందులో ఒకరిని 'ధర్మపత్ని'గా ధృవీకరించారు. పాతివ్రత్యం అనగా, ఒక పతితో మాత్రమే మనసా, వాచా, కర్మేణ జీవితమంతా కలిసి ఉండాలని, కలిసి సాగాలని సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పారు. కాలగమనంలో సంఘర్షణలు పెరిగి, బలవంతుల నుండి బలహీనులకు రక్షణ కోసం దంపతీ వ్యవస్థ ఒక స్త్రీకి ఒక పురుషుడు, ఒక భార్యాభర్తల జంట అంటూ ఏర్పడుతూ వచ్చింది. ఈ పరిణామాలన్నీ దేశాలకు, ప్రాంతాలకు, భాషలకు, మతాలకు అతీతంగా అన్నిటా సుమారుగా ఒకే తీరుగా పరిణామం చెందుతూ వచ్చాయి.

గడిచివచ్చిన దశలు

జానపద కథల్లో, కళల్లో, పురాణాల్లో, ఇతిహాసాల్లో, స్త్రీ పురుషుల ఆకర్షణ అనేక రూపాల్లో, అనేక సందర్భాల్లో వ్యక్తం చేబడ్డాయి. వేదాల్లో 'యమాయమి సంవాదం' గమనించవచ్చు. సారంగధర కథలో కూడా ఈ సంవాదం గమనించవచ్చు. 'మనుస్మృతి'లో స్త్రీ పురుషుల మధ్య సంబంధాలకు అనేక విధివిధానాలు, విధినిషేధాలు పేర్కొనబడ్డాయి.

బలవంతులు, గణతెగల నాయకులు, రాజులు, చక్రవర్తులు, అనేకమంది మహిళలను పెళ్లి చేసుకున్నారు. లేదా లైంగిక సంబంధాలు పెట్టుకున్నారు. వాటిని సమాజం అంగీకరించాల్సి వచ్చినపుడు. రసికత పేరిట ఆమోదించారు. శృంగార పురుషుడని ప్రశంసించారు. నచ్చనప్పుడు వ్యభిచారి, తిరుగుబోతు, విలువలు లేనివారు అని వర్ణించేవారు. శాంతియుత సహజీవనానికి ఒక స్త్రీ ఒక పురుషుడు కలిసి ఉండే దంపతీ వ్యవస్థ రూపుదిద్దుకుంటూ రావడం జరిగింది. గతంలో సామూహిక వివాహాలు వేరే అర్థంలో కొనసాగేవని, ఉదాహరణకు ఇల్లాలు, తోడుపిల్ల, తోడు పిల్లగాడు వంటి పదాల ద్వారా గమనించవచ్చు. ద్రౌపది ఐదుగురు భర్తలతో కాపురం చేయడం సుప్రసిద్ధం. కుంతీ నలుగురితో పిల్లల్ని కనడం తెలిసిన విషయమే. వారి పూర్వీకురాలైన మాధవి అనేకమందికి అప్పగించబడి కాపురం చేసి, విసిగిపోయిన విషయం మహాభారత కథల్లో పూర్వాశ్రమంలో ఉంటుంది. తారాచంద్రుల కథ కూడా ఒకటి సుప్రసిద్ధం. గురుపత్ని శిష్యుల మధ్య ప్రేమ గురించి గురువు, గురువు శిష్యురాలిపట్ల ప్రేమ గురించి అనేక ప్రాచీన కథలు ఉన్నాయి. అవన్నీ పాత కథలు. అయినా ఎక్కడో ఒకటి, ఎప్పుడో ఒకటి తటస్థ పడుతూనే ఉన్నాయి. సినిమాల్లో కూడా ఇలాంటివి దృశ్యీకరించబడ్డాయి. కొందరు మెచ్చని సహజాత ప్రేమల్లో కొనసాగుతున్నారని బలి తీసుకున్నారు. వారు విషాదాంత ప్రేమికులుగా మిగిలిపోయినప్పటికీ, తరతరాలుగా ప్రేమికులకు స్ఫూర్తినిస్తూ వస్తున్నారు. లైలా-మజ్ను, హీర్-రాంఝా మొదులుకొని శరత్‌బాబు రాసిన దేవదాసు నవల, సినిమా దాకా ఎన్నో గమనించవచ్చు.

ప్రేమ ప్రారంభాలు

ప్రేమలు అనేక రకాలుగా మొదలవుతాయి. పెళ్ళిళ్ళుగా మారవచ్చు. మారకపోవచ్చు. స్నేహితులుగా మిగిలిపోవచ్చు. ద్వేషిస్తూ జీవించవచ్చు. అనివార్య స్థితుల్లో ఎవరికివారు మనసులో జీవితమంతా ఆరాధిస్తూనే ఉండవచ్చు. కొందరు మరిచిపోవచ్చు. ఆకర్షణ, వయస్సు బలీయమైనప్పుడు ప్రకృతి సాక్షిగా, పంచభూతాల సాక్షిగా కలిసిపోవచ్చు. దాన్ని గాంధర్వ వివాహం అన్నారు. ఎత్తుకుపోయి పెళ్లి చేసుకోవడం కూడా ఉంది. కృష్ణుడు రుక్మిణిని అలా పెళ్లి చేసుకున్నాడు. గెలిచి వారి భార్యగా, కూతురుగా పెళ్లి చేసుకున్నారు. జాంబవతిని కృష్ణుడు అలా పెళ్లి చేసుకున్నాడు. స్త్రీయే స్వయంగా కోరుకుని వరించినప్పుడు దానిని నేటికీ ఆదివాసీల్లో 'ఇల్లు చొచ్చుడు' అని పిలుస్తారు. సాహిత్య పరిభాషలో 'స్వయంవరం' అంటారు.

స్వయంవరాలు

స్వయంవరం అనేది ఆదిమానవుల కాలంనుంచి కొనసాగుతూ వస్తున్నది. రాజ్యాలు ఏర్పడిన తర్వాత రాజు తన కూతురు పెళ్లికి ఇతర రాజ్యాల రాకుమారులను, యోధులను స్వయంవరానికి ఆహ్వానించేవారు. వారి గురించిన బయోడేటా రాజకుమార్తెకు మొదటే వివరించేవారు. అలా వారి గుణగణాలు, శౌర్యం, వీరం గురించి ముందే తెలుసుకున్న రాజ కుమార్తె అందులో ఒక్కరిని పూలదండతో స్వయంవరంలో వరించేది. భారతదేశానికి ఈ పేరు రావడానికి మూల కారకుడైన భరతుడు. దుష్యంతుడు వేటకు వెళ్ళి ఒక అమ్మాయిని చూసి ప్రేమించి, మోహించి ప్రకృతి సాక్షిగా పెళ్లి చేసుకుంటున్నాను అని చెప్పి శకుంతలను గాంధర్వ వివాహం చేసుకున్న సందర్భంగా జన్మించిన సంతానమే భరతుడు. శకుంతల కూడా ఎలా జన్మించింది? విశ్వామిత్రుని తపస్సును భగ్నం చేయడానికి ఇంద్రుడు పంపిన దేవకన్య మేనకను మోహించిన కారణంగా విశ్వామిత్రుడికి మేనకకు కలిగిన సంతానమే శకుంతల. ముని ఆశ్రమంలో పెరిగిన శకుంతల దుష్యంతుని కంటబడింది. అలా జరిగిపోయింది.

కులాతీత, వర్ణాతీత ప్రేమలు

ఒకనాడు కులాలకు అతీతంగా, వర్ణాలకు అతీతంగా ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు కొనసాగేవి. ఇందుకు శకుంతల దుష్యంతుల ఉదంతం చక్కని ఉదాహరణ. అరుంధతి మాదిగ, మాతంగ కన్య అయినప్పటికీ బ్రాహ్మణుడైన వశిష్ఠుడు పెళ్లి చేసుకున్నాడని పురాణాలు చెప్తుంటాయి. నేటికీ పెళ్ళిలో అరుంధతి నక్షత్రం చూపించడం ఒక ఆదర్శ వివాహానికి ప్రతీక. భీష్ముడు ఒక బెస్తకన్యకు పుట్టినవాడని ప్రతీతియుడయ్యాడు. జి.వై. గిరి అనే సుప్రసిద్ధ రచయిత ఎవరిదీ ఎక్కువ కులమూ, ఎవరిదీ తక్కువ కులమూ అంటూ గొప్ప పాట రాశారు. అది సినిమాలో కూడా వచ్చి ప్రాచుర్యం పొందింది. మన పురాణాల్లో ఎన్ని రకాల పెళ్ళిళ్ళు, ఎన్ని కులాంతర వివాహాలు, ఎన్ని వర్ణాంతరాల వివాహాలు జరిగాయో చక్కగా పేర్కొన్నారు.

అదే క్రమంలో విశ్వామిత్రుడు ఒక దశలో కులాంతర వివాహాలు, వర్ణాంతర వివాహాలు జరగాలని కోరుకొని మాతంగ కన్యలను పెళ్లి చేసుకొమ్మని హరిశ్చంద్రుడిని కోరాడు. అప్పటికే ఆర్య త్రైవర్ణిక అనే వర్ణ విభజన స్థిరపడిందేమో మాతంగ కన్యలను పెళ్లి చేసుకోవడానికి నిరాక రించి అందుకు ప్రతిఫలంగా ఎంతైనా ధనధాన్యాలు ఇస్తానని అంటాడు. అలా విశ్వామిత్రుడికి అవి ఇవ్వడానికి సర్వస్వం కోల్పోయి కాటికాపరిగా వీరబాహు వద్ద చేరతాడు. వీరబాహు ఒక మాతంగ మహారాజు. మిగతా కథ తెలిసిందే. వర్ణాంతర వివాహాలను నిరాకరించిన హరిశ్చంద్రుడిని వర్ణాంతర వివాహాలను నిషేధించిన వర్ణాలు అత్యున్నత సత్యహరిశ్చంద్రుడిగా కీర్తించాయి.

మహాభారతంలో మాధవి

మహాభారతంలో 'మాధవి' అనే ఒక పాత్ర ఉంది. గురుదక్షిణ క్రింద పొందిన మాధవిని అనేకమంది దగ్గరికి ఆ ముని కాంట్రాక్ట్ పెళ్ళిలా ఇస్తాడు. ఆమె వారికి పిల్లల్ని కంటుంది. మళ్ళీ అక్కడ్నుంచి తీసుకొని మరొకరికి ఇస్తాడు. ఆమె జీవితం పట్ల రోసిపోయి, విషాదంతో జీవిస్తుంది. కన్నడ ప్రముఖ రచయిత 'అనుపమ నిరంజన' 'మాధవి' అనే గొప్ప నవలగా ఈ ఉదంతాన్ని చిత్రించింది. కురు పాండవుల పూర్వీకురాలు మాధవి. అర్జునుడు, భీముడు అందుకు అనేకమందిని పెళ్లి చేసుకున్న తీరు మనకు తెలుసు. అర్జునుడికి పుట్టిన బభ్రువాహనుడు మహాభారత యుద్ధానికి ముందు బలి ఇచ్చిన విషయం చాలామందికి తెలియదు. అల్లి రాణి అనే ప్రమీలార్జునీయం సినిమాగా కూడా వచ్చింది. భీముడు, ఘటోత్కచుడు, హిడింబి కథ కూడా యన్టీ రామారావుతో సినిమాగా కూడా వచ్చింది.

జీవితంలో దశలు, ఫంక్షన్లు

నేడు మనిషి పుట్టుకముందు, తల్లి కడుపులో పడ్డప్పటినుండి, పుట్టిన తర్వాత నామకరణం, బారసాల, బాల్యం, కౌమారం, యవ్వనం, విద్యాభ్యాసం, వృత్తి నైపుణ్యం, ఉద్యోగం, పెళ్లిచూపులు, ప్రేమలు, ఎంగేజ్‌మెంట్, పూలు పండ్లు, పెండ్లి, రిసెప్షన్, ఆ తర్వాత హానీమూన్, కొత్త సంసారం, కొత్త జీవితం ప్రారంభించడం, కొత్త అవసరాల ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోవడం, అలకలు, ఆప్యాయతలు, ఐరుసిద్దాల, చుట్టాలు, మిత్రులను పరస్పరం గౌరవించుకోవడం, అత్తగారింటికి, తల్లిగారింటికి అటూ ఇటూ అనే అయిన పండుగల్లో, సందర్భాల్లో వెళ్ళి రావడం, నెల తప్పడం, సీమంతం, తొలి కాన్పుకు ఏడో నెలలో తల్లి గారింటికి వెళ్లడం, తల్లిగారింటివద్దే ప్రసూతి, నామకరణం, బారసాల జరపడం, కనీసం మూడో నెల దాకా అనగా ఆరోగ్యం బాలింతనుండి మామూలుగా స్థాయికి కుదుటపడేదాకా తల్లిగారింటిలోనే ఉండడం, ఆ తర్వాత అత్తగారింటికి, భర్తతో తిరిగి కొత్త కాపురానికి బయలుదేరడం, పిల్లలకు ఆయా వయస్సుల అనుసరించి అత్త, మామ, తాత, అమ్మ వంటి పదాలు పలుక నేర్పడం, అన్నప్రాసన, ఫస్ట్ బర్త్‌డే, అక్షరాభ్యాసం, నర్సరీ, కిండర్‌గార్డెన్, ప్రైమరీ స్కూలు, క్రమశిక్షణ, పరిశుభ్రత గురించి నేర్పడం వగైరా క్రమంలో పిల్లల్ని పెంచుతూ తల్లి ప్రపంచంలోనే ఉపాధ్యాయురాలిగా మన్ననలు అందు కుంటుంది. తన పాలతోపాటు, ఉగ్గుతోపాటు, ప్రేమను, వాత్సల్యాన్ని పిల్లలకు అందిస్తూ పెంచుతుంది. ఇవన్నీ జీవితంలో మామూలుగా జరిగేవే అని కొందరు అనుకుంటారు. కానీ, వాటివెనుక ఆదిమానవుల నుండి వచ్చిన క్రమం గురించి చాలా మందికి తెలియదు. వేల యేళ్ళ సమాజ పరిణామంలో ఈ సంస్కారం, సంస్కృతి సంప్రదాయాలు, ఆత్మీయతలు, రక్తసంబంధాల తీరుతెన్నులు, బంధుత్వాలు రూపొందుతూ స్థిరపడుతూ వచ్చాయి.

ఓప్రా విన్‌ఫ్రే

ఓప్రా విన్‌ఫ్రే అనే అమెరికన్ ప్రపంచ ప్రఖ్యాత టీవీ యాంకర్ తన ప్రఖ్యాత గ్రంథంలో ప్రేమ గురించి, ప్రేమించడం ఎలా, భావాలు పంచు కోవడం ఎలా, డేటింగ్ ఎలా, పెళ్లి ఎలా, పెళ్లి ఖాయం ఎలా ఉండాలి, భిన్నాభిప్రాయాలను ఎలా పరస్పరం సామరస్య దృష్టితో పరిష్కరించు కోవాలి, అంతిమంగా ఇక కలిసి ఉండలేం అనుకున్నప్పుడు ఎలా స్నేహపూరితంగా విడిపోవాలి, విడాకులు తీసుకున్నాక రెండో పెళ్ళి కోసం ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి, తిరిగి ఎలా ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకోవాలి, పిల్లల్ని ఎలా పెంచి పోషించాలి మొదలైన అంశాలను సోదాహరణంగా వివరించారు. అలా అనేక పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్న స్త్రీ పురుషుల గురించి రాశారు. జీవితంలో ఒకే పెళ్ళితో కలిసి ఎలా జీవిస్తున్నారో కొందరిని ఇంటర్వ్యూ చేసి పొందు పరిచారు. ఇలా యువతరానికి నిరాశ కలగకుండా ప్రతి దశలో నైతికంగా మీ వెంట ఉన్నాను అని ఒక అక్కలా, తల్లిలా అనేక విషయాలను వివరించిన తీరు మహెూన్నత మానవీయ సంస్కృతికి నిదర్శనం. అలాంటి సందర్భాల్లో భారతీయ మహిళలు ఎదుర్కొనే సమస్యలు, వాటిని పరిష్కరించుకోవాల్సిన తీరు గురించి సాక్షి దినపత్రికలో 'విలువలు' అనే కథను రాశాను. ఇలా ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు, కుటుంబాలు ఏర్పడడానికి వేల ఏళ్ళ చరిత్ర, సంస్కృతి, పరిణామాలు అంతర్లీనంగా కొనసాగుతూ వచ్చాయి.

మళ్ళీ కలిసి జీవించడం

విడాకులయ్యాక కొంత కాలానికి స్వీయ సమీక్షలో కొన్ని విషయాలు తెలిసిరావచ్చు. తనను తాను సరిదిద్దుకోవాలని అనిపించవచ్చు. ఈ విషయాన్ని అర్థం చేసుకున్న న్యాయస్థానాలు విడాకులైనవారు తిరిగి కలిసి కాపురం చేసే అవకాశం ఉందని చెప్పడం జరిగింది. అలా విడిపోయి దూరమయ్యాక అవగాహణలో, ప్రవర్తనలో, సర్దుబాటుతత్వం పెంచుకొని తిరిగి కాపురం చేయడం కూడా ఆహ్వానించదగిన పరిణామం. అందుకు విడాకులయ్యాక కొంతకాలం మరో పెళ్ళి గురించి ఆలోచించకుండా, వేచి ఉండి సమీక్షించుకుంటే కోల్పోయిన జీవితం తిరిగి పొందవచ్చు. లేదా విడాకులు ఎంత సరియైన నిర్ణయమో తెలిసిరావచ్చు.

చాలా సినిమాలు ప్రేమ వివాహాలను ఆదర్శీకరించడం గమనించ వచ్చు. ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకోవడం, పెళ్ళి చేసుకొని ప్రేమించడం, ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ పొట్ట చేత పట్టుకొని ఉపాధి వెతుక్కుంటూ పట్టణాలకు, నగరాలకు, ఇతర దేశాలకు వలస పోవడం వంటి పరిణామాల్లో మారుతున్న పెళ్ళి, ప్రేమలు, కుల వ్యవస్థ, అభివృద్ధి, విషాదాలు, వెలుగునీడలు గురించి నేను అనేక కథల్లో, నవలల్లో చిత్రించాను. 'చికాగోలో నానమ్మ', స్మృతి', 'వేపచెట్టు', 'బతుకుపయనం', 'గెలుచుకున్న జీవితం', 'స్వేచ్ఛనుండి విముక్తి', 'కాలం తెచ్చిన మార్పు', 'మమతలు, మానవ సంబంధాలు' వంటి కథా సంపుటాల్లో, 'బతుకుపోరు', 'జీవనయానం', 'చూపు' వంటి నవలల్లో అనేక కోణాల్లో ఈ తరం పెళ్ళిళ్ళు గురించి వాటి వైవిధ్యం, సహజీవనం, సంఘర్షణలు ప్రతిదాంట్లోని మంచి చెడులు విశ్లేషించడం జరిగింది. 'భారతీయ చరిత్ర శూద్ర దృక్పథం', 'శూద్రులు భారతీయ చరిత్ర నిర్మాతలు' అనే గ్రంథాల్లో పెళ్ళి, కుటుంబం పరిణామం చెందిన క్రమాలను విశ్లేషించాను. ఓపిక ఉన్నవారు వాటిని కూడా చదివితే మంచిది.

కుటుంబ వ్యవస్థ, దంపతీ వ్యవస్థ

దంపతీ వ్యవస్థ, కుటుంబ వ్యవస్థ, ఉమ్మడి కుటుంబం, వ్యక్తిగత కుటుంబం, సింగిల్ పేరెంట్ కుటుంబం అనేవి ఒక్కరోజులోనో, ఒక్క తరంలోనో రూపుదిద్దుకున్నవి కావు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వేల సంవత్సరాల పరిణామ చరిత్రలో భాగంగా ఇవి ఏర్పడుతూ, స్థిరపడుతూ వచ్చాయి. మొదట ఆదిమ సమాజం కొండల్లో, కొండ గుహల్లో, అడవుల్లో, గుంపులు గుంపులుగా జీవించేవారు. ఆ జీవనం గురించి మానవ సమాజం గణతెగల సమాజంగా, జనపదాల, రాజన్యల సమాజంగా మారుతూ వచ్చింది. తల్లి కుదురుగా మొదట గణాలు ఏర్పడ్డాయి. బృందాలు ఏర్పడ్డాయి. దాన్ని మాతృస్వామిక వ్యవస్థ అని పిలువడం జరిగింది. తల్లే సర్వస్వం, తల్లే అన్నిటికీ అధికారి. ఈ దశలో ఆహార సేకరణ, వేట, పశుపోషణ సాగింది. ఆ తల్లి తాను పిల్లలు కంటున్న పద్ధతిలో ఈ ప్రకృతి కూడా పుట్టి పెరుగుతున్నదని గమనించింది. అలా విత్తనాలు మొలకెత్తడం చూసింది. అందుకే సింధు నాగరికతలో బయల్పడిన చిత్రాల్లో మాతృగర్భం నుండి మొక్క మొలకెత్తినట్టు చిత్రించిన చిత్రం బయల్పడింది. అదే ఆ తర్వాత స్వస్తిక్ గుర్తుగా రూపొందిందని అంటారు. అలా వ్యవసాయాన్ని కనుక్కున్న తర్వాత వ్యవసాయానికి స్థిరమైన జీవితం అవసరమైంది.

గుడిసెలు, కొండగుహలు, కాలువలు, వాగులు, నదుల వెంట స్థిర నివాసాలు ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరుగుతూ వచ్చింది. ఈ తరం దంపతీ వ్యవస్థ దాకా ఎదిగిన క్రమాన్ని రాహుల్ సాంకృత్యాయన్ అనే మహా రచయిత 140 భాషలు నేర్చుకున్నవాడు తన పరిశోధన ఫలితంగా 'వోల్గాసె గంగ' అనే కథల సంపుటి రూపంలో మానవ పరిణామ చరిత్రను మనముందుంచారు. డిడి కోశాంబి ప్రాచీన భారతీయ చరిత్రకు ఉపోద్ఘాతం పేరిట బృహత్ గ్రంథాన్ని రాశారు. అందులో కూడా తనదైన కోణంలో ఈ సమాజ పరిణామాన్ని విశ్లేషించారు. ఈనాడు దినపత్రిక సంపాదకులుగా పనిచేసిన సుప్రసిద్ధ రచయిత రాంభట్ల కృష్ణమూర్తి 'జనకథ' అనే గ్రంథంలో తాపీ ధర్మారావు వలె, ఆరుద్రవలె, వారు వెలికితెచ్చిన అంశాలను ఆసరా చేసుకొని, మరింత ముందుకు సాగి, అనేక విషయాలను మనముందుంచారు. మేనమామ అనే పదంలో మేన, మ్యాన అనే పదం ప్రపంచ భాషల్లో ఎలా కొనసాగుతూ వచ్చిందో పేర్కొన్నారు. రుగ్వేదంలో యమా యమి సంవాదం గమనించవచ్చు. యముడికి, యమికి గల సంవాదం ద్వారా పెళ్ళిళ్ళలో వచ్చిన మార్పులు గమనించవచ్చు. ఒకనాటి లైంగిక సంబంధాలు, రక్తసంబంధాలు, పెళ్ళి సంబంధాలు, మారుతూ మారుతూ మేనసంబంధాలుగా రూపొందిన క్రమాన్ని యమా యమి, మేన, మ్యాన, మేనమామ అనే అంశాల ద్వారా చాలా విషయాలు తెలుసుకోవచ్చు. కాలక్రమంలో మేన సంబంధాలు కూడా మంచివి కావు. మేన సంబంధాలు చేసుకుంటే ఏడు తరాల లోపాలు, వ్యాధులు తర్వాతి తరాలకు వస్తాయని మానవ సమాజం గిడసబారిపోతుందని, మానసిక, శారీరక వైకల్యాలతో జన్మిస్తారని శాస్త్రవేత్తలు అభిప్రాయపడుతున్నారు. అందువల్ల కులాంతర, వర్ణాంతర, మతాంతర వివాహాలు మానవ సమాజ అభివృద్ధికి మానసిక, శారీరక వికాసానికి, సంస్కృతి సమ్మేళనాలకు, శాంతియుత పరివర్తనకు, సహజీవనానికి మహెూన్నతంగా ఉపకరిస్తాయని సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు పేర్కొంటున్నారు.

మానవులు ఆదిమానవుల దశనుండి గణతెగల, జనపదాల దశల గుండా పరిణామం చెందుతూ రాజ్యాలు, రాజరికాలు, సామ్రాజ్యాలు విస్తరిస్తూ వచ్చాయి. క్రీ.పూ. నాటి గ్రీకు తత్వవేత్త ప్లేటో శిష్యుడు, జగజ్జేత అలెగ్జాండర్ గురువు అయిన అరిస్టాటిల్ పెళ్ళి, కుటుంబ వ్యవస్థ గురించి చక్కని నిర్వచనం ఇచ్చారు. ఇప్పటికీ ఆ నిర్వచనంలో పెద్దగా మార్పు చేయాల్సిన అవసరం లేదని అంటుంటారు. గణతెగల, జనపదాల, రాజ్యాల, ఆయా సమాజాల దశలను అనుసరించి కుటుంబం, పెళ్ళి, మానవ సంబంధాలు, ప్రేమలు నిర్ణయమవు తాయి. రాజ్యంయొక్క ఒక ప్రాథమిక యూనిట్‌గా కుటుంబ వ్యవస్థ కొనసాగు తుంది అని అరిస్టాటిల్ భావించాడు.

పెళ్ళి పుట్టుపూర్వోత్తరాలు

పెళ్ళి, కుటుంబం వాటి పరిణామాల గురించి, ఆదిమానవుల, గణతెగల తొలి దశలనుండి సుప్రసిద్ధ సాహితీవేత్త, జర్నలిస్టు, మార్గదర్శకులు తాపీ ధర్మారావుగారు 'పెళ్ళి దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు', 'దేవాలయాలపై బూతు బొమ్మలెందుకు?', 'ఇనుప కచ్చడాలు' మొదలైన అనేక గ్రంథాలు రాశారు. పెళ్ళి, కుటుంబం, ప్రేమల గురించి ఆదిమానవుల దశల గురించి 'మోర్గాన్' అనే మానవ శాస్త్రవేత్త, 'పురాతన సమాజం' (ఏన్సెంట్ సొసైటి) అనే బృహత్తర పరిశోధనా గ్రంథం వెలువరించారు. రెడ్ ఇండియన్స్, ఉత్తర, దక్షిణ అమెరికా, ప్రాచీన ఆది మానవులు తన కాలందాకా జీవించి ఉన్న వారి సంస్కృతి, జీవన విధానం, ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు, గణతెగల, జనపదాల గురించి పూస గుచ్చినట్టు అనేక వివరాలతో, విశేషాలతో ఆ గ్రంథాన్ని ప్రచురించారు. నేటికీ ఆ గ్రంథం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రామాణిక గ్రంథంగా గుర్తింపబడుతున్నది. 'కమ్యూనిస్టు మ్యానిఫెస్టో' రాసిన మార్క్స్, ఎంగెల్స్‌లలో ఒకరైన ఎంగెల్స్ ఆ గ్రంథాన్ని చదివి, అధ్యయనం చేసి 'కుటుంబం - వ్యక్తిగత ఆస్థి - రాజ్యం - పుట్టుక' అనే సమీక్షా గ్రంథం వెలువరించారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఈ గ్రంథం ద్వారా మోర్గాన్ పరిశోధనలు, మరింత ప్రామాణికత సంతరించుకున్నాయి.

కమ్యూనిస్టులు, నూతన సమాజ నిర్మాణానికి నిన్న, నేడు, రేపు కుటుంబం, పెళ్ళి, వ్యక్తిగత ఆస్థి, రాజ్యం ఎలా ఉండేదో, ఎలా ఉందో, ఎలా ఉండబోతుందో, ఎలా ఉంటే బాగుంటుందో అనే అంశాలను 'కుటుంబం - వ్యక్తిగత ఆస్థి - రాజ్యం - పుట్టుక' అనే గ్రంథం మౌలిక ప్రాతిపదికగా తీసుకొని అనేక గ్రంథాల్లో, రచనల్లో విశ్లేషించారు. ఈ విశ్లేషణకి మూలాధారం తత్వవేత్త అరిస్టాటిల్ చేసిన నిర్వచనం ప్రాతిపదికగా కొనసాగడం అరిస్టాటిల్ ముందుచూపు ఎంత గొప్పదో తెలుపుతుంది.

భారతీయ సామాజిక పరిణామాలను, చరిత్రను గమనించినట్లయితే అది మరొక ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో కొనసాగాయి. ఆయా స్థల, కాల, నిర్దిష్ట, ప్రకృతి, మానవ సంబంధాల పరిణామంలో, వలసలు, వలవాదులు నిరంతరం ఒకచోటునుండి మరొక చోటుకు ప్రయాణాలు, స్థిర నివాసాలు ఏర్పర్చుకుంటూ వచ్చిన గణతెగలు, జనపదాలు, దాడులు, దండయాత్రలు, సంఘర్షణలు, యుద్ధాలు, రాజ్యాల ఏర్పాటు క్రమాలను అనుసరించి భారత ఉపఖండంలో కుటుంబం, ప్రేమ, పెళ్ళి, వ్యక్తిగత ఆస్థి, రాజ్యం, పుట్టుక, వర్ణ వ్యవస్థ, కాలక్రమంలో కుల వ్యవస్థ, కుల అంతరాలు, కుల వివక్ష, ఒకే వర్ణంలో పెళ్ళి, ఆ పరిణామంలో ఒకే కులంలో పెళ్ళి అనే రీతులు ఏర్పడుతూ వచ్చాయి.

బుద్ధుడు, జైన మహావీరుడుకు పూర్వం సింధూ నాగరికత, సరస్వతి నదీ నాగరికత, కృష్ణా, గోదావరి, కావేరి నదీ నాగరికతలు, నదీనదాల వెంట సాగిన మానవ ప్రస్థానాలు, స్థిర నివాసాలు కొనసాగాయి. అవి చరిత్ర ప్రసిద్ధం, జగిత్యాల, పెద్దపల్లి జిల్లాల ప్రాంతాల్లో గోదావరి ఒడ్డున గల కోటిలింగాల గ్రామం క్రీ.పూ. నాటి శాతవాహనుల రాజధానిగా దశాబ్దాల తరబడి కొనసాగుతూ వచ్చింది. ప్రపంచంలో కొండ గుహలనుండి, అడవుల నుండి సాగుతూ సాగుతూ పశుపోషణ, ఆహార సేకరణ దశల నుండి కాస్త స్థిర నివాసం ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి ఎల్లప్పుడు నీరు అందుబాటులో ఉండే నదుల వెంట నాగరికతలు రూపొందుతూ వచ్చాయి. అలా ఇటలీ నైలునదీ నాగరికత, సింధు, గంగానది, బ్రహ్మపుత్ర, గోదావరి, కృష్ణా నది, తుంగభద్ర, కావేరి, నర్మద వంటి నదీనదాలు వెంట మానవుల స్థిర నివాసాలు ఏర్పడుతూ వచ్చాయి. నదుల్లో వరదలు వచ్చినప్పుడు అవి కొట్టుకుపోయాయి. తిరిగి నిర్మాణం చేసుకున్నారు. అలా నేటికీ నదీనదాల పరిసరాల్లోనే నాగరికతలు, నగరాలు, జనావాసాలు కొనసాగుతూ వస్తున్నాయి. విద్యుత్ కనుక్కొని నదుల నీరు నల్లాల ద్వారా పట్టణాలకు తరలించడానికి ముందు నదులుగానీ, చెరువులు గానీ, సరస్సులు గానీ ఉన్న పరిసరాల్లోనే జనావాసాలు ఏర్పడుతూ వచ్చాయి.

వాన నీటిని నిలువచేసుకోవచ్చని కనుక్కున్న మానవులు కాలువలకు, వాగులకు, చిన్న నదులకు ఆనకట్టలు నిర్మించారు. అలా చెరువులు రూపొందాయి. చెరువు ఆ ఊరి అనేక అవసరాలకు కేంద్రంగా కొనసాగుతూ వచ్చింది. చెరువు ద్వారా మంచినీరు, వ్యవసాయానికి నీరు, స్నానాలకు నీరు, బట్టలు ఉతకడానికి నీరు, పశువులకు, చేపలకు మొదలైన అనేక అవసరాలకు చెరువు ఒక కేంద్ర బిందువైంది. చెరువుకు వెళ్ళి కుండలో, బిందెలో నీరు తెచ్చుకోవడం, బట్టలు ఉతుక్కోవడం అనే పనుల ద్వారా చెరువు ఆ ఊరి దినపత్రికగా కొనసాగిందని మహా రచయిత ప్రేమ్‌చంద్ గత శతాబ్దంలో పేర్కొన్నారు.

మన దేశంలో ముఖ్యంగా దక్కన్ పీఠభూమిలో కొండలు, గుట్టలు, మిట్టపల్లాలు కారణంగా చెరువులు కట్టుకోవడం, నీరు నిలువచేసుకోవడం ఎంతో అవసరమైంది. ఎంతో సులువైంది కూడా. అలా ఇప్పటికీ ప్రతి ఊరికి ఒక చెరువు, ఒకటి రెండు కుంటలు ఉండడాన్ని గమనించవచ్చు.

సింధూ నాగరికత అని పిలువబడే అనేక ప్రాచీన నాగరికతలు, చరిత్రలు, సంస్కృతులు పరిశోధనలో వెలికి వచ్చాయి. వాటినుంచి మానవ చరిత్ర, సంస్కృతి, ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు, కుటుంబ సంబంధాలు, మానవ సంబంధాలు, వర్ణ సంబంధాలు, కుల సంబంధాలు, కులవృత్తులు, కుల సంస్కృతి, కులాల మధ్య అంతరాలు, కులాలమధ్య పెళ్ళిళ్ళ నిషేధాలు, వర్ణాల మధ్య పెళ్ళిళ్ళ నిషేధాలు ఎలా కొనసాగుతూ వచ్చాయో 'మనుధర్మ శాస్త్రం', 'నారద స్మృతి', 'యాజ్ఞవల్క స్మృతి' వంటి అనేక గ్రంథాలు పేర్కొన్నాయి. ఆ నిషేధాలు పాటించకపోతే కఠినమైన శిక్షలు ఎలా ఉండాలో కూడా రాజులకు సూచించి వీలైన మేరకు వాటిని రాజులచేత అమలు జరిపించారు. వీటిని సంప్రదాయ వివాహాలు అని పిలిచారు. సంప్రదాయ వివాహ పద్ధతుల గురించి సింహప్రసాద్ ఒక చక్కటి గ్రంథంలో వివరించారు.

కాలగతిలో కేవలం ఆయా వర్ణంలోనే పెళ్ళి, ఆయా కులంలోనే పెళ్ళి అనేవి స్థిరపడుతూ వచ్చాయి. ఇలా 'ఈ తరం పెళ్ళి' రూపుదిద్దుకోవడం వెనుక వేల సంవత్సరాల చరిత్ర పరిణామం ఉంది. ఈ చరిత్ర పరిణామంలో నేటి కులాలవారీ పెళ్ళిళ్ళలో కులాలవారీగా పెళ్ళి పద్ధతులు, పెళ్ళి సంస్కృతి కొనసాగుతూ వస్తున్నది. ప్రతి కులానికి, ప్రాంతానికి తనదైన పెళ్ళి పద్ధతి, విధానం ప్రత్యేకంగా గమనించవచ్చు. పెళ్ళిలో కొనసాగే సంస్కృతి, పద్ధతులు, విధానాలు గమనిస్తే గడిచివచ్చిన పెళ్ళి దశల ఆనవాళ్ళు అనేకం కనిపిస్తాయి. ప్రస్తుత సంప్రదాయిక హిందూ వివాహ తంతులు 13కు పైగా వివాహ పద్దతుల ఆనవాళ్ళు తంతు రూపంలో కొనసాగడం గమనించవచ్చు.

తోడు పెళ్ళి పిల్లగాడు, తోడు పెళ్ళి పిల్ల అనేవి ఒకనాటి పెళ్ళి అవశేషాలను తెలుపుతాయి. ఇల్లాలు అనే పదం ఒకనాటి పెళ్ళి, కుటుంబ వ్యవస్థయొక్క అవశేషాలను తెలుపుతుంది. 25-30 ఏళ్ళ క్రితం స్టేజి మ్యారేజ్ సందర్భంగా అనేక ప్రసంగాలు చేయాల్సి వచ్చింది. ఆ సందర్భంగా గత కాలంనుండి కొనసాగుతున్న ఈ తరం పెళ్ళిళ్ళ తీరుతెన్నులను, వాటి వెనుకగల చారిత్రక పరిణామాలను విశ్లేషించాల్సి వచ్చింది. నాకు తెలిసి ప్రస్తుత సాంప్రదాయిక పెళ్ళిళ్ళలో సుమారు పదమూడు రకాల పెళ్ళిళ్ళు, వాటి విధివిధానాలు ఒకే పెళ్ళి తంతుగా పెనవేసుకొని కొనసాగుతున్నాయి. కాలు తొక్కితే ఒక పెళ్ళి, ఎంగిలి తింటే ఒక పెళ్ళి, ఏడడుగులు కలిసి నడిస్తే ఒక పెళ్ళి, ఇచ్చిన చీర కట్టుకుంటే ఒక పెళ్ళి, అరుంధతి నక్షత్రం చూస్తే ఒక పెళ్ళి, బావమరుదులు పెళ్ళి పిల్లను, పిల్లగాడ్ని అడ్డగించడం ఒక పెళ్ళి, జిలకర బెల్లం తలమీద పెట్టడం

(మిగతా 7వ పేజీలో...)

ప్రేమ - పెళ్ళి
కాలాతీతంగా సాగే జీవనది

(6వ పేజీ తరువాయి)

ఒక పెళ్ళి, పుస్తెలు కట్టడం ఒక పెళ్ళి, ఉంగరం తొడగడం ఒక పెళ్ళి, పూలదండ వేసుకోవడం ఒక పెళ్ళి, పంచభూతాల సాక్షిగా ప్రమాణం చేయడం ఒక పెళ్ళి, అగ్నిగుండం లేదా హోమగుండం చుట్టూత తిరగడం ఒక పెళ్ళి, కొంగులు ముడివేసుకోవడం ఒక పెళ్ళి, చేతిలో చెయ్యి కలపడం (పాణిగ్రహణం) ఒక పెళ్ళి. ఇలా అనేక రకాల పెళ్ళి విధానాలు ఈ తరం సాంప్రదాయిక పెళ్ళిల్లో పెనవేసుకొని ఒకటిగా కనపడతాయి. ఆయా కులవృత్తుల ప్రతీకలను కూడా పెళ్ళిళ్ళలో గమనించవచ్చు. ఉదాహరణకు పద్మశాలీల పెళ్ళిళ్ళలో బట్టలు నేసే రాట్నం పీటగా పెళ్ళి పీటలతోపాటు వాడుతారు, వ్యవసాయదారులకు ఎడ్లకు మెడమీద కట్టే ఎడ్లబండియొక్క నొగలు పెళ్ళిపీటలతో పాటు పీటగా అమరుస్తారు. బ్రాహ్మణులు మేనకోడలును పెళ్ళి పిల్లగా గంపలో ఎత్తుకొని పెళ్ళిదగ్గరకు తీసుకొని వెళ్లారు. ఇది బాల్య వివాహాల పద్ధతికి నేటికి నిదర్శనంగా కొనసాగుతున్నది.

పెళ్ళి విధి నిషేధాలు

సింధూ నాగరికత నుండి, ద్రవిడ నాగరికత నుండి, ఆదివాసీ గణతెగల, ఆర్య నాగరికతల నుండి తరం తరం పెళ్ళిళ్ళ, ప్రేమల పరిణామం చెందుతూ వచ్చాయి. ఈ తరం పెళ్ళిళ్ళలో గడిచివచ్చిన అన్నిరకాల పెళ్ళిళ్ళను గమనించవచ్చు. వాటి పేర్లు, రూపాలు, విలువలు మారుతూ వస్తున్నాయి. దుష్యంతుడు ఇవాళ నమ్మించి మోసం చేశాడని నేటి శకుంతలలు ధర్నాలు చేయడం గురించి సాంఘిక సినిమాలు వచ్చాయి. ఎత్తుకుపోయి పెళ్ళి చేసుకోవడం ఆదివాసీ గిరిజన తెగలలో నేటికీ కొనసాగుతున్నది. భాగవతంలోని రుక్మిణీ కళ్యాణంలో కృష్ణుడు ఆమెను ఎత్తుకుపోయి పెళ్ళి చేసుకున్న క్రమమే. జాంబవంతుణ్ణి యుద్ధంలో ఓడించి అతని కూతురు జాంబవతిని పెళ్ళి చేసుకోవడం ఇదేవిధ రాజరికాల దాకా కొనసాగింది. ఓడిపోయిన రాజు తన కూతురును గెలిచిన రాజుకు ఇచ్చి పెళ్ళిచేసి తాను మామ అనిపించుకుని తన రాజ్యానికి రాజుగా, మను అనిపించుకున్న క్రమం ఇటీవలి కాలం దాకా కొనసాగింది.

పెళ్ళి పదహారు రోజుల పండుగ

పెళ్ళి ప్రధానంగా మహిళల వైపునుండి, పురుషుల వైపునుండి అనే రెండు రకాలుగా కొనసాగుతున్నది. పెళ్ళిలో ఆడవారి పాత్ర ప్రధానమైనది. ఈ తరం పెళ్ళిళ్ళలో మగవాళ్ళు పెళ్ళితంతుని చూసే ప్రేక్షకులుగా ఉండిపోవడం గమనించవచ్చు. ఎంగేజ్‌మెంట్ పెట్టుకున్నప్పటినుండి పెళ్ళి జరిగి, ఆ తర్వాత 16 రోజుల పండుగ పూర్తయ్యేదాక, ఆ తర్వాత నెలతప్పి గర్భవతి అయిన తర్వాత సీమంతం చేయడం, తొలికాన్పు చేయడం దాకా ఉన్న సంస్కృతి, మానవ సంబంధాలని స్త్రీల ప్రాధాన్యత కలిగినవే. ఇవన్నీ మాతృస్వామిక వ్యవస్థ అని పిలిచే ఒకనాటి వ్యవస్థ పరిణామాల కొనసాగింపు. మాతృస్వామిక వ్యవస్థలో తల్లి తరపున ఇంటిపేరు, తల్లి తరపున ఆధిక్యత కొనసాగేది. ఇప్పటికీ కేరళ వంటి అనేక ప్రాంతాల్లో, అనేక దేశాల్లో మాతృస్వామిక సంస్కృతి గమనించవచ్చు.

నదీనదాల నాగరికతలలో కాయాకసురు ఏరుకొని తిని, వేటాడి తినే దశనుండి పశుపోషణ చేయడం దశ దాటి కాస్త వ్యవసాయం చేయడం మొదలైంది. ఈ వ్యవసాయాన్ని కూడా మహిళలే కనుక్కున్నారు. ప్రస్తుతం ఇంటిముందు పందిరికి కూరగాయల విత్తనాల నాటినట్లుగా కాస్త సలాకతో తవ్వి గింజలు నాటే పద్ధతిలో తొలి వ్యవసాయం మొదలైంది. దాన్ని పోడు వ్యవసాయం అంటారు. ఇనుమును కనుక్కున్న తర్వాత ప్రస్తుత నాగలికి ఉన్న ఇనుపకర్రు రూపొందించడం జరిగింది. అలా నాగలితో వ్యవసాయం చేయడం ద్వారా వ్యవసాయం స్థిరపడటం వచ్చింది. వ్యవసాయం స్థిరపడడానికి వాన నీరుతో పాటు, నదులనుండి కాలువలు తీసి పొలాలకు మళ్ళించడం, చెరువు కట్టలు కట్టడం అవసరం అని తెలుసుకున్నారు.

దేశదేశాల్లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యవసాయం ముందు, వెనుక స్థిరపడుతూ వచ్చింది. స్థిర వ్యవసాయానికి, స్థిర జీవనం అవసరమైంది. అలా స్థిరమైన పెళ్ళి, స్థిరమైన కుటుంబ వ్యవస్థ స్థిరపడుతూ వచ్చింది. గణతెగ సమాజాలు, జనపదాలు అనేక నైపుణ్యాలు సాధించుకునే క్రమంలో ఆయా నైపుణ్యాలతో వృత్తులు రూపొంది, ఆయా తండాలు, తెగలు కలిసే క్రమంలో కొన్ని వృత్తులు స్థిరపడుతూ వచ్చాయి. వర్ణ వ్యవస్థ నుండి అలా, వృత్తులు, వాటి క్రమంలో కులవృత్తులు ఏర్పడుతూ వచ్చాయి. ఆయా కులవృత్తులకు ప్రత్యేక నైపుణ్యాలు అవసరం. అందువల్ల ఆయా కులాలవారిని పెళ్ళి చేసుకోవడం అవసరమైంది. అట్లా కులాలవారీగా పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోవడం వల్ల కుటీర పరిశ్రమలు, కులవృత్తులు ఎంతగానో అభివృద్ధి చెందాయి. పుట్టినప్పటినుంచి చూస్తూ, నేర్చుకుంటూ పెరగడంవల్ల వృత్తుల్లో వయస్సు నాటికే ఆయా వృత్తుల గురించి ఒక స్థాయి నైపుణ్యం అలవడేది. అందుకని ఆయా వృత్తుల, కులాలవారినే పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోవడం సంప్రదాయంగా మారుతూ వచ్చింది. మనుధర్మం వంటి ధర్మశాస్త్రాలు ఈ అవకాశాలను బట్టి వేరే కులాలవాళ్ళను, వేరే వర్ణాలవాళ్ళను పెళ్ళి చేసుకుంటే జాగ్రత్త అని భయంకరమైన శిక్షలు ప్రతిపాదించారు.

ప్రేమ సహజమైనది, పెళ్ళి సమాజపరమైనది

ప్రేమ సహజమైనది, సహజాతమైనది, భౌతికమైనది, మానసకిమైనది, సామాజిక మైనది. అందువల్ల తరతరాలుగా కులాంతర, వర్ణాంతర వివాహాలు జరుగుతూనే వచ్చాయి. రాజరికాల్లో ఎక్కడికక్కడ వేశ్యా వాటికలు వెలిశాయి. అనగా పెళ్ళి చేసుకున్న తర్వాత కూడా మగవాళ్ళు వేశ్యా వాటికల వెంట తిరిగేవారు కోకొల్లలు అని ఇది తెలుపుతుంది. మరొకవైపు అన్ని గణతెగలవారిని, జనపదాలవారిని తమలో కలుపుకోవా లని కొందరు భావించారు. అలా జన్మనా జాయేతే శూద్ర అనే సూత్రీకరణ చేశారు. పుట్టుకతో అందరూ శూద్రులే అన్నారు. అలాగే వ్యాసుడు భగవద్గీతలో చాతుర్వర్ణం, మయాసృష్టం... గుణకర్మ విభాగశ అని నిర్వచించారు. అయితే ప్రస్తుతం ఏ సర్టిఫికెట్ లేకుండానే తమకు తాము బ్రాహ్మణులమని, క్షత్రియులమని, వైశ్యులమని చెప్పుకోవడం జరుగుతున్నది. అనగా గుణకర్మలను అనుసరించి కులాలు, వర్ణాలు ఏర్పడే దశనుంచి పుట్టుకతోనే కులం పో అని బిర్రబీసుకొని తమకు తాము గొప్ప అని చెప్పుకునే క్రమం మొదలైంది. అట్లా ముందు బస్సెక్కినవాళ్ళు ఈ బస్సులో జాగ లేదు. తర్వాతి బస్సులో రా అన్నట్టు చెప్పుకుంటూ వచ్చారు. ఇప్పటికీ రియల్ ఎస్టేట్‌లో ఇదే క్రమం గమనించవచ్చు. ముందు వచ్చి సెటిల్ అయినకాడ గజానికి 50 వేలు, లక్ష. అందువల్ల ఊరిబయట, ఊరి అంచులవెంట తక్కువ రేటుతో కొనుక్కొని కట్టుకోవడం చూడవచ్చు. ఇట్లా ముందు వచ్చినవారు జన్మనా జాయేతే శూద్ర అనే పద్ధతిలో ఆయా వర్ణాల్లోకి చేరిపోయి విలువ పెంచుకున్నారు.

ప్రేమ, పెళ్ళికి అతీతంగా

కేవలం మాటలతో, సూత్రాలతో, మంత్రాలతో చింతకాయలు రాలవు. ఎందరు ఎన్ని సూత్రాలు చేసినా అవసరాలను బట్టి మానవులు ప్రయత్నిస్తుం టారు. వేల సంవత్సరాలనుంచి సత్యమునే పలుకవలెను అని చెప్పుకుంటూ వచ్చినప్పటికీ రోజూ అబద్దాలు ఆడుతూనే ఉన్నారు. అలాగే పెళ్ళి, కుటుంబ వ్యవస్థ అతి పవిత్రమైనదని తరతరాలుగా చెప్తూ వస్తున్నప్పటికీ వేశ్యా వ్యవస్థ, వైవాహికేతర సంబంధాలు, ఇష్టాఇష్టాలు కొనసాగుతూనే వస్తున్నాయి.

తమ జీవన స్థితిగతుల, కులవృత్తుల నైపుణ్యాల అవసరాలను అనుసరించి ఆయా వర్ణాలు, ఆయా కులాలు, తమలో తాము పెళ్ళి చేసుకోవడాన్ని ఆచరిస్తూ వచ్చారు. పెళ్ళి వ్యవస్థను పాత పద్ధతినుండి నూతన పద్ధతిలోకి మార్చడానికి ప్రతి తరంలో ఎక్కడికక్కడ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. విషాదాంతాలు, సుఖాంతాలు రెండూ కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. ఇందిరాగాంధీ కుటుంబం కులాంతర, మతాంతర వివాహాలతో సుఖాంతంగా కొనసాగు తున్నాయి. లక్షలాది మంది కులాంతర, మతాంతర వివాహాలు చేసుకుంటున్నారు.

పాత భావాలు, పాత సంస్కృతి

అనేక రకాల సంస్కృతుల థాట్ పోలీసింగ్ రీత్యా, సంస్కృతి జీవన ప్రమాణాల రీత్యా, వేవ్‌లెంగ్త్ కలవడం రీత్యా, సాంప్రదాయిక పెళ్ళిళ్ళలో ఈ తరం పెళ్ళిళ్ళు కులాలవారీగా జరగడం ఇంకా కొనసాగుతూనే ఉన్నవి. వృత్తుల ప్రకారంగా ఒకనాడు పెళ్ళిళ్ళు జరిగినప్పటికీ నేడు వృత్తులు మారిపోయినా టీచర్లు టీచర్లను, డ్రైవర్లు డ్రైవర్లను, ఇంజనీర్ ఇంజనీర్లను, జర్నలిస్ట్ జర్నలిస్టు లను, డాక్టర్ డాక్టర్లను, వ్యవసాయదారు వ్యవసాయ దారులను, వ్యాపారులు వ్యాపారులను వారి పిల్లలు పెళ్ళి చేసుకోవడమనే వృత్తిపరమైన పెళ్ళిళ్ళు కొద్దిగానే జరుగుతున్నాయి. అలా వ్యవస్థ మారినా, సమాజం మారినా, పాతతరం నాటి భావాలు, సంస్కృతి ఇంకా వదలలేక గతకాలంలోనే జీవిస్తున్న సంస్కృతి, పెళ్ళి పద్ధతులు, తంతులు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయి. అయినప్పటికీ పెళ్ళిలో పుస్తెలు కట్టడం కన్నా, జిలకర బెల్లం పెట్టడమే ప్రాధాన్యతకు సంబంధించింది. ముహూర్తం ప్రకారం జిలకర బెల్లానికే ప్రాధాన్యత.

ఒకసారి ఒక ప్రేమ పెళ్ళి నా చేతులమీదుగా చేయాల్సి వచ్చింది. అబ్బాయి నాకు ఒక మాట చెప్పాడు. ఆ అమ్మాయి చైతన్యం పెరగలేదు. ఆమె పుస్తెలు కట్టాలని కోరుకుంటున్నది. నాకేమో స్టేజి మ్యారేజ్ చేసుకోవాలని ఉంది. అందువల్ల స్టేజ్ మ్యారేజ్‌లో పుస్తెలు కట్టించే బాధ్యత మీదే అని అన్నాడు. సరేనని స్టేజి మ్యారేజిలో పుస్తెలు కట్టించాను. దేనికైనా ఒక తాత్విక పునాది, లాజిక్ కన్‌క్లూజన్ ఉండాలి కదా! అందుకని చరిత్ర పరిణామంలోకి వెళ్ళి అధ్యయనం చేశాను. ఒకనాటి ఆయుధాలన్నీ ఆతర్వాతి క్రమంలో అలంకరణ లుగా మారిపోయాయి. కలెక్టర్ ఆఫీస్ ముందు, తాహసిల్ ఆఫీస్ ముందు ఫిరంగి తోపులు గేట్లముందు అలంకరణలుగా అమర్చారు. తాపీ ధర్మారావు చరిత్రనుండి వెలికి తీసిన 'ఇనుప కచడాలు', 'పెళ్ళి దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు', 'దేవాలయాల పై బూతు బొమ్మలెందుకు?' వంటి చారిత్రక అంశాలు నుండే బానిసగా స్త్రీని బందీ చేసిన మట్టెలు, మంగళసూత్రం వంటివన్నీ అలంకరణలుగా మారిపోయాయి. ఈ చిహ్నాలు ఉన్నవారి పట్ల, లేనివారిపట్ల సమాజంలో ప్రత్యేకమైన దృష్టి, విలువలు, గౌరవాలు కొనసాగుతున్నాయి. అందువల్ల ఈ గౌరవాలలో తేడా ఉన్నప్పుడు పెండ్లి పిల్ల పెళ్ళయిన గౌరవాన్ని సమాజంలో పొందాలని అనుకుంటుంది గనుక పుస్తెలు కట్టడం అవసరమే అని ప్రసంగించి పుస్తెలు కట్టించడం జరిగింది.

మార్పు అవసరం

ఆయా కులాలను బట్టి, ప్రాంతాలను బట్టి, దేశాలను బట్టి, గడిచివచ్చిన దశలను అనుసరించి పెళ్ళిళ్ళు, కుటుంబాలు, దంపతీ వ్యవస్థ, ఉమ్మడి కుటుంబాలు, గణతెగలు, తండాలు, కుల వ్యవస్థ పునాదిగా గ్రామీణ స్వయం పోషక ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏర్పడుతూ వచ్చాయి. పారిశ్రామిక విప్లవం రావడానికి వందలాది నూతన ఆవిష్కరణలు పునాది. యూరప్ దేశాలనుండి భారతదేశానికి సముద్ర మార్గాలను కనుక్కోవడానికి బంగారం తదితర వస్తు సమగ్రితో వ్యాపారం చేయడానికి బయలుదేరినవారు వెస్ట్ ఇండీస్‌ను, అమెరికాను, ఆఫ్రికాను, ఆస్ట్రేలియాను కనుగొన్నారు. ఆ తర్వాత ఇండియాను కూడా సముద్ర మార్గాలు కనుగొన్నారు. అలా వచ్చినవారు పారిశ్రామిక, వైజ్ఞానిక విప్లవంతో సమాజాలు మారుతూ వచ్చాయి. రాజ్యాలు పోయి, కోటగోడలు పోయి, చాలా దేశాల్లో ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలు ఏర్పడ్డాయి.

రాజ్యాన్ని అనుసరించి ఒక ప్రాథమిక యూనిట్‌గా కుటుంబం కొనసాగు తుందని అరిస్టాటిల్ భావించినట్టు ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో, ప్రజాస్వామిక కుటుంబ వ్యవస్థ రూపొందుతూ వస్తున్నది. కుటీర పరిశ్రమల, కులవృత్తుల పునాదిగా ఏర్పడిన ఉమ్మడి కుటుంబం కాలం తీరిపోతూ వ్యక్తిగత కుటుంబాలు ఏర్పడుతున్నాయి. అయినప్పటికీ మనదేశంలో ఉమ్మడి కుటుంబం తాలూకు సంస్కృతి, కులవృత్తులు చేయకపోయినా, కులాలవారీ పెండ్లిళ్ళు, సంస్కృతి కొనసాగుతున్నాయి. అదేక్రమంలో ప్రేమ వివాహాలు కూడా కొనసాగుతున్నాయి. ఓడిపోయే జీవితం పట్ల సానుభూతి ఒక్కటే చాలదు. ఓడిపోయిన జీవితాన్ని తిరిగి గెలుచుకొనే అవకాశాలున్న సమాజం, సంస్కృతి మహోన్న తమైనది. మోసపోయిన, తెలియనితనం, అమాయకత్వం, ఉద్యోగాల్లోవలె అనుభవాలతో కొత్త ఉద్యోగంలో చేరినట్టు, కొత్త జీవితం గెలుచుకునే అవకాశాలు, ప్రోత్సాహకాలు అవసరం. ప్రేమలు, స్నేహాలు, బంధుత్వాలు, సాన్నిహిత్యం పెరగడం, దూరం కావడం, వైఫల్యాలు, విభేదాలు, విడాకులు మొదలైన బాధలను, విషాదాలను అధిగమించి తిరిగి కొత్త స్నేహాలు, కొత్త బంధుత్వాలు, ప్రేమలు, కొత్త విలువలు, కొత్త జీవితం ప్రారంభించే అవకాశాల కోసం చాలామంది కొత్త ప్రాంతాలకు వెల్తుంటారు. కొత్త ప్రాంతాల్లో ఉద్యోగాలను బదిలీ చేయించుకుంటారు. కొత్త ప్రదేశంలో, కొత్త మనుషులతో గతాన్ని వదిలి, మనం అనుకున్న వారితో, మనం అనుకున్న విధంగా, స్నేహాలు, మానవీయ సంబంధాలు, ప్రేమలు కొనసాగించవచ్చు. గతంలోని పొరపాట్లు జరగకుండా, గతం గురించి తెలియకుండా ప్రచారం కాకుండా చూసుకోవచ్చు. అర్థం చేసుకునే సంస్కారం పెరిగినప్పుడే వాటి గురించి అవసరమైన మేరకు చెప్పుకోనూవచ్చు.

ఊహలు, వాస్తవాల మధ్య ఊగే ఉయ్యాల జీవితం

ఊహలు వేరు. వాస్తవాలు వేరు. ఊహించినదానికి, వాస్తవానికి మధ్య అంతరం ఉంటుంది. ప్రేమించే ముందు, ప్రేమించే కాలంలో ఊహల్లో జీవిస్తుంటారు. స్నేహం, ప్రేమ, అతి సాన్నిహిత్యంతో, ఆకర్షణతో పెళ్ళిగా, బంధుత్వంగా స్థిరపడినప్పుడు వాస్తవరూపం ధరిస్తుంది. తొలుత ఊహల్లో ఉన్న చిత్రాలు, భావాలు, వాస్తవాలకు మధ్య అంతరం ఉంటుంది. నేను ఇలా ఉంటుందనుకోలేదు. ఇలా జరుగుతుందని అనుకోలేదు. ఇలా ప్రవర్తిస్తారనుకో లేదు. ఇలా మలుపు తిరుగుతుందనుకోలేదు. ఊహించిన దానికి భిన్నంగా ఉందని అనుకోవడం, వాస్తవాలకు, ఊహలకు మధ్య అంతరాన్ని తెలుపుతుంది. ఊహించినదానికన్నా ఎక్కువ సంతోషంగా ఉన్నాను. జీవితం ఇంత హాయిగా ఉంటదని అనుకోలేదు. తొలుత భయపడ్డాను అనే భావాలు కూడా వాస్తవాలకు, ఊహలకు మధ్య అంతరాన్ని తెలుపుతాయి. ఊహలు ఒకరకమైన ఆదర్శాలు. ఆదర్శాలను, ఊహలను వాస్తవంగా మలచుకోవడం కోసం మానవులు నిరంతరం ప్రయత్నిస్తుం టారు. చందమామను అందుకోవాలని అనేది వేల యేళ్ళనాటి ఊహ. ఆదర్శం. కొన్ని వేల యేళ్ళ తర్వాత చందమామను చేరుకోవడం జరిగింది. చందమామ వాస్తవ రూపాన్ని తెలుసుకోవడం జరిగింది. చూసేవారికి అధికారం, రాజు ధరించే కిరీటం ధగ ధగ మెరుస్తుంది. అది ధరించిన వారికి ముళ్ళ కిరీటంలా నిరంతరం గుచ్చుకుంటూ ఉండవచ్చు. కొందరు జీవితమంతా ఊహల్లో, ఆదర్శాల్లో జీవిస్తారు. వాళ్ళు ఊహల్లో, భ్రమల్లో లేదా ఆదర్శాల్లో జీవిస్తున్నారు అనే అభిప్రాయం ఇతరులది. ఆచరించేవారికి మాత్రం అది వాస్తవిక జీవితం. అందువల్ల ఊహల్లో, ఆదర్శాల్లో జీవిస్తున్నారనే మాట వారిపై ఇతరులు ఆపాదిస్తున్నదే. అమ్మ మనస్సు అన్ని విలువలకు అతీతంగా ప్రేమించే, క్షమించే, అక్కున చేర్చుకునే మాతృమమత.

నూతన ఆదర్శ సమాజం ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు కుటుంబ వ్యవస్థ

సంస్కృతి గతాన్ని వర్తమానంలో కొనసాగించడానికి సంబంధించినది. సంస్కృతి, విలువలంటే ఏమిటి? సమాజంలో అది ఎలా రూపొందుతాయి. ఎలా ఆమోదం పొందుతాయి అనేవి కాలాన్నిబట్టి ఆధిపత్యంలో ఉన్నవారిని అనుసరించి, అనివార్యత అనుసరించి స్థిరపడుతుంటాయి. మనిషి కోల్పోయిన జీవితాన్ని, ఓడిపోయిన జీవితాన్ని తిరిగి ఎప్పటి కప్పుడు గెలుచుకునే అవకాశాలు ఉండే సమాజం గొప్పది. చేసిన తప్పులను, జరిగిపోయిన పొరపాట్లను సవరించుకొని కొత్త జీవితం జీవించడాన్ని ప్రోత్సహించడం అవసరం. అందుకు అవకాశం ఇచ్చే విలువలు, సంస్కృతి గొప్పవి. తప్పులు చేశారనో, కాలు జారారనో, పతన మయ్యారనో, జీవితమంతా బాధపడే విధంగా ఉండే విలువలు గొప్పవా? గతం గతహ. గతాన్ని గుర్తు తెచ్చుకొని కుమిలిపోయే విలువల వల్ల, సంస్కృతి వల్ల ప్రయోజనమేమీ లేదు. అవన్నీ మర్చిపోవాలి. జీవితాన్ని గెలుచుకోవాలి. నీ జీవితం నీది. ఎవరి జీవితం వారిది. పాత భావాల నుంచి, పాత విలువల నుంచి, విముక్తమయ్యే అవకాశం ఉన్న సమాజం, సంస్కృతి మహోన్నతమైనది. గతాన్ని పట్టుకొని వేలాడకూడదు. గతాన్ని వదిలి వర్తమానంలో జీవించాలి. నేటికీ కులరీత్యా, ఆర్థిక స్థోమతరీత్యా, సాంఘిక హోదా రీత్యా, భాష రీత్యా, సంస్కృతి రీత్యా, దేశం రీత్యా ప్రేమల్లో, స్నేహాల్లో, బంధుత్వాల్లో, మానవీయ సంబంధాల్లో, నూతన సంస్కృతి నిర్మాణంలో అనేక అడ్డంకులు సృష్టించబడుతున్నాయి. ఈ అడ్డంకులను తొలగించి సహజాత ప్రేమలను, స్నేహాలను, మానవీయ సంబంధాలను అంగీకరించి ప్రోత్సహిస్తే నూటికి తొంభై పెళ్ళిళ్ళు ప్రేమ వివాహాలుగానే కొనసాగుతాయి. అలాంటి సమాజం ఒక గొప్ప నూతన సమాజంగా దేదీప్యమానంగా వెలుగొందుతుంది. ఆ సుదూర లక్ష్యం కొన్ని దేశాలు ఇప్పటికే చాలామేరకు ఆవిష్కృతమై, ఆదర్శనీయంగా, మార్గదర్శకంగా కొనసాగుతూ వస్తున్నది. పరిణామ క్రమం జరుగుతున్నప్పుడు కొన్ని ఎగుడు దిగుడులు, పొరపాట్లు సహజం. కాలక్రమంలో కొత్త సంప్రదాయం, నూతన సంస్కృతి స్థిరపడతాయి.

మంగళవారం త్యాగరాయ గానసభలో విశ్వసాహితీ సంస్థ అనుభూతి కవిత్వంపై నిర్వహించిన సాహితీ ప్రసంగ కార్యక్రమంలో తెలంగాణరాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి వైస్ ఛైర్మన్ ఆచార్య ఆర్. లింబాద్రి, డా॥ బి. జయరాములు, డా. జి. బాల శ్రీనివాసమూర్తి, తంగిరాల చక్రవర్తి, డా॥ ఏనుగు నర్సింహారెడ్డి (తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ కార్యదర్శి) వైఏఎస్ మూర్తి, డా॥ రవీంద్ర, గోళ్ళమూడి పద్మావతి, రావి దుర్గాప్రసన్నలు పాల్గొన్నారు.

ఆహ్వానం

పాలమూరు సాహితి ఆధ్వర్యంలో
డా॥ భీంపల్లి శ్రీకాంత్ రచించిన
'పసిడి నానీలు'
పుస్తకావిష్కరణ సభ

కార్యక్రమం

ముఖ్య అతిథి & పుస్తకావిష్కర్త : శ్రీ జలజం సత్యనారాయణ గారు, ప్రముఖ కవి, అనువాదకులు
కృతి స్వీకర్త : కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు గ్రహీత, నానీల సృష్టికర్త డా॥ ఎన్. గోపి గారు, పూర్వ వైస్ ఛాన్సలర్, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
సభాధ్యక్షులు : శ్రీ కోట్ల వెంటేశ్వర రెడ్డి గారు, ప్రముఖ కవి
విశిష్ట అతిథులు : శ్రీ వి. మనోహర్ రెడ్డి గారు, ప్రముఖ న్యాయవాది
శ్రీ బుర్రి వెంకట్రామారెడ్డి గారు, ప్రముఖ న్యాయవాది
ఆత్మీయ అతిథులు : డా॥ బోగ కోదండపాణి గారు, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, సావరిన్ సర్వీసెస్ & మల్టీట్రేడ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ గౌడ్ గారు, ప్రముఖ కవి
సమీక్షకులు : శ్రీ పుట్టి గిరిధర్ గారు, ప్రముఖ యువకవి
సమన్వయం : డా॥ గుంటి గోపి గారు, ప్రధాన కార్యదర్శి, పాలమూరు సాహితి

తేది : 10-08-2019 ఉ॥ 10 గం॥లకు
వేదిక : కాళోజీ హాల్, లిటిల్ స్కాలర్స్ హై స్కూల్, మెట్టుగడ్డ, మహబూబ్‌నగర్.

అందరూ ఆహ్వానితులే

కాళేశ్వరంపై ఇక విమర్శలు మానాలి
గోదావరి పరవళ్లు చూస్తే తెలుస్తుంది: గంగుల

కరీంనగర్,ఆగస్ట్ 7(నేటినిజడం ప్రతినిధి): కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుపై విమర్శలు చేస్తున్న వారు ఇప్పుడు గోదావరి పరవళ్లుచూసి మాట్లాడాలని స్థానిక ఎమ్మెల్యే గంగుల కమలాకర్ అన్నారు. కాళేశ్వరంతో కలనెరవే రబోతున్న తరుణంలో ఇక విమర్శలు కట్టిపెట్టాలన్నారు.

దేశంలోనే మొదటిసారిగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రభుత్వం రైతుల కోసం ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తూ, ఉచిత విద్యుత్‌ను అందిస్తూ వ్యవసాయాన్ని పండగ చేసేందుకు ఉద్యమిస్తోందని అన్నారు. భీమా తో రైతుల కుటుంబాలకు దీమా కల్పించిన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ పెట్టుబడి సాయం నిరంతరాయంగా కొనసాగిస్తామని తాజాగా ఇచ్చిన హామీని గుర్తు చేశారు. రైతుల కష్టాలు, కన్నీళు తుడచడానికి అహర్నిశలు కృషి చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రి దేశంలోనే మెదటిసారిగా ఇలాంటి పథకం ప్రవేశ పెట్టారని అన్నారు. గతంలో రైతుల సంక్షేమం కోసం ఇన్ని కార్యక్రమాలను అమలు చేసిన దాఖలాలు లేవన్నారు.

అరుదైన రాజకీయవేత్త సుష్మాస్వరాజ్

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 7:రాజకీయాల్లో కొందరే అరుదైన ముద్ర వేస్తారు. తమకంటూ ఓ ప్రత్యేకతను నిలపుకుంటారు. కట్టుబొట్టుతో తమ ఆహార్యాన్ని ప్రత్యేకతను నిలుపుకుంటారు. అలాగే ప్రజల కోసం పరితపిస్తారు. సమస్యలను పరిష్కరించాలన్న తపన పడతారు. నిస్వార్థంగా పనిచేయడానికి కట్టుబడి ఉంటారు. దానిని జీవన విధానంగా చేసుకుంటారు. రాజకీయాల్లో అనేక ప్రత్యేకతలను సంపాదించుకుంటారు. పుట్టుకతో వచ్చిన సహజగుణాలకు తోడు అప్రయత్నంగానే వారికి అనేక అద్భుత కళలు అబ్బుతాయి. అలాంటి వాటిలో అద్భుత వాక్చాతుర్యం, సచ్ఛీల రాజకీయాలను అలవర్చుకున్న అద్భుత మేధాశాలి శ్రీమతి సుష్మాస్వరాజ్ అనిచెప్పడంలో సందేహం లేదు. భారతీయ జనతాపార్టీలో అనేక పదవులు నిర్వహించిన ఆమె ఆ పదవులకు వన్నె తెచ్చారు. విదేశాంగశాఖ మంత్రిగా ఆమె ప్రపంచ దేశాలతో సత్సంబంధాలు నెరపడంతో పాటు భారతదేశ ఔన్నత్యాన్ని అగ్రభాగాన నిలిపారు. గతంలో విదేశాంగ మంత్రులుగా పనిచేసిన ఉద్దండులు పివి నరసింహారావు, వాజ్‌పేయిల తరవాత ఆ పదవికి అంతటి ప్రతిభను తీసుకుని వచ్చిన ధీశాలి సుష్మాస్వరాజ్ అనడంలో ఎలాంటి సంకోచం అవసరంలేదు. ఎందరో విదేశాల్లో దగాపడి ఆపన్న హస్తం కోసం ఎదురు చూస్తున్న తరుణంలో వారికి ఓ అమ్మలా అండగా నిలిచి ఆదరించిన మాతృమూర్తి ఆమె. మోదీ ప్రభుత్వంలో 2014 నుంచి 2019 వరకు విదేశాంగశాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన సుష్మాస్వరాజ్.. సామాజిక మాధ్యమాలను ప్రజల ఉపయోగానికి వాడిన గొప్ప నేత. ముఖ్యంగా ట్విటర్ వేదికగా తమ సమస్యలను చెప్పుకొన్న ఎంతో మందికి అండగా నిలిచి ఖ్యాతికెక్కారు. 'మార్స్‌పై చిక్కుకొన్నా సరే భారతీయుల కష్టాలు తీర్చడానికి సిద్ధంగా ఉంటాం' అంటూ చేసిన వ్యాఖ్య భారతీయుల సంక్షేమం పట్ల ఆమెకున్న నిబద్ధతకు నిదర్శనం. గల్ఫ్ దేశాల్లో మగ్గి, దుర్భర పరిస్థితులు ఎదుర్కొంటున్న ఎంతో మందిని సొంత ఊళ్లకు చేర్చి మానవత్వం చాటుకున్నారు. ట్విటర్‌లో ఆమెపై వచ్చిన ప్రతికూల వ్యాఖ్యలను సైతం ఎంతో చాకచక్యంగా ఎదుర్కొని విమర్శకుల నోళ్లు మూయించి ఔరా అనిపించేవారు. బిజెపి అంటే పడని నేతలు సైతం సుష్మస్వరాజ్ అంటే ఆప్యాయతను కనబరుస్తారు. ఆమెకు ట్విటర్‌లో 13 మిలియన్ల ఫాలోవర్లు ఉన్నారంటే ఆమె ఎంత చురకుగా ఉండేవారో అర్థంచేసుకోవచ్చు. చనిపోవడానికి కేవలం కొన్ని గంటల ముందు కశ్మీర్‌పై కేంద్రం తీసుకున్న నిర్ణయం పట్ల ప్రధాని మోదీకి ట్విటర్ వేదికగా అభినందనలు తెలియజేశారు. తన జీవితంలో ఇంతటి మహత్తర ఘట్టం చూస్తానని అనుకోలేదని ఆమె ప్రధానిని అభినందించారు. నిజంగా దేశం యావత్తూ 370 రద్దుతో ఆనందోత్సాహల్లో మునిగితేలుతున్న సమయంలో ఇలాంటి దుర్ఘటన వినాల్సి వస్తుందని బహుశా ఎవరూ ఊహించి ఉండరు. ఇకపోతే తెలంగాణకు సంబంధించి ఆమె చిన్నమ్మగా తన ప్రత్యేకతను చాటుకున్నారు. ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పాటులో అమ్మ సోనియా కృషి ఎంతవుందో చిన్నమ్మ సుష్మాస్వరాజ్ కృషి కూడా అంతేవుంది. ఆమె నిర్మొహమాటంగా నిరభ్యంతరంగా తెలంగాణ ఏర్పాటుకు మద్దతు ఇచ్చారు. విపక్షనేతగా ఆమె సంపూర్ణ మద్దతు ప్రకటించి తెలంగాణ ప్రజల గుండెల్లో చిరస్థాయిని పొందారు. పాక్‌తో ఎన్ని విభేదాలున్నా.. ఆ దేశ సామాన్య ప్రజల పట్ల మాత్రం సుష్మా స్వరాజ్ తన దయాహృదయాన్ని చాటుకొన్నారు. పాకిస్థాన్ లాహోర్‌కి చెందిన ఓ సివిల్ ఇంజినీర్.. తమ నెలల పసికందుకి భారత్‌లో చికిత్స కోసం వీసా వచ్చేలా సాయం చేయాలని ట్విటర్‌లో కోరాడు. ఎప్పటిలాగే వెంటనే స్పందించిన సుష్మా..'నీ బిడ్డకు ఎలాంటి కష్టం రాదు'అని భరోసా ఇచ్చారు. ముందు పాక్ హైకమిషన్‌ను సంప్రదించండి మీకు మెడికల్ వీసా వచ్చేలా చూస్తాం' అని హామీ ఇచ్చారు. నసీం అక్తర్ అనే మహిళకు కాలేయ మార్పిడి శస్త్ర చికిత్స కోసం వీసా ఇవ్వాలని ఆమె కుమారుడు కోరగా.. భారత హై కమిషన్ సాయం తీసుకోవాలని స్పందించి వారి సమస్యకు వెంటనే పరిష్కారం చూపారు. ఇలా 2017 లో దీపావళి కానుకగా.. మెడికల్ వీసా కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్న పాకిస్థాన్‌వాసులందరికీ.. పరిశీలించి వెంటనే మంజూరు చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. ఇలా దాయాది దేశం భారత్‌పై ఎన్ని కుయుక్తులు పన్నినా సుష్మా మాత్రం అక్కడి సామాన్య ప్రజలకు అండగా నిలిచారు. ఇది ఆమె విశాల హృదయానికి, దయార్ద్రతకు నిదర్శనం. ఎంతో మంది భారతీయ విద్యార్థుల విదేశాల్లో సమస్యల్లో చిక్కుకున్నపుడు వారికి అమ్మగా అండగా నిలిచారు. ఇలాంటి ఘటనలు ఎన్నో ఆమె విదేశాంగా మంత్రిగా ఉండగా చోటు చేసుకున్నాయి. విపక్షంలో ఉన్నా, అధికాపక్షంలో ఉన్నా ఆమెది మాత్రం ప్రజాపక్షమే. ఆ విషయంలో ఆమె ఏనాడూ రాజీపడలేదు. అందుకేచిన్నమ్మపై అందిరకీ మక్కువే.

అనేక సార్లు విదేశాల్లో ఉన్న వారి సమస్యల పట్ల స్పందిస్తూ తన మానవత్వం, దయాహృదయాన్ని చాటుకొన్నారు. ఎంతో మందికి వీసా ఇప్పించి.. కుటుంబసభ్యుల దరికి చేర్చి వారి శోకాన్ని పంచుకున్నారు. అలాంటి నేత ఇక లేరనే విషయాన్ని అభిమానులు జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారు. వాజ్‌పేయి,అద్వానీ లాంటి వారితో పాటు,మోడీతో కలసి పనిచేసినా ఎక్కడా తన సహజత్వానికి భిన్నంగా నడవని ఉన్నతభావాలు గల అత్యున్న నాయకురాలు ఆమె. ఆమె మరణం ఒక్క భారతీయజనతాపార్టీకే గాకుండ ఆభారత రాజకీయాకు తీరని లోటు.రాజకీయాలకు దూరంగా ఉండాలని గత సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో పోటీకి దూరంగా ఉన్న సమయంలో భగవంతుడు ఆమెను అర్జంటుగా తనవెంట తీసుకుని వెళ్లడం మానవులగా మనకు దుఃఖాన్ని మిగిల్చాడు.

జై తెలంగాణ ! జై జై తెలంగాణ !!
ఆహ్వానం
తెలంగాణ వికాస సమితి
మూడవ రాష్ట్ర మహాసభ
10-08-2019, శనివారం, ఉ.10 గం. నుండి
తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆడిటోరియం, నాంపల్లి, హైదరాబాద్.

సభాధ్యక్షులు
శ్రీ దేశపతి శ్రీనివాస్, అధ్యక్షులు, తెలంగాణ వికాస సమితి.
ముఖ్యఅతిథి
శ్రీ కె.టి.రామారావు, మాజీ మంత్రివర్యులు, టి.ఆర్.ఎస్.వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్.
ప్రారంభోపన్యాసం
ప్రొ.మీరాచందోక్, ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ.
అంశం - మతతత్వ రాజకీయాలు - ప్రజాస్వామ్య శక్తుల పాత్ర
వక్తలు
శ్రీ మాడభూషి శ్రీధర్, కేంద్ర సమాచార మాజీ కమీషనర్
అంశం - సమాఖ్యస్ఫూర్తి - ఎదురవుతున్న సవాళ్ళు
శ్రీ పి.వేణుగోపాలస్వామి, నమస్తే తెలంగాణ డిప్యూటి ఎడిటర్
అంశం - తెలంగాణ సామాజిక ఐక్యత - సవాళ్ళు - పరిష్కారాలు
గౌరవ అతిథులు
శ్రీ డా.నందిని సిధారెడ్డి, ఛైర్మన్, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి
శ్రీ డా.అయాచితం శ్రీధర్, ఛైర్మన్, రాష్ట్రగ్రంథాలయ సంస్థ
శ్రీ ప్రొ.టి.పాపిరెడ్డి, ఉన్నత విద్యామండలి అధ్యక్షులు
శ్రీ జి.దేవి ప్రసాదరావు, తెలంగాణ బెవరేజెస్ కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్
శ్రీ ఓ.నర్సింహారెడ్డి, ఉన్నత విద్యామండలి సభ్యులు
శ్రీ ప్రొ.కె.సీతారామారావు, మాజీ ఉపకులపతి, అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం
- ఎర్రోజు శ్రీనివాస్, ప్రధాన కార్యదర్శి, తెలంగాణ వికాస సమితి
అందరూ ఆహ్వానితులే

అరుదైన వ్యక్తిత్వం కె.బి.లక్ష్మి సొంతం..

ఒక వ్యక్తి పదిమందికి గుర్తుండడానికి కావాల్సింది ప్రతిభ. అంతకంటే ముఖ్యమైనది ప్రవర్తన. కళాకారులకు కావాల్సింది నిత్యం తాము చేస్తున్న పనిలో నిమగ్నమై ఉండటం. అలాగే ప్రవర్తన, ప్రతిభ, సౌమ్యత, నలుగురిని సమానంగా పలకరించే తీరు అన్నీ కలగలిపి వున్న రచయిత్రి కె,బి, లక్ష్మి గారు అనడానికి సందేహం లేదు. ఇటీవల కాలంలో సాహిత్య రంగంలో కొందరి మరణాలు సాహితీవేత్తల హృదయాల్ని బరువెక్కించాయి. అలాగని ఆమెతో స్నేహం ఉందా అంటే లేదు. మా మధ్య పెద్ద పెద్ద విషయాలు కానీ, విషాదాలు కానీ, విపరీతమైన ఆనంద సమయాలు కానీ లేవు. అలాగని ఏదో కనిపించిన వెంటనే ఎలా వున్నావు? అని చేయినందించడం వరకే మా పరిచయం ఆగిపోయిందా అంటే అదీ లేదు. మా మధ్య జరిగిన ఒక సంఘటన నిత్యం నాకు గుర్తు వస్తుంటుంది. ఆ సంఘటన ద్వారా ఒక సాహితీ వేత్త ఎలా ఉండాలో అనేది తెలిపేలా చేసింది. నేను సాహిత్యంలోకి అడుగిడిన తొలి రోజులు అవి. నాకెవరూ తెలియరు. కవి సమ్మేళనానికి నేను ఒక సభకు వచ్చాను కె.బి. లక్ష్మి గారు అప్పటికే వచ్చి ముందు వరుసలో కూర్చున్నారు. నేను ముందుకు వెళ్ళినప్పుడు నా పేరు ఆమె అడిగారు కానీ నేను ఆమెపేరు అడగలేదు. అడగకూడదని కాదు. అడగచ్చో లేదో అనే చిన్న మీమాంశతో అంతే.. నేను అపుడప్పుడే సమీక్షలు నేటి నిజం లో చేయడం ప్రారంభించాను. అది చదివారేమో నువ్వు గ్రంథాలను సమీక్ష చేస్తున్నావు బావుంది. కానీ ఇంకా బాగా రాయాలి అన్నారు. సరేనన్నాను. అలా ఆ మాట ఈ మాట మాట్లాడుతూ కథలు మంచివి రావటం లేదని, అసలు కథలెందుకు రాస్తున్నారో రాసేవారికైనా అర్థమవుతుందా అనేసరికి నేను ఊరుకోక అవును మేడమ్ ఇటీవల నేను 'జూకామల్లి" అనే కథ చదివాను. నాకు అస్సలు నచ్చలేదు. అసలు ఆ కథ ఎందుకు రాసారో ఆమెకైనా అర్థమైందో లేదో అన్నాను. ఆ మాట విని పక్కున నవ్వి ఆ మాటకు ఆమేమీ అనకుండా భుజంమీద తట్టి నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయారు. నేనూ ఊరుకున్నాను. తర్వాత మరో రచయిత్రి వచ్చి అరె! కెబి లక్ష్మి అపుడే వచ్చేసిందే అనడం, నేను ఎవరండీ అని నేను అడిగితే అదిగో ఆవిడే ఆ గ్రీన్ చీర ఆవిడ" అనడంతో నాకు ముచ్చెమటలు పట్టాయి. నాకేమీ తోచలేదు. ఏమి చెయ్యాలో అర్థం కాకుండా కవిత చదివి వెంటనే వెళ్ళిపోయాను. రాత్రంతా ఏదో దిగులు. అసలు నేను మాట్లాడకుండా ఉండాల్సింది. అనుకుని బాధపడ్డాను. తర్వాత నేను ఆమె కలిసే సరికి దాదాపు ఏడాది దాటింది. తర్వాత ఒక పెద్ద సభలో ఆమె వక్తగా వచ్చారు. నేను వెళ్ళి "మేడమ్ సారీ" నేను ఆ రోజు అలా అనకుండా ఉండాల్సింది. ఏమీ అనుకోకండి. అసలు కథ బావుంది కానీ.." అనేసరికి "శైలూ! నువ్వెలా ఉండాలనుకున్నావో అలానే ఉండు. కానీ ఇతరుల కోసం నీవు ఏదయినా మార్చుకో. కానీ ప్రవర్తన మాత్రం మార్చుకోకు. అంటే అర్థమైందా? నువ్వు ఆ రోజు అన్న మాటలే నాకు నచ్చాయి. ఆ రోజులానే ఎపుడూ ఉండు" అనడం ఇప్పటికీ మరచిపోలేను. నన్ను నేను ఎపుడూ ఇతరుల కోసం మార్చుకోవడానికి ఇష్టపడను కూడా.

రేడియో వ్యాఖ్యాతగా, కవిగా, రచయిత్రిగా, వక్తగా, వ్యాఖ్యాతగా, విమర్శకురాలిగా పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచిన సాహితీ వేత్త వీరు. మనసున మనసై, జూకామల్లి, వీక్షణం, గమనం వంటి మంచి కథల సంపుటాలను వెలువరించడమే కాకుండా 2003లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి ఉత్తమ రచయిత్రిగా నంది అవార్డును గెలుచుకున్నారు. విశాఖ జిల్లాలోని అనకాపల్లిలో జన్మించారు. యువభారతిలో వ్యాఖ్యాతగా వీరి తమ కెరియర్‌ను ప్రారంభించారు. అరుదైన వ్యక్తిత్వం కె.బి. లక్ష్మి సొంతం అనిపించేలా ప్రవర్తించేవారు. 1967లో వీరు యువభారతి వనితా విభాగానికి అధ్యక్షురాలిగా పనిచేసారు. ఆ తర్వాత ఈనాడు గ్రూప్‌లో విపుల, చతుర పత్రికలకు ఎడిటర్‌గా పనిచేయడమే కాకుండా ఎన్నో కవితలు, కథలు రచించారు. స్త్రీ స్వతంత్రురాలని తన జీవితంపై తాను ఒక నిర్ణయం తీసుకునే హక్కు ఉందని వీరు తమ వివాహం ద్వారా నిరూపించి, భర్త అకాల మరణం తర్వాత కూడా వెరవక, పిల్లల్ని ఆదర్శవంతులుగా తీర్చిదిద్దారు. అంతే కాకుండా సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యురాలిగా పనిచేస్తూ మహిళా జర్నలిజం ను ప్రోత్సహించారు. అనేక సంస్థల నుండి ప్రఖ్యాతమైన పురస్కారాలను అందుకున్నారు. రచయిత్రిగా ప్రభుత్వం నుండి అవార్డులను గెలుచుకున్నారు.

మరణం అందరినీ వరిస్తుంది. కానీ సునాయాస మరణం మాత్రం కొందరినే వరిస్తుంది. ఈ పరుగుల ప్రపంచంలో ఎవరికీ ఎవరూ లేరు. రూపాయ నాణాల మధ్య నిద్రిస్తున్న ఈ తరం ముందుతరాన్ని పోషించి, ప్రేమించే తీరులో లేదు. అంటే అది తప్పు వారిలో లేదు. కోటీశ్వరులు కావాలనుకునే వారి ఆశయంలో ఉంది. సంసారం ఉన్నా ఎవరికీ సమయం లేదు అని గ్రహించారేమో ఎవరికీ ఏ కష్టం లేకుండా వెళ్ళిపోయారు. బహుశా ఆ వరదరాజస్వామి వీరిని ఆశీర్వదించారేమో ఏమో...! ఎవరినీ కించిత్ బాధించని వీరిని ఎవరు మరచిపోతారు? మనలో లేకపోవచ్చు కానీ మన జ్ఞాపకాలలో ఒక గొప్ప వ్యక్తిగా నిలిచిపోయారు. అంతేకాకుండా కవితలో కవితగా, కథల్లో ఒక మంచి కథగా నిత్యం తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో ఒక పేజీగా మిగిలిపోతారు.

–శైలజామిత్ర

ముట్టూరి కమలమ్మ స్మారక జాతీయస్థాయి దీపావళి కథల పోటీ -2019

సాహితీకిరణం సహ కారంతో నిర్వహిస్తున్న ముట్టూరి కమలమ్మ స్మారక జాతీయ స్థాయి దీపావళి తెలుగు చిన్నకథల పోటీకి కథలను ఆహ్వానిస్తున్నాము. కథలు తెలుగుతనాన్ని ఉట్టిపడేలా ఉండాలి. ఈ కథల పోటీలో అత్యున్నత కథలను ఆరింటిని ఎంపిక చేసి ఒక్కొక్క కథకి 1000/– చొప్పున సమాన బహుమతిని అందజేస్తారు.

నియమ నిబంధనలు: –ఈ బహుమతి కోసం పంపే కథల నిడివి వ్రాత ప్రతిలో 5 పేజీలలోపు ఎ4 సైజు పేపర్‌లో మాత్రమే కాగితానికి ఒక ప్రక్కనే వ్రాయాలి. డి.టి.పి అయితే 2 పేజీలు ఉండాలి. జిరాక్స్, కార్బన్ కాపీలు స్వీకరించబడవు. –ఒకరు ఎన్ని కథలనైనా పంపవచ్చును. కానీ అందులో ఉన్నతమైనదిగా సాహితీకిరణం సంపాదకవర్గం భావించిన ఒక కథను మాత్రమే న్యాయనిర్ణేతకు పంపబడును. ఎంపికకాని కథలు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ తిరిగి పంపబడవు. –కథ పుటలపై రచయిత పేరుగానీ, ఇతర వివరాలుగానీ ఉండకూడదు. హామీపత్రముపై మాత్రమే సెల్ నెంబర్‌తో సహా పూర్తి చిరునామాను వ్రాయాలి. –విజేతలకు వేదికమీద బహుమతి ప్రదానం చేయటం. –ఆ వివరాలు విజేతలకు తరువాత తెలియచేయబడును. –కథను పంపే కవరుపై ముట్టూరి కమలమ్మ స్మారక జాతీయ దీపావళి చిన్నకథలపోటీకి అని స్పష్టంగా రాయాలి. –ఈ కథలు 30.09.2019తేదీలోగా దిగువ పేర్కొన్న చిరునామాకు అందాలి. సాహితీకిరణం, ఇం.నెం.11-13-154, అలకాపురి, రోడ్ నెం.3 హైదరాబాద్-500102. ఫోన్:040- 295 50181. సెల్:9490751681

ములుగు జిల్లాలో భారీ వర్షాలు

పొంగిపొర్లుతున్న వాగులు వంకలు
బొగత జలపాతానికి పోటెత్తిన వరద

ములుగు,ఆగస్ట్ 7(నేటినిజడం ప్రతినిధి): రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వర్షాలు విస్తారంగా కురుస్తుండటంతో వాగులు వంకలు పొంగి పొర్లుతున్నాయి. ములుగు జిల్లాలోని ఏటూరునాగారం, మంగపేట, కన్నాయిగూడెం మండలాల్లో వాగులు పొంగిపొర్లుతున్నాయి. బొగత జలపాతానికి గతంలో ఎప్పుడూ లేనంతగా వరద పోటెత్తింది. మంగపేట మండలంలో ముసలమ్మవాగు పొంగిపొర్లుతోంది. వాగు అవతల తిమ్మాపురం గ్రామానికి చెందిన 45 మంది మహిళా కూలీలు చిక్కుకున్నారు. దీంతో గ్రామస్తులు వారిని తాళ్ల సహాయంతో ఒడ్డుకు చేర్చారు. మరోవైపు ఏటూరునాగారం సబ్ డివిజన్‌లో భారీగా వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. మేడారంలో జంపన్న వాగు ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తోంది. లోలెవల్ కాజ్‌వేపై నుంచి వరద నీరు ప్రవహిస్తోంది. దీంతో ఊరట్టం జలదిగ్బంధం కావటంతో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. రామన్నగూడెం పుష్కర్ ఘాట్ వద్ద గోదావరి నీటిమట్టం మళ్లీ పెరుగుతోంది. ప్రస్తుతం అక్కడ నీటి మట్టం 7.29 మీటర్లకు చేరింది. మహాముత్తారం మండలంలో వాగులు పొంగిపొరుతున్నాయి. దీంతో అక్కడ రవాణా నిలిచిపోయింది. ఈ రెండు మండలల కేంద్రాల్లోని కొంగవాడు, గుమ్మడి దొడ్డివాగు, పూసురు వాగులు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్నాయి. కుక్కతోగు వాగు, బల్లకట్టువాగు, రాల్లవాగు, కంకలవాగు ప్రమాదకరస్థాయిలో ప్రవహిస్తున్నాయి. అటు రెండ్రోజుల కురుస్తున్న భారీ వర్షాలకు బొగత జలపాతానికి వరద నీరు పోటెత్తింది. పాలెంవాగుప్రాజెక్ట్ జలకళ సంతరించుకుంది. ప్రాజెక్టుకు భారీ వరద నీరు రావడంతో నాలుగు గేట్లు ఎత్తి ఆరు వేల క్యూసెక్కుల నీటిని దిగువకు విడుదల చేశారు అధికారులు. అటు వర్షాలకు రోడ్లమీదికి నీరు చేరడంతో రచపల్లి, తిప్పాపురం, కలిపాక, కరోనిగుప్ప గ్రామాలకు రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి.

ఏడాదిలో ముగ్గురు మాజీ సీఎంల కన్నుమూత

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 7(ఆర్ఎన్ఎ) : బీజేపీ సీనియర్ నేత, కేంద్ర మాజీ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ మరణంతో యావత్ దేశం దిగ్భ్రాంతికి లోనయింది. తీవ్ర గుండెపోటుతో ఎయిమ్స్‌లో మంగళవారం రాత్రి 10.50 గంటల ప్రాంతంలో ఆమె కన్నుమూశారు. తన రాజకీయ జీవితంలో కీలక పదవులు చేపట్టి వాటికి వన్నెతెచ్చిన సుష్మా స్వరాజ్ ఢిల్లీ తొలి మహిళా సీఎంగా పనిచేసి ప్రశంసలు అందుకున్నారు.కాగా ఏడాది వ్యవధిలో ముగ్గురు ఢిల్లీ మాజీ సీఎంలు మదన్‌లాల్ ఖురానా, షీలా దీక్షిత్, సుష్మా స్వరాజ్‌లు మరణించడం గమనార్హం. ఢిల్లీ మూడవ ముఖ్యమంత్రిగా వ్యవహరించిన బీజేపీ నేత మదన్‌లాల్ ఖురానా 2018, అక్టోబర్ 27న సుదీర్ఘ అనారోగ్యంతో 82 ఏళ్ల వయసులో కన్నుమూశారు. 1993–96 మధ్య ఖురానా ఢిల్లీ సీఎంగా వ్యవహరించారు. ఇక కాంగ్రెస్ దిగ్గజ నేత షీలా దీక్షిత్ (81) ఈ ఏడాది జులై 20న ఢిల్లీలోని ఫోర్టిస్ ఆస్పత్రిలో తుదిశ్వాస విడిచారు. అత్యధిక కాలం ఢిల్లీ సీఎంగా పనిచేసిన షీలా దీక్షిత్ 2004లో కేరళ గవర్నర్‌గానూ సేవలు అందించారు. జీవితాంతం కాంగ్రెస్ నేతగానే కొనసాగిన షీలా

సుష్మ ఆకస్మిక మృతితో దేశవ్యాప్తంగా విషాదం

1984లో రాజకీయ రంగంలో అడుగుపెట్టారు. యూపీలోని కన్నౌజ్ ఎంపీగానూ పార్లమెంట్‌కు ప్రాతినిథ్యం వహించారు.మరో ఢిల్లీ మాజీ సీఎం సుష్మా స్వరాజ్ (67) ఆకస్మిక మరణం అటు దేశ రాజధానితో పాటు దేశవ్యాప్తంగా ప్రజలను విషాదంలో ముంచెత్తింది. మహిళా సాధికారతకు నిలువెత్తు నిదర్శనంగా నిలిచే సుష్మా స్వరాజ్ 1998లో ఢిల్లీ తొలి మహిళా సీఎంగా పాలనా పగ్గాలు చేపట్టారు. పార్టీలకు అతీతంగా అందరికీ ఆప్తురాలయిన సుష్మా హఠాన్మరణం ఆమె సన్నిహితులకు, అభిమానులకు దిగ్భ్రాంతిని కలిగించింది.ముఖ్యంగా ఆర్టికల్ 370 రద్దు విజయంతో సంబరాలు చేసుకుంటున్న బీజేపీ నేతలు, శ్రేణులకు ఈ వార్త అశనిపాతమైంది. సుష్మాస్వరాజ్‌కు భర్త స్వరాజ్ కౌశల్, కూతురు బన్సురి ఉన్నారు. 2016లో సుష్మాస్వరాజ్‌కు కిడ్నీ మార్పిడి శస్త్రచికిత్స జరిగింది. ఇటీవలి లోక్‌సభ ఎన్నికల్లోనూ అనారోగ్యం కారణంగా చూపి ఆమె పోటీ చేయలేదు.

అమిత్‌షా దృష్టిపెడితే ఏదైనా సాధ్యమే

– గోల్కొండపై విమోచన దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తాం!
– కాంగ్రెస్ నేతలు టచ్‌లో ఉన్నారు..
– త్వరలో బీజేపీలో చేరికలుంటాయి
– బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లక్ష్మణ్

హైదరాబాద్, ఆగస్టు7(ఆంఎన్ఎ) : రాష్ట్రంలో బీజేపీని బలోపేతం చేసేందుకు అన్ని విధాల కృషి చేస్తున్నామని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లక్ష్మణ్ అన్నారు. బుధవారం బీజేపీ ప్రధాన కార్యాలయంలో ఆయన విలేకరులతో చిట్‌చాట్‌లో మాట్లాడారు.. రాబోయే కాలంలో అధికారమే లక్ష్యంగా ముందుకెళ్తున్నామని, అమిత్ షా దృష్టి పెడితే రాష్ట్రంలో ఏదైనా జరగొచ్చునని లక్ష్మణ్ వ్యాఖ్యానించారు. సెప్టెంబర్ 17న భారీ సభకు ప్లాన్ చేస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చాక గోల్కొండ కోటపై విమోచన దినోత్సవాన్ని అధికారికంగా నిర్వహిస్తామని ప్రకటించారు. తెలంగాణలో 50శాతం ఓటు బ్యాంకు తమ టార్గెట్‌గా ముందుకెళ్తున్నామని తెలిపారు. త్వరలో తెలంగాణలో పలు పార్టీల నుంచి బీజేపీలోకి భారీ చేరికలు ఉంటాయని, ఇప్పటికే పలువురు బీజేపీలోకి వచ్చేందుకు ఆసక్తికనబరుస్తున్నారని అన్నారు. కాంగ్రెస్ నేత రాజగోపాల్ రెడ్డి బీజేపీలో చేరటం ఖాయం అని లక్ష్మణ్ స్పష్టం చేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన ప్రముఖ నాయకులు తమకు టచ్‌లో ఉన్నారని చెప్పారు. ఇదే సమయంలో బీజేపీ ఎమ్మెల్యే రాజాసింగ్‌ను తెలంగాణ అమిత్ షాగా అభివర్ణించారు. ప్రజల్లో చులకన అవుతారన్న కారణంతోనే టీఆర్ఎస్ పార్లమెంట్‌లో త్రిపుల్ తలాక్, ఆర్టికల్ 370 రద్దుకు మద్దతు ఇచ్చిందని పేర్కొన్నారు. భవిష్యత్‌లో టీఆర్ఎస్‌తో బీజేపీ కలిసే ప్రసక్తే లేదన్నారు. ఆర్టికల్ 370 రద్దు ప్రభావం బీజేపీ సభ్యత్వ నమోదుపై చూపుతోందన్నారు. అన్ని వర్గాల ప్రజలు బీజేపీ సభ్యత్వం తీసుకోవడానికి పోటీ పడుతున్నారని పేర్కొన్నారు.

ఆర్‌బీఐ శుభవార్త ..

– రుణాలపై దిగిరానున్న వడ్డీరేట్లు
– రెపో రేటులో 35 బేసిస్ పాయింట్ల కోత

ముంబయి, ఆగస్టు7(ఆర్ఎన్ఎ) : రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ) బ్యాంక్ కస్టమర్లకు తీపికబురు అందించింది. ఆర్‌బీఐ గవర్నర్ శక్తికాంత్ దాస్ సారథ్యంలోని మానిటరీ పాలసీ కమిటీ బుధవారం జరిగిన పాలసీ సమావేశంలో కీలక రేట్లను మరోసారి తగ్గించింది. రెపో రేటులో 35 బేసిస్ పాయింట్ల మేర కోత విధించింది. ఆర్‌బీఐ రెపో రేటు తగ్గించడం ఇది వరుసగా నాలుగోసారి కావడం గమనార్హం. తాజా తగ్గింపుతో రెపో రేటు 5.4 శాతానికి దిగొచ్చింది. ఆర్థిక వ్యవస్థను పరుగులు పెట్టించేందుకు, వినియోగాన్ని పెంచేందుకు ఆర్ బీఐ రేట్ల కోత నిర్ణయాన్ని తీసుకుంది. రెపో రేటు తగ్గింపుతో రివర్స్ రిపో రేటు కూడా 5.15 శాతానికి దిగొచ్చింది. అదేసమయంలో మార్జినల్ స్టాండింగ్ ఫెసిలిటీ (ఎంఎస్ఎఫ్) రేటు, బ్యాంక్ రేటు 5.65 శాతానికి వచ్చి చేరాయి. ఇటీవల కాలంలో పలు అంశాలు (వాహన అమ్మకాలు) ఆర్థికవృద్ధి మందగమాన్ని సూచించాయి. అలాగే అమెరికా–చైనా మధ్య వాణిజ్య ఉద్రిక్తతలు మళ్లీ పైస్థాయికి చేరుకున్నాయి. మరోవైపు రిజర్వు బ్యాంక్ రేటు కోతను ఆర్థికవేత్తలు ముందుగానే అంచనా వేశారు. అంచనాలకు అనుగుణంగానే ఇప్పుడు ఆర్‌బీఐ కీలక పాలసీ రేట్లను తగ్గించింది. ఎంపీఎస్ కమిటీలోని ఆరుగురు సభ్యుల్లో నలుగురు రెపో రేటు కోతకు సానుకూలముగా ఓటేశారు.

సుష్మ మృతికి పాక్ మంత్రి సంతాపం

ట్విట్టర్‌లో తనతో పోట్లాడే వ్యక్తిని కోల్పోయానని వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ,ఆగస్ట్ 7(ఆర్ఎన్ఎ): కేంద్ర మాజీ మంత్రి, బీజేపీ సీనియర్ నాయకురాలు సుష్మా స్వరాజ్ ఆకస్మిక మృతిపై పాకిస్తాన్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ శాఖా మంత్రి ఫవాద్ హుస్సేన్ ట్వీట్ చేశారు. సుష్మా స్వరాజ్ కుటుంబానికి ప్రగాఢ సానుభూతి తెలుపుతున్నట్లు ప్రకటించారు. ట్విట్టర్‌లో తనతో పోట్లాడే వ్యక్తిని కోల్పోయానని, హక్కుల కోసం పోరాడే గొప్ప వ్యక్తి సుష్మా స్వరాజ్ అని పాక్ మంత్రి కొనియాడారు. మార్చి 2019లో సుష్మాకు, ఫవాద్‌కు మధ్య ట్వీట్ల యుద్ధమే జరిగింది. పాకిస్తాన్‌లో ఇద్దరు హిందూ యువతులను కిడ్నాప్ చేసి, మత మార్పిడి చేయించారని.. ఈ విషయంపై సమాచారం ఇవ్వాలని పాక్‌లోని భారత కమిషనర్‌ను సుష్మా ఆదేశించారు. ఇందుకు స్పందించిన ఫవాద్ ఇది పాకిస్తాన్ అంతర్గత వ్యవహారమని, మైనార్టీలను అణచివేయడానికి ఇది మోదీ ప్రభుత్వం కాదని ఇమ్రాన్ ఖాన్ నేతృత్వంలోని నయా పాక్ అని.. పాకిస్తాన్ పతాకంపై ఉన్న తెలుపు రంగు శాంతికి చిహ్నమని.. ఆ తెల్ల రంగులా తమ దేశంలోని వారందరినీ సమానంగా చూసుకుంటామని ఫవాద్ హుస్సేన్ సుష్మాను ఉద్దేశించి బదులిచ్చారు. ఫవాద్ హుస్సేన్‌కు సుష్మా కౌంటర్ ఇచ్చారు. తాను ఈ ఘటనకు సంబంధించి కేవలం ఇండియన్ హై కమిషనర్‌ను నివేదిక మాత్రమే అడిగామని, కానీ.. మీ మనస్తత్వం ఎంత ద్వేషపూరితంగా ఉందనేది మీ స్పందన చూస్తేనే తెలిసిపోతుందని సుష్మా స్వరాజ్ ట్వీట్ చేశారు.

తెలుగు మహాసభల తీర్మానాలను పునఃసమీక్షించుకోవాలి-రమణాచారి

మండలి వెంకట కృష్ణారావు-2019 సంస్కృతి పురస్కారాన్ని ఆచార్య వేల్చేరు నారాయణరావుకు అందజేస్తున్న అతిథులు

ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల తీర్మానాలను పునఃసమీక్షించుకుని, తెలుగు భాష, సాహిత్య ఔన్నత్యాన్ని, విలువల్ని పరిరక్షించుకోవాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు, డా|| కె.వి. రమణాచారి అన్నారు. పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, మండలి వెంకటకృష్ణారావు అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం ఆధ్వర్యంలో సోమవారం వర్సిటీలోని ఎన్టీఆర్ కళామందిరంలో సుప్రసిద్ధ సాహితీవేత్త ఆచార్య వేల్చేరు నారాయణరావుకు 'మండలి వెంకటకృష్ణారావు 2019' సంస్కృతి పురస్కార ప్రదానోత్సవం ఘనంగా నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా రమణాచారి ప్రసంగిస్తూ తొలి ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల వల్ల ఏదైనా మంచిపని జరిగిందంటే అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం రావడమే అన్నారు. ఆ తర్వాత రెండుసార్లు జరిగినా పాలకులు ఆ తీర్మానాలను పెద్దగా పట్టించుకోలేదన్నారు. ప్రముఖ హాస్య నటుడు బ్రహ్మానందం మాట్లాడుతూ తెలుగువారి భాగ్యం వేల్చేరు అని కొనియాడారు. తెలుగు వర్సిటీ ఇన్‌చార్జి ఉపాధ్యక్షుడు వి. అనిల్‌కుమార్ అధ్యక్షోపన్యాసం చేయగా.. ఏపీ పూర్వ శాసనసభ ఉపసభాపతి మండలి బుద్ధప్రసాద్, ఆచార్య వకుళాభరణం రామకృష్ణలు ప్రసంగించారు. వర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య అలేఖ్య పుంజుల పురస్కార వివరాలను తెలియజేశారు. మండలి వెంకట కృష్ణారావు అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం సంచాలకులు ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి స్వాగతం పలికారు.

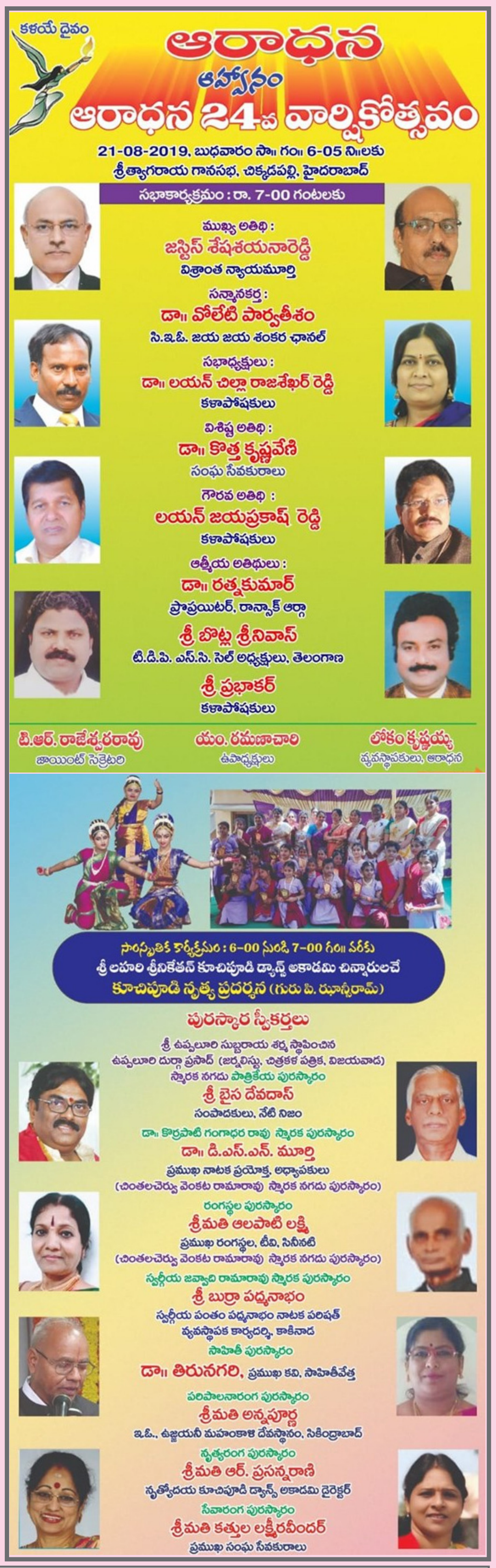

మనిషికి ఆత్మ విశ్వాసమే తొలిమెట్టు

బీసీ కమీషన్ ఛైర్మన్ బీఎస్. రాములు

ప్రతి మనిషికి ఆత్మ విశ్వాసమే తొలిమెట్టు అని, ఆ దిశగా ముందుకు సాగాలని తెలంగాణ బీసీ కమీషన్ ఛైర్మన్ బీ.యస్.రాములు అన్నారు. ముద్ర అగ్రికల్చరల్ అండ్ స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ మల్టీస్టేట్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ ఛైర్మన్ తిప్పినేని రామదాసప్ప నాయుడు ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం కాచిగూడ మున్నూరుకాపు మ్యాడం అంజయ్య హాల్లో తెలంగాణ, ఏపీ వ్యాప్తంగా ఉన్నముద్ర ఉద్యోగులకు వ్యక్తిత్వ వికాసంపై ప్రత్యేక తరగతులు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా పొదుపు పోస్టర్ ఆవిష్కరించారు. ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన బీఎస్.రాములు మాట్లాడుతూ కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్, లీడర్‌షిప్ నైపుణ్యతను మెరుగు పర్చుకుంటే ఏ రంగంలోనైనా రాణించవచ్చన్నారు. మాజీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి బి. చంద్రకుమార్, మాజీ మంత్రి టి. పురుశోత్తమరావు, ప్రముఖ నవలా రచయిత, వ్యక్తిత్వ వికాస నిపుణులు యండమూరి వీరేంద్రనాథ్, సీఈవో వెంకటేశ్వర్లుతో పాటు తెలంగాణ, ఏపీ ముద్ర సొసైటీ అధికారులు ఉద్యోగులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

ఈనెల 4 న హుస్నాబాద్ లో జరిగిన ఉదయ సాహితీ వారి నేటి కవిత ఆత్మీయ సమ్మేళనం లో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగిస్తున్న ప్రముఖ కవి రచయిత విమర్శకులు దాస్యం సేనాధిపతి వేదిక పై ఉరిమల్ల సునంద వైరాగ్యం ప్రభాకర్ కొమురవెల్లి అంజయ్య రాజమౌళి

భారత్‌పై నోరుపారేసుకున్న చైనా

వత్తాసు పలికిన పాకిస్థాన్

న్యూఢిల్లీ,ఆగస్ట్ 7(ఆర్ఎన్ఎ): కశ్మీర్ విభజన, ఆర్టికల్ 370 రద్దుపై చైనా మారోమారు నోరు పారేసుకుంది. లద్దాఖ్‌లో తమ భూభాగాం విషయంలో నిర్ణయం తీసుకున్నారంటూ భారత్ పార్లమెంట్ చర్యను తీవ్రంగా ఖండించింది. కశ్మీర్ విషయంలో భారత్ తీరు తమ సార్వభౌమత్వాన్ని బలహీనపరిచేలా ఉందంటూ చైనా విదేశాంగశాఖ కార్యదర్శి ప్రకటన చేశారు. కాగా, చైనా చేసిన ప్రకటనకు పాకిస్తాన్ వత్తాసు పలికింది. భారత్ తీరును తప్పుపడుతూ చేసిన చైనా ప్రకటనను సమర్థించింది.

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana.
Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas, Ph.No.040- 2766 2477.
RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com.